

Virágzó mozgalomra vallanak a megye mezőgazdasági szövetkezeteinek eredményei

TISZTÚJÍTÓ KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS DEBRECENBEN

A mezőgazdasági szövetkezetek IV. kongresszusát előkészítő, küldöttválasztó és tisztújító küldöttgyűlést tegnap, október 20-án tartották meg Debrecenben, a Kőlcsey Művelődési Központ Bartók termében. A közgyűlésre érkezett küldötteket *Pintye János*, a körösszegapáti Körös-vidék Termelőszövetkezet elnöke üdvözölte, bensőséges szavakkal fordulva ahhoz az ötvenhét fiatal küldött-höz, akik első alkalommal vettek részt a hajdú-bihari termelőszövetkezetek legfelsőbb fórumának munkájában. „Érthető és szép feladat a termelőszövetkezeti mozgalomért együtt dolgozni” — mondta a korelnök, arra bátorítva a fiatalokat, hogy haladjanak tovább a párt kijelölt útján, szerezzenek még több megbecsülést a termelőszövetkezeti dolgozók széles táborának.

A küldöttközgyűlés elnökeként *Juhász*

András, a debreceni Béke Termelőszövetkezet elnöke nyitotta meg a tanácskozást, köszöntve újfent a küldötteket és a vendégeket, köztük *Sikula Györgyöt*, az MSZMP KB tagját, a megyei pártbizottság első titkárát, *Szabó Istvánt*, az MSZMP KB tagját, a TOT elnökét, *dr. Szabó Imrét*, a megyei tanács elnökét, *Kovács Imrét*, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium főosztályvezetőjét, *Micsuch Lászlót*, a MEDOSZ titkárát, *dr. Postás Sándort*, a Debrecen városi pártbizottság első titkárát, *Dr. Albrecht Bélánt*, a Hazafias Népfront megyei Bizottságának titkárát és *Szörádi Sándort*, a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkárát.

A Hajdú-Bihar megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége elnökségének írásbeli beszámolójához *Németh István*, a szövetség elnöke fűzött szóbeli kiegészítést.

az elért átlagtermések több éve stagnálnak, növekednek az előállítás költségei és indokolatlanul nagy egyes üzemek között a különbség. Alapvető feladatunk, hogy ezen változtassunk. Nem töltheti el önelégültség szövetkezeti mozgalmunkat azért, mert néhány területen a világ élvonalába kerültünk. Az eddigieknél többet kell tennünk, magasabb igényeket kell támasztani a kutatással, a termelési rendszerekkel, s mindenekelőtt önmagunkkal szemben.

— Erzékeljük, hogy a mezőgazdasági szabályozók magasabb követelményeket támasztanak, szigorítják a gazdasági feltételeit. A szövetkezetek magatartásának ehhez kell igazodniuk. A szigorításon való elmélkedés helyett bölcs reagálásra, a változó körülményekhez való alkalmazkodásra és mielőbbi cselekvésre van szükség. Az e téren adódó feladatokkal összefüggésben a népgazdasági szükségletek, a piaci igények és egyéb külső környezeti tényezők mélyreható elemzésével fel kell ismerni saját lehetőségeinket. Uzenként olyan éves tervcélokot kell kitűzni, amelyek a helyi adottságokból indulnak ki. Közös érdekünk továbbá, hogy a legjobb termelési szerkezetben, takarékos eszköz-, energia-, anyaggazdálkodással, a munkaidő jobb kihasználásával javítsuk a termelés gazdaságosságát. Kihaszínlatlan lehetőségek vannak a hozamok növelésében is. A korszerű, nagy hozamú fajtákat jobban be kell vonni üzemünknek a termelésbe, de üzemünk többségében fajtaváltás nélkül is növelhetők a hozamok, javítható a gazdaságosság, ha a feltételeket időben, megfelelő mértékben biztosítjuk és job-

megvalósításával. A tervet azt mutatják, hogy megyénk szövetkezeti mozgalma a fejlesztés erősebb ütemét írja elő saját maga számára. A mezőgazdasági szövetkezetek előtt álló legfontosabb tennivalókról szólva *Németh István* a következőket mondta: — Mezőgazdaságunk alapvető termelőeszköze a föld, amelyre az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani. A VI. ötéves tervben már több anyagi befektetés történik a föld minőségének megóvása, termőképességének javítása érdekében. Ehhez jobban kell biztosítani a szükséges termelőeszközöket, mivel a földbe fektetett beruházás térül meg leggyorsabban és leghatékonyabban.

— Kiemelt feladat a gabonaprogram teljesítése. Szövetkezeteinkben még vannak kihaszínlatlan lehetőségek a gabonafélék hozamának növelésére, amelyre a szabályozó rendszer is ösztönöz. A búza- és kukoricatermesztés, ezek eredménye az egész ágazat jövedelmezőségét meghatározza. Ugyanakkor

(Folytatás a 2. oldalon)

Kádár János fogadta Giulio Andreottit

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára kedden délelőtt a KB székházában fogadta *Giulio Andreottit*, az olasz képviselőház külügyi bizottságának és az Interparlamentáris Unió olasz csoportjának elnökét.

A szívélyes légkörű találkán részt vett *Gyenes András*, a Központi Bizottság titkára, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke.

Jelen volt *Giulio Bilancioni*, az Olasz Köztársaság budapesti nagykövete.

Ugyancsak kedden fogadta *Puja Frigyes* külügyminiszter a Külügyminisztériumban *Giulio Andreotti-t*. A nyílt, őszinte légkörű eszmecserén áttekintették országaink kétoldali kapcsolatait, s véleménycserét folytattak az időszertelemetközi kérdésekről. Ott volt *Barcs Sándor*, az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának elnöke, továbbá *Giulio Bilancioni*.

Tudományos-műszaki együttműködés a csapágygyártásban

Nyolc ország szakembereinek részvételével október 20-án, kedden délelőtt Debrecenben az MGM-ben megkezdődött a Csapágyipari Együttműködési Szervezet tudományos-műszaki tanácsának 14. ülése. A délelőtti plenáris ülésen *I. Kornyejev*, a tanács titkára tájékoztatta a résztvevőket a tudományos-műszaki tanácskozás és a CSESZ-igazgatóság határozatainak végrehajtásáról. Ezt követően a résztvevők megvitatták az 1976–80 közötti tudományos-műszaki együttműködés eredményeit.

A szervezet tudományos-műszaki szakértői többek között a csapágyipar műszaki-gazdasági fejlesztésére vonatkozó javaslatok kidolgozásával foglalkoznak. Koordinálják a tudományos-kutató és a szervező-szerkesztő feladatokat. Kicsérlik információikat a találmányokról és szabadalmakról. Az együttműködés kiterjed a csapágygyártás technológiai berendezéseinek, műszereinek, szerzőmunkáinak, az alapanyagok beszerzésére, illetve ennek koordinálására.

Közösen végeznek összehasonlító élettartam-vizsgálatokat, s az együttes munka után a minőség fejlesztés-

vel és az élettartam növelését célzó kutatásokkal foglalkoznak. A gördülőcsapágyak, a csapágyzásti egységek szabványosítása és egyesítésének ellenőrzése éppúgy munkáik közé tartozik, mint a gyártás önköltségének elemzése.

1974-ben hozták létre a CSESZ igazgatóságának tudományos-műszaki tanácsát. Ez koordinálja a kutatás és a tervezés-szerkesztés időszertelemetközi feladatait. Vizsgálják a fontosabb témák kidolgozásának tapasztalatait, s véleményezik a csapágyipar műszaki fejlesztését érintő kérdéseket.

Az új konstrukciók létrehozására és a meglévő korszerűsítésére irányuló tevékenység az elmúlt időszakban számottevő előrelépést eredményezett. Korszerű minőségellenőrző módszereket vezettek be, sikerült tökéletesíteni a csapágyak és a csapágyak alkatrészeinek gyártási folyamatát.

A tudományos-műszaki tanács ülése ma folytatódik, a résztvevők megvitadják a csapágygyártásban hatékony anyag- és energiatakarékosági javaslatokat. A tanács ülés holnap fejezi be munkáját.

Németh István szóbeli kiegészítése

Me gyénk termelőszövetkezetei az eltelt öt év alatt több mint 4 milliárd forinttal növelték termelésüket, amely 1980-ban meghaladta a 13 milliárd forintot. Öt év alatt a termelés 53,3 százalékkal — a növénytermesztés árbevétele 32,2 százalékkal, az állattenyésztés árbevétele 83,3 százalékkal növekedett. Az alaptevékenységen kívüli tevékenység árbevétele megduplázódott. A bruttó jövedelem 23,2 százalékkal, a tagok és alkalmazottak személyi jövedelme 32,4 százalékkal, az állásfoglalók bruttó értéke 53 százalékkal növekedett.

Me gyénk szövetkezeteinek taglétszáma megközelítőleg 63 ezer. Több mint 36 ezer aktív dolgozó tagjuk mellett 6600 alkalmazottjuk van a tsz-eknek. A nyugdíjas járadékos tagok száma emelkedik, jelenleg 26 260. A tagok átlagéletkora 39 év. Nőtt a fiatalok — ezen belül a nők — részvétele a közös munkában. Az aktív tagság 24,5 százaléka, az alkalmazottak több mint 36 százaléka nő. Harminc éven aluli a keresők 32 százaléka.

— Me gyénk szövetkezetei, szakszövetkezetei, szövetkezeti közös vállalatai a IV. kongresszus irányelveit megvalósították, a vélemények összegzése megtörtént — kezdte kiegészítő gondolatait a szövetség elnöke, hozzátéve, hogy a szövetkezetek önkormányzati fórumai megerősítették: a Magyar Szocialista Munkáspárt agrár- és szövetkezetpolitikájára, a megyei pártvezetés politikai gyakorlatára jó alapot biztosított a gazdálkodáshoz, a szövetkezeti tulajdon gyarapításához, a tagság élet- és munkakörülményeinek további javításához, a szocialista tudat formálásához.

— Feladatunk a végzett munka reális értékelése — mondta *Németh István* —, annak érdekében, hogy a tapasztalatok, tanulságok ismeretében jobban megfelelhessünk a VI. ötéves terv időszakában a népgazdasági követelményeknek. „Ezt tükrözik a gazdaságok VI. ötéves tervi előirányzatai: termelési értéküket 37,5 százalékkal tervezik növelni 11 milliárd forint beruházás

melvalósításával. A tervet azt mutatják, hogy megyénk szövetkezeti mozgalma a fejlesztés erősebb ütemét írja elő saját maga számára.

A mezőgazdasági szövetkezetek előtt álló legfontosabb tennivalókról szólva *Németh István* a következőket mondta: — Mezőgazdaságunk alapvető termelőeszköze a föld, amelyre az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani. A VI. ötéves tervben már több anyagi befektetés történik a föld minőségének megóvása, termőképességének javítása érdekében. Ehhez jobban kell biztosítani a szükséges termelőeszközöket, mivel a földbe fektetett beruházás térül meg leggyorsabban és leghatékonyabban.

— Kiemelt feladat a gabonaprogram teljesítése. Szövetkezeteinkben még vannak kihaszínlatlan lehetőségek a gabonafélék hozamának növelésére, amelyre a szabályozó rendszer is ösztönöz. A búza- és kukoricatermesztés, ezek eredménye az egész ágazat jövedelmezőségét meghatározza. Ugyanakkor

Debrecen és Lublin 1944-ben

Tudományos ülés a Kossuth Egyetemen

Debrecen felszabadulásának évfordulója alkalmából Debrecen—Lublin 1944 című tudományos ülést rendezett a lublini Maria Curie-Skłodowska Tudományegyetem Történelmi Intézete és a Kossuth Lajos Tudományegyetem Új- és Legújabbkori Magyar Történelmi Tanszéke október 20-án Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Történelmi Intézetének könyvtárában.

Debrecen és Lublin csaknem két évtizede áll egymással testvérvárosi kapcsolatban. Hasonló volt a történelmük: a XIV. században váltak városossá; sokat köszönhetnek az Anjouk uralkodásának; a XVIII—XIX. századi stagnálás után Debrecen és Lublin is az első világháború után játszott fontos szerepet — 1944. végén, 1945 elején fővárosok voltak.

A tudományos ülés ez utóbbi láncszemet emelte ki, s vonta összehasonlító vizsgálat alá.

A tudományos ülést — melyen megjelent *Tikász Elek*, a Debrecen városi Tanács elnökhelyettese — *Fehér András* rektorhelyettes, tanszékvezető egyetemi tanár nyitotta meg.

Délelőtt *Korom Mihály* egyetemi tanár és *Zygmunt Mańkowski*, a lublini egyetem történelmi intézetének igazgatója, egyetemi tanár elnökletével hangzottak el előadások.

A tudományos ülés délután folytatódott. Ekkor *Fehér András* és *Zygmunt Mańkowski* elnökletével folyt az előadások.

A tudományos ülés *Zygmunt Mańkowski* zárszavával ért véget.

Tisztújító küldöttközgyűlés Debrecenben

(Folytatás az 1. oldalról)
ban megköveteljük a technológiai fegyelmet. Az állattenyésztési ágazatokban törekedni kell a biológiai teljesítőképességekben rejlő tartalékok jobb kihasználására. A költséggazdálkodás javítása mellett nagyobb gondot kell fordítani a készletgazdálkodásra, mert a felesleges készletek finanszírozása szűkíti a fejlesztési lehetőségeket.

A szövetkezeti gazdálkodásról szólva Németh István érintette a differenciálódás folyamatát:
— Úgy ítéljük meg, hogy megyénkben a termelőszövetkezetek közel egyharmada nehéz gazdasági, pénzügyi gondokkal küzd. Az intézkedések arra irányulnak, hogy ezekben a gazdaságokban minél előbb valósuljon meg a térségi melioráció, és alakuljon ki a tájnak megfelelő termelési szerkezet; javuljon a munkaerő, a föld elterelő képessége és a termelési szerkezet közötti összhang, a munkaerő hatékony foglalkoztatásának biztosítása érdekében bővíljen a melléküzemági, ipari tevékenység; szilárduljanak meg és fejlődjenek a jól gazdálkodó üzemekkel a közös érdekkel szemben alapuló kooperációs kapcsolatok; végül, de nem utolsósorban erősödjön meg a vezetés, javuljon a szakemberellátás.

A megyei pártbizottság minősítése

A vitában felszólalt dr. Szabó Imre, aki a megyei pártbizottság és a Hajdú-Bihar megyei Tanács nevében közönte a küldöttközgyűlés résztvevőit, a megye mezőgazdasági szövetkezeteinek dolgozóit. A szövetség elnökségének írásbeli beszámolójaival, az elhangzott szóbeli kiegészítéssel egyetértve, a megyei pártbizottság minősítő véleményét tolmácsolva előljáróban megállapította, hogy a mögöttünk levő időszak a megye mezőgazdaságának legsikeresebb öt éve, amely bővelkedik eredményekben és tanulságokban. A megye termelőszövetkezeteinek gazdálkodására a fokozott fejlődés, az anyagi és szellemi erők gyarapodása, a lehetőségek kihasználása a jellemző. Mindezt akkor is hangsúlyozni kell, ha a megye szövetkezeteinek kisebb hányada fejlődésében lemarad, napi pénzügyi gondokkal küzd és termelési adottságait csak kezdeti fokon használja ki. A szövetkezeti önállóság a nyereséges, magas színvonalú gazdálkodás alapvető eleme. Ehhez a megye párt- és tanácsvezetése a maga részéről mindenkor biztosította — és biztosítani fogja a jövőben is — a tőle telhető maximális feltételeket. Az írásbeli dokumentumok és az elmondottak alapján bárki számára meggyőzőek azok az adatok, amelyek azt bizonyítják, hogy a megye termelőszövetkezeteinek gazdálkodása a nem egészen egy évvel ezelőtt zárt V. ötéves tervben dinamikus és természetesen fejlődött. 1975 végén, amikor a központi elvárások és a megyei pártbizottság útmutatásai alapján az ötéves tervcélakat teljesítettük jóváhagyásra a megyei tanácsülés elé,ényeges kérdés volt, hogy vállalhatunk-e az országos átlagnál gyorsabb ütemű termelésbővülést.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy az akkor feszítőnek tartott 5 százalékos termelésnövekedés túlteljesült. Hajdú-Bihar megye mezőgazdasága 1980-ban adott először 1 millió tonnánál több gabonát a népgazdaságnak, és ebből a termelőszövetkezetek különösen nagy részt vállaltak. A hústermelés növekedése az elmúlt öt évben ugyancsak kiegyensúlyozott és gyors üteművé vált. A tsz-ek és az általuk integrált háztáji és a kisegítő gazdaságok vágóállat-termelése 150 ezer tonnára nőtt. Ez a megye minden lakosára számítva 3 mázsa hústermelést je'ent.

Felhatalmazás alapján mondhatom, hogy a szövetség ötéves ténykedését eredményesnek, a nehéz és összetett kérdésekben is célravezetőnek, az új iránt érzékenynek, fogékonyak minősítjük. Örülök, hogy mint a szövetség állami felügyeletét ellátó szerv vezetője az e területen folyó munkát törvényesnek, a hatályos jogszabályokon állónak van módomban minősíteni. Ez az egyértelműen kedvező minősítés vonatkozik a küldöttközgyűlés munkájára, a testületi vezetés folyamatosságát nagy felelősséggel ellátó elnökség tevékenységére és az önkormányzati munkából egyre nagyobb részt vállaló bizottságokra, a függetlenített apparátusra, annak vezetésére.

Súlyosan érint bennünket — tette az elmondottakhoz az elnök —, hogy a bihari tájörzet gondjait, miután a szántóterület aránykorona értéke hektáronként a 17-et meghaladja, ez a rendezés nem oldja meg. Kérjük a megyei párt- és tanács szerveket, éljenek felterjesztéssel a kormányhoz, hogy a belvízmentesítés megoldásáig a szövetkezetek is vehessék igénybe a kedvezőtlen adottságú üzemeknek járó kedvezményeket. A komplex meliorációs program végrehajtásának megoldásához, a termőfaják adottságainak megfelelő termelési szerkezet kialakításához központi pénzeszközök szükségesek. Továbbra is jogos igény a Tisza-menti szövetkezetek térségi, komplex meliorációra történő kijelölése, s figyelemmel kell lennünk a térségen kívüli, rendszeresen belvízzel sújtott gazdaságokra is. A központi intézkedések mellett az érdekeltek üzemek vezetőinek és tagjainak is jobban, körültekintőbben kell dolgozni. Módszereik felülvizsgálatára, kapcsolataik bővítésére, kezdeményező-készségük növelésére van szükség. A mozgalom nem bírja el a fásultságot, cse'ekvés helyett az öngazdálkodásra fordított energiapazarlást. A megyében kibontakozóban van „Az erő-

sebb segítse a gyengét!” mozgalom. Ezzel a lehetőségünkkel élünk kell. Ez azonban csak akkor válik eredményessé és tartóssá, ha megteremtődik a közös érdekelttség. A gyengébbek megsegítésére vállalkozó üzemek, azok vezetőit és szakembereit is érdekeltté kell tenni anyagilag és erkölcsileg egyaránt.

Szóbeli kiegészítője hátralevő részében Németh István beszélt az emberi tényező fontosságáról, a szakiról való gondoskodás, a társadalmi legutóbbi kongresszus óta bekövetkezett javulásáról, a munkavédelem fejlődéséről, a szövetkezetek állami és belső szabályozásáról, a szövetség kapcsolatrendszeréről. Végetül köszönetet mondott a megyei pártbizottságnak, s a termelőszövetkezetekben dolgozó azon párttagoknak, akik az irányelvek megvitatásának előkészítésében és lebonyolításában szerepet vállaltak. A kongresszusi irányelvek vitája összegzésként megállapítottuk, mondta, hogy megyénk terme öszvetkezeti dolgozói azonosulnak a feladatokkal és elkötelezett munkával igyekeznek a VI. ötéves terv előirányzatait maradéktalanul megvalósítani.

Németh István szóbeli kiegészítője után az értekezlet vitával folytatódott.

lőnböztetett állami támogatásnak, a meliorációs munkálatok elvégzésének, a vezetőik, a szakemberek állami támogatásának, letelepedésük, üzemi kötődésük segítségével. Nagyon fontos, hogy a tartós gazdasági megszilárdítás rendezési útme szelebb körű, pénzügyileg megalapozottabb legyen az eddigiekénél. Ezért a megszilárdulásért azonban helyben is többet kell tenni. A megye szövetkezeti gazdálkodásának ma az egyik legérzékenyebb pontja. Helye és feladata van benne a párt-nak, a tanácsnak, a szövet-ségnek, továbbá a Hazafias Népfrontnak és a KISZ szervezeteinek is. A megyei szövetség is újabb erőket mozgósíthat, elsősorban a kedvező feltételek között gazdálkodó, tökéletes szövetkezetek részéről. A jól induló „Erősebb segítse a gyengébbet!” mozgalomban a megye tsz-einek a fele érdekelt. Ne álljunk a szakmai tapasztalatcserenél, vagy az esetenkénti gépkölcsönzésnél, alakuljanak ki az együttműködés

és tartós formái, amelynek az értékét a többlétszáz, az osztható nyereség adja meg. A még meglevő jelenléti és tartóssá, ha megteremtődik a közös érdekelttség. A gyengébbek megsegítésére vállalkozó üzemek, azok vezetőit és szakembereit is érdekeltté kell tenni anyagilag és erkölcsileg egyaránt.

Szóbeli kiegészítője hátralevő részében Németh István beszélt az emberi tényező fontosságáról, a szakiról való gondoskodás, a társadalmi legutóbbi kongresszus óta bekövetkezett javulásáról, a munkavédelem fejlődéséről, a szövetkezetek állami és belső szabályozásáról, a szövetség kapcsolatrendszeréről. Végetül köszönetet mondott a megyei pártbizottságnak, s a termelőszövetkezetekben dolgozó azon párttagoknak, akik az irányelvek megvitatásának előkészítésében és lebonyolításában szerepet vállaltak. A kongresszusi irányelvek vitája összegzésként megállapítottuk, mondta, hogy megyénk terme öszvetkezeti dolgozói azonosulnak a feladatokkal és elkötelezett munkával igyekeznek a VI. ötéves terv előirányzatait maradéktalanul megvalósítani.

Németh István szóbeli kiegészítője után az értekezlet vitával folytatódott.

és tartós formái, amelynek az értékét a többlétszáz, az osztható nyereség adja meg. A még meglevő jelenléti és tartóssá, ha megteremtődik a közös érdekelttség. A gyengébbek megsegítésére vállalkozó üzemek, azok vezetőit és szakembereit is érdekeltté kell tenni anyagilag és erkölcsileg egyaránt.

Szóbeli kiegészítője hátralevő részében Németh István beszélt az emberi tényező fontosságáról, a szakiról való gondoskodás, a társadalmi legutóbbi kongresszus óta bekövetkezett javulásáról, a munkavédelem fejlődéséről, a szövetkezetek állami és belső szabályozásáról, a szövetség kapcsolatrendszeréről. Végetül köszönetet mondott a megyei pártbizottságnak, s a termelőszövetkezetekben dolgozó azon párttagoknak, akik az irányelvek megvitatásának előkészítésében és lebonyolításában szerepet vállaltak. A kongresszusi irányelvek vitája összegzésként megállapítottuk, mondta, hogy megyénk terme öszvetkezeti dolgozói azonosulnak a feladatokkal és elkötelezett munkával igyekeznek a VI. ötéves terv előirányzatait maradéktalanul megvalósítani.

Németh István szóbeli kiegészítője után az értekezlet vitával folytatódott.

Németh István szóbeli kiegészítője után az értekezlet vitával folytatódott.

Ünnepség Szófiában a bolgár állam megalakulásának 1300. évfordulóján

A bolgár állam megalapításának 1300. évfordulójáról a bolgár párt, állami, társadalmi és tömegszervezetek vezető testületeinek együttes ünnepi ülésén emlékeztek meg kedden Szófiában. A nemzeti kultúrpalotában megtartott ülésen, amelyen Todor Zsivkov, a BKP KB főtitkára, a bolgár államtanács elnöke mondott beszédet, több mint 100 ország képviselői voltak jelen. A magyar küldöttséget Apró Antal, az országgyűlés elnöke vezette.

Táviratban üdvözölte a bolgár vezetőket az évforduló alkalmából egybeként között Kurt Waldheim, az ENSZ főtitkára és Amadou-Mantour M'bow, az UNESCO főtitkára.

Az ünnepi ülést követően

Todor Zsivkov más párt- és állami vezetők, valamint a külföldi vendégek jelenlétében a szófia nemzeti kultúrpalota előtt leleplezte a Jubileumi Emlékművet.

Todor Zsivkov kedden este fogadta a bolgár államalapítás 1300. évfordulójára tiszteletre Bulgáriába érkezett küldöttségek vezetőit, köztük Apró Antalt.

A külföldi vendégek, köztük a magyar küldöttség, délután ünnepi galakoncerten vettek részt a szófia nemzeti kultúrpalotában.

Todor Zsivkov kedden este a szófia Bojana-rezidencián fogadást adott a jubileum alkalmából. A rendkívül szívesleg, baráti légkörű fogadásán Apró Antal vezetésével részt vett a magyar küldöttség is. (MTI)

Kitüntetésátadás a szovjet nagykövetségen

Kedden kitüntetési ünnepséget tartottak a Szovjetunió budapesti nagykövetségén: Filipp Jermás, az SZKP KB póttagja, az SZMBT elnöke, a Szovjetunió Állami Bizottságának elnöke a Magyar-Szovjet Baráti Társaság VII. országos értekezlete alkalmából öt személynek átnyújtotta a Szovjet Baráti Társaságok Szövetsége ügyvezető elnöksége által adományozott kitüntető jelvényt. Ugyancsak a magyar-szovjet barátság elmélyítése terén kifejtett példamutató tevékenységük elismerésül tíz MSZBT-tagcsoporthoz az SZBTSZ oklevelét adományozták.

Az ünnepségen Filipp Jermás meglepetéssel emlékeztetett az MSZBT VII. országos értekezletének eseményeire, amelyekben széleskörűen kifejeződött, hogy az élet minden területén tovább erősödnék, mélyülnek az országaink, népeink közötti kapcsolatok.

Hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy az MSZBT székházában hétfőn aláírt öt évre szóló együttműködési egyezmény testvér-baráti társaságok közötti együttműködés fejlesztésének feladatát rögzíti. Meggyőződésünk, hogy az abban foglalt tervek maradéktalanul valóra válnak, és kapcsolataink dinamikusabbá, továbbfejlesztetté válnak — mondotta.

Az eseményen részt vett Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, Györi Imre, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Biró Gyula, az MSZBT főtitkára, továbbá a baráti társaság ügyvezető elnökségének számos tagja. Az ünnepséget követően Vlagyimir Jakovlevics Pavlov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete fogadást adott az ünnepség résztvevőinek tiszteletére. (MTI)

Arafat moszkvai sajtóértekezlete

Kiemelkedően fontosnak nevezte jelenlegi moszkvai látogatását, a szovjet vezetőkkel folytatott tárgyalásait Jasszer Arafat keddi esti nemzetközi sajtóértekezletén. Bevezető nyilatkozatában utalt arra, hogy a Közel-Keleten kialakult újabb feszültség, az amerikai katonai jelenléti fokozódása, az izraeli agresszív folytatódása közepette különleges jelentőséget nyer a személyes találkozás a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

A PFSZ Végrehajtó Bizottságának elnöke elégedetten szólt a szervezete és a Szovjetunió között egyre fejlődő kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

lődd kapcsolatokról, s hangsúlyozta, hogy a palesztin nép igazságos harcát támogató Szovjetunió vezetőivel.

egy Fejlőd

Igaz, az alcímű hozzá kellene ten rösszakában, B ményben is, mert ségek önállóságá nyeit messzemenő rik, tiszteletben székhely Köröss s a három települ irányító nagyközsé zottságon is. M tény, hogy a párt-végrehajtóbiz tett különbséget, cével mérte a k folyó pártmunká tember 22-én tart pártcsoporthoz m mindhárom közs portjainak életét fejlődést állapítha

Alulról f

Tudott dolog, h jobb központi pá is csupán akkor r repet, ha annak sában valamenny közreműködik, h szervezettek, párt maguk területén megtalálják a r legjobb módjait, s lemében cseleksz rösszegapáti pártbizottság is e ki, amikor kezde pártcsoporthoz irányította figyelt a pártélet ezen egységeinek tevé nyújtott gyakorla belü segítséget.

Az egyéni besz kihalozott titká teken és mur megbeszéléseken gítés s a beszár feltettett energia kezd visszatérül tosbab gazdaság ideológiai tenn pártcsoporthoz lik, a taggyűlése ötletekkel, javasl dagabban kimur zelek kerülnek

Minderre a p területek sa következően is n van. A vidék ala zógazdasági jell szegapáti, Köröss rekbszörmény melőszvetkezeté Körössgapáti, B mény egy-egy pártszervezete mezmalmi munk szövetkezetek mesztő, állatteny sítési és irányító a lakóterületi ala összetétele (tan gus, nyugdíjas p megkövetelik a munkálásában, n ban a pártcsoporth nyes működésé könnyebb ugyan

A mezőg társadalmi, nyekkel kötö sekben a tá gok általában kérnek. Szer mondhatjuk kiterjedhet vagy éppen.

Ezeket az tulajdonképen szen anyagil úzen, iskola épytésehez. tőke arányá táit szolgált rancian van zógazdasági példánál ma vág a szaki más. A „kiv össze annyit szolgáltatás magának.

A nekibu nincs külön dési szülő val, s a kör fordul, hogy mára terhes

Szabó István felszólalása

A vita utolsó felszólalójaként Szabó István tolmácsolta a küldöttközgyűlésnek a TOT elnöksége jókívánásait. Mint mondta, a beszámolóban, a szóbeli kiegészítést adó Németh István szavaiból, de a hozzászólásokból is érződött, hogy a leirtak és az elhangzottak mögött egy virágzó mozgalom él.

Az elmúlt év eredményeire tekintve csak az elismerés hangján szólhatunk a megye termelőszövetkezeteiről. Egyetérték azonban azokkal, hogy eredményeinket is kritikával kell vizsgálni.

E véleményét Szabó István a magyar mezőgazdaság egészére vonatkoztatva fejtette ki. Mert bár igaz, mondta, hogy a mezőgazdaságot önmagával vagy a szocialista országok teljesítményével mérve — de még a skandináv országok mezőgazdaságához viszonyítva is —, örvendete-nes szék az eredmények, ha lejjebb ásunk, ha az eszköz-hatékonyság vagy a differenciálódás folyamata oldaláról közelítünk, akkor bizony súlyos gondokon pászta z a tekintet. Fogadjuk el, hogy dolgozunk egy kicsit jobban, mondta a TOT elnöke: ahhoz, hogy a mozgalom megfelelhessen a szó szoros értelmében vett magasabb követelményeknek, javítani kell az üzemi- és munkaszervezésen, el kell végezni termelőszövet-

kezeteinkben az anyagi érdekelttség helyett-közvetl megfontosodott rendszerének átértékelését. A soron következő feladatokat Szabó István szerint olyan horderejűeknek kell látnunk, mint azokat az egy-évtizeddel korábbi változásokat, amelyek révén a tsz-ekben megteremtődtek vagy kezdtek létrejönni a vállalati gazdálkodás feltételei. A szabályozó rendszer szigorodott, s jelen pillanaton nincs más választás, mint mindent megpróbálni annak érdekében, hogy a fejlődés ne lassuljon le. Mindezt

megnöveli a vezetők felelősségét. A vezetőknek meg kell utközniük annak érdekében, hogy a munka hatékonyabb legyen. Szabó István érintette a differenciálódás problémáját, emlékeztetve, hogy a különbségek régebbi keletűek a mezőgazdaság nagyüzemi átverzésénél. A lemaradás történelmi, hosszú idő kell hozzá, amíg be tudjuk hozni. Végetül a TOT elnöke a szövetkezeti demokráciáról, a szövetkezeti morálról és a vállalkozás új formáiról mondott megszívlelendő gondolatokat.

Megválasztotta a küldöttközgyűlés a Hajdú-Bihar megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége 17 tagú elnökségét, 7 tagú ellenőrző bizottságát és 11 tagú nöbizottságát.

A szövetség elnökeként Németh Istvánt, a balmazújvárosi Lenin Tsz elnökét, elnökhelyetteseként Juhász Andrászt, a debreceni Béke Tsz elnökét, titkárákat Fazekas Károlyt választották.

Az értekezlet a kora délutáni órákban folytatta munkáját, amikor is a küldött megválasztották a TOT tagjait, a IV. kongresszus küldöttéit és a szövetség tisztségviselőit. Hajdú-Bihar megye 33 küldöttel képviselteti magát a mezőgazdasági szövetkezetek IV. kongresszusán. A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa tagjai közé választották Bajdó Ibolyát, a debreceni Kossuth Tsz üzeme-gazdasági csoportvezetőjét, Bodnár Lajost, a hajdúböszörményi Béke Tsz elnökét, Gyenge Jánost, a nagyrábéi Petőfi Tsz termelési főmérnökét, Jákó Györgyöt, a nyíradonyi Új Élet Tsz elnökét, Puskár Gézanét, a berekbö-

szörményi Május 1 Tsz munkahelyi vezetőjét, Rácz Józsefet, a püspökkladányi Zöldmező Tsz elnökét és Szabó Istvánt, a nádudvari Vörös Csillag Tsz elnökét.

Megválasztotta a küldöttközgyűlés a Hajdú-Bihar megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége 17 tagú elnökségét, 7 tagú ellenőrző bizottságát és 11 tagú nöbizottságát.

A szövetség elnökeként Németh Istvánt, a balmazújvárosi Lenin Tsz elnökét, elnökhelyetteseként Juhász Andrászt, a debreceni Béke Tsz elnökét, titkárákat Fazekas Károlyt választották.

A tennivalókat egymás közt megbeszélik

Fejlődtek a pártcsoportok Körösszegapátiban

Igaz, az alcímhez rögtön hozzá kellene tenni: és Körösszegapátiban, Berekböszörményben is, mert a társközségek önállóságát, eredményeit messzemenően elismerik, tiszteletben tartják a székhely Körösszegapátiban s a három település közeletét irányító nagyközségi pártbizottságon is. Mindenesetre tény, hogy a nagyközségi párt-vegrehajtóbizottság nem tett különbséget, egy mércevel mérte a községekben folyó pártmunkát, s szeptember 22-én tartott ülésén a pártcsoportok munkájában, mindhárom községi pártcsoportjának életében jelentős fejlődést állapíthatott meg.

Alulról fölfelé

Tudott dolog, hogy a legjobb központi párttáborozat is csupán akkor tölti be szerepét, ha annak végrehajtásában valamennyi párttag közreműködik, ha az alapszervezetek, pártcsoportok a maguk területén keresik és megtalálják a megvalósítás legjobb módjait, s annak szellemében cselekszenek. A körösszegapáti nagyközségi pártbizottság is ebből indult ki, amikor kezdetül fogva a pártcsoportokban folyó életre irányította figyelmét, amikor a pártélet ezen legkisebb egységeinek tevékenységéhez nyújtott gyakorlati, módszertani segítséget.

Az egyéni beszélgetéseken, kihelyezett titkári értekezleteken és munkabizottsági megbeszéléseken nyújtott segítség s a beszámoltatásokba fektetett energia, úgy tűnik, kezd visszatérülni. A legfontosabb gazdasági, politikai, ideológiai tennivalókat a pártcsoportokban megbeszélik, a taggyűlések elé már ötlettel, javaslatokkal gazdagabban kimunkált elképzelések kerülnek.

Minderre a pártbizottság területének sajátosságaiból következően is nagy szükség van. A vidék alapvetően mezőgazdasági jellegű. Körösszegapáti, Körösszakál és Berekböszörmény egy-egy termelőszövetkezetére, valamint Körösszegapáti, Berekböszörmény egy-egy lakóterületi pártvezetetére alapozódik a mozgalmi munka. A termelőszövetkezetek növénytermesztő, állattenyésztő, gépesítési és irányító ágazatai, de a lakóterületi alapszervezetek összetétele (tanács, pedagógus, nyugdíjas párttagok) is megköveteli a feladatok kimunkálásában, végrehajtásában a pártcsoportok eredményes működését. Sokkal könnyebb ugyanis összehozni

egy gyors megbeszélésre valamelyik termelőszövetkezetnek például az állattenyésztő üzemében dolgozókat, mint az egész alapszervezet kollektíváját.

Munkaidő kezdetén, végén, vagy az ebédszünetben könnyebben megoldható valamely elképzelés tiz-tizenkét kommunista részvételével történő megbeszélése, mint az egész alapszervezet ötvenhatvan párttagjának összehívása. Gyakorlat lett ezért, hogy még a sürgősen továbbítandó felső párttáborozatok is egyből a pártcsoportokkal ismertetik. Természetesen autentikus fóruma a pártcsoport az érintett üzemegység feladatai, ügyei megbeszélésének is. A taggyűlésre már csak az egész alapszervezet közös álláspontjának kialakítása vár.

A végrehajtott bizottság a pártcsoportok jelenlegi helyzetét áttekintve megállapította, hogy a kialakult gyakorlat főleg az olyan napirendek esetében tapasztalható, amikor fontosabb feladatok megoldása vár a kommunista kollektívára, mint a mezőgazdaságban a tavaszi munkák, az aratás vagy az őszi talaj-előkészítés. Az ilyen feladatok tennivalóit jobban meg tudják beszélni az ágazat párttagjai szűkebb körükben.

Az oldottság, kötetlenebb vita, a vélemények, javaslatok bátrabb elmondása egyébként is jobban jellemzi az ilyen kis csoportok életét, mint a nagyobb fórumokat. Igaz, a pártcsoport nem készíti önálló munkatervet, nem hoz határozatokat, de mindaz ami a megbeszéléseken elhangzik, bekerül az alapszervezeti taggyűlések anyagába, részévé válik az alapszervezet politikai döntéseinek.

A bizalmi megnövekedett szerepe

Amióta a nagyközségi pártbizottság és az öt alapszervezet növelte a pártcsoportok szerepét, gyakorlat lett az is, hogy a pártvezetőségi megbeszélésekre, ülésekre a legtöbb alapszervezetben meghívják a pártcsoportbizalmiakat. Ezáltal nem csak tájékozódhatnak az alapszervezet előtt álló feladatokról, de tanácsokat, útmutatásokat is kapnak csoportjuk életének szervezéséhez, s véleményüket is nyilváníthatnak a napirenden szereplő ügyekben. Mindez persze koránt sem jelenti azt,

hogy már minden tökéletesen megy. A bizalmi önállóság, aktivitás még tovább lehet és kell fokozni. Különösen a középszintű döntések kialakításában — tehát saját partneri kapcsolataikban — kell bátrabban véleményt nyilvánítani, és e területen kell az érintett ágazati vagy üzemegységi vezetőknek is jobban támaszkodniuk a bizalmiakra.

A pártcsoportokat vizsgálva joggal vetődik fel a kérdés, mi történik a pártmegbízásokkal, mennyire részesednek az egyes kommunisták az alapszervezet előtt álló feladatokból, hiszen a pártcsoport az illetékes fóruma és megbízások kiadásának és számonkérésének is.

Farkas Béla, a nagyközségi pártbizottság titkára tájékoztatása szerint az öt alapszervezetben a párttagok 91—92 százaléka van állandó megbízatása, ennek teljesítését a csoportok megbeszélésein ellenőrzik is. Főleg a tömegszervezetekben, —mozgalmakban, munkásörsgében, tudatformáló munkában teljesített megbízások a gyakoribb és mérhető. Ritkábban fordul elő, s egyben a továbblépés feladata is, hogy egyedi, valamely fontos gazdasági vagy politikai cél elősegítésével kapcsolatos megbízásokat is adjanak.

Közös érdek

A végrehajtás helyszínén, az üzemegységeken, részlegesen dolgozó párttagoknak nyújtott segítség, a pártcsoportok életében végbement fejlődés az utóbbi években gazdagította Körösszegapátiban, Berekböszörményben és Körösszakálban a pártirányítást, és ez kifejeződött az érintett szövetkezetek gazdasági eredményeiben, de a székhely és a társközségek életében is. A pártcsoportok tapasztalatainak titkári értekezleten közzétételére a pártcsoportok vezetői az alapszervezet, ezáltal az érintett szövetkezet és a község boldogulását. Mivel pedig a körösszegapáti Körössvidék Tsz. a berekböszörményi Május 1. Tsz. és a szakali Kossuth Termelőszövetkezet együttműködési megállapodás alapján társulást képez, a pártcsoportok együttműködésének különös jelentősége van. Sokat tehetnek a pártcsoportok is az időelőre jelentkező mezőgazdasági feladatok megoldásáért, az erők egyesítéséért.

Ez pedig mindhárom település közös érdeke.

Hornyák András

A vállalkozás új formái

1. Versenytárs a korszakvezető

„A vállalkozás nálunk csak hobbi, a gazdasági környezet ugyanis az elszűkülésre készlet. Sikertelen akció esetén túl nagy az erkölcsi és anyagi veszteség, a sikereket viszont nem honorálja kellőképpen a környezet” — még fél esztendeje sincs, hogy egyik nagyvállalatunk vezérigazgatója mondta. Ha a gyakorlat eddig nem is cáfolt rá ennek ellenkezőjére, a legfrissebb rendeletek mintha új, szabadabb folyást engedő mederbe terelnék a vállalkozás ügyét. Október közepéig több mint harminc olyan rendelet és törvényjavaslat jelent meg, amely a magán- és vállalkozás szabályozza.

Privát vállalkozás? Ezen idáig jószerivel csak a lángos- és palacsintásütők, maszek autószerelők és kisiparosok vagy divatüzlet-tulajdonosok „aranybányáját” értették. Holott az aranybánya rizikót is jelentett, és vállalkozásra más területeken is volt lehetőség.

A gondot a szabályozás merevsége okozta. 1982. január elsejétől ezek a feltételek módosultak, s a vállalkozók különböző kis szervezeti formákban, korszakvezetőket, szakcsoportokban, gazdasági munkaközösségekben és kisvállalatokban hasznosíthatják energiáikat.

Melyik forma mit jelent? Elsőként a korszakvezetőket és a hozzájuk sokban hasonló szakcsoportokat jellemzőit mutatjuk be.

Amikor korszakvezetőket alapítanak — akárcsak a többi kisüzemi forma létrehozásakor — a lakosság jobb ellátása, a szolgáltatások színvonalának javítása, a hiánycikkek számának csökkentése, a mozgékony háttérpar kiépítése, az alkotó energiák és a szabad pénzeszközök hasznosítása a cél.

Hogyan alapítható korszakvezető? Ennek egyik módja, hogy valamilyen speciális részleg vagy csoport kiválik a hagyományos szövetkezetből. Emellett újonnan is alapítható ez a kisüzemi forma — létrehozásához legalább 15 személyre van szükség, a tagok száma azonban nem lehet több száznál. Az újonnan alapított korszakvezetőt a tagok vagyoni hozzájárulásából (részvényekből, termelőeszközök, gépek, épületek, műhelyek átadásából, illetve bérbeadásból) jön létre.

Előírás, hogy a korszakvezetőt tag legalább kéthavi munkabérének megfelelő összeget, vagyont nyújt a közösbé. De ennél sokkal lényegesebb, hogy senki sem válhat „szelvényvagdosóvá”, ugyanis csupán a pénz,

vagyona révén nem válik taggá a vállalkozni vágyó! A tagság feltétele: akár fő-, akár mellékállásban valamilyen munkát kell végezni a korszakvezetőben! Az viszont lényegtelen, hogy főállású hivatalnok, nyugdíjas, egyetemista vagy főiskolás a belépni szándékozó. Az utóbbi felsorolás azonban nem arra utal, hogy főként az említett foglalkozásúak iránt várható nagy kereslet. Sőt — miután a korszakvezetőket számára a hagyományos szövetkezetekhez képest lényegesen lazábbak lesznek az adminisztrációs, számviteli, könyvviteli és adatszolgáltatási kötelezettségek — kevesebb hivatalnoki posztra lesz szükség. Ez mindazonáltal nem jelenthet szabályozási, pénzügyi, adózási lazaságot.

Mire vállalkozhatnak a korszakvezetők? Rendkívül széles a skála. Tervezhetnek és építhetnek magánlakásokat. Egyengethetik a különböző találmányok, újítások útját. Átválthatják más cégek könyvelési feladatait, és számos lehetőség adódik az idegenforgalom és a vendéglátás területén. Szövetkezetek különböző műszaki cikkek javítására és karbantartására, de vállalkozhatnak a kátrészek gyártására, hiánycikkek számának apasztására. „Meglavagolhatják” a divat nyújtotta lehetőségeket is: a friss módi irányvonalait követő kis tételű holmik gyártásával akár divatárbitok ellátását is vállalhatják. Szervezhetnek rendezvényeket, konferenciákat, összejöveteleket, iskolai találkozókat, esküvőket és így tovább. Vagyis az esetek többségében nem házagótlásról van szó. ezekre a tevékenységekre jórészt eddig is akadt vállalkozó. Fehér foltok alig akadnak termelési és szolgáltatási ágazatainkban, azonban annál többször vetődik fel a minőség, az ellátási színvonal és az ezeket előidéző verseny szükségességének kérdése.

S ha már a versenyről esik szó, logikus győztesekről és vesztesekről beszélni. S ez utóbbi a gazdasági nyelvhasználatban nem feltétlenül jelent igazi veszteséget, lehet, hogy csak a jövedelem kisebb, mint a többi hasonló vállalkozóé. Am ha rossz üzletpolitikája, csapnivaló szolgáltatása miatt mégis veszteséges lenne a korszakvezető — állami támogatásra nem számíthat; a tagoknak önerőből kell úrrá lenniük nehézségeikben.

Molnár Patricia

Közúti pótkocsik Szabolcsból

A nyíregyházi Mezőgépi Vállalatnál eddig csak a mezőgazdasági üzemek részére gyártottak pótkocsikat, az idei negyedik negyedévében azonban megkezdik a közúti szállítójárművek előállítását is. A közúti pótkocsik saját tervezésűek, s a szabolcsi Mezőgépi üzemek kooperációjával készülnek. Az idén elkészülő 200 kocsi alvázat és golyóskoszorúját például Tiszavasváriban, a futóművet Nyírbátorban, míg a platót és a pótkocsi vonóháromszögét Baktalórántházán gyártják.

A szabolcsi pótkocsik olcsóbbak lesznek az importból beszerzeteknél és a hazai gyártás egyúttal garantálja az alkatrészellátást is. Két típusban — hat- és nyolctonás teherbírással, 12, illetve 14 négyzetméteres rakterülettel hagyják majd el a végösszeszerelést végző nyíregyházi gyárat.

Guruló istálló

A Csongrád megyei csengelái Aranyhomok Tsz.-ben a gazdasági szakembereinek ötlete alapján mozgatható tehénistállót építettek háziilagos kivitelűvel. A száz üző tartására alkalmas, mintegy 50 méter hosszú épület akácfa oszlopokból és vascsövekkel készült. Alapja betonszálkákra erősített sívvas, a tartó oszlopok alába görgőket szereltek. Az istállót alumínium lemezzel borították, hogy viszonylag könnyű legyen. Amikor almot kell cserélni, a sinen mozgó építményt traktorral egyszerűen elvonatják, és így könnyűszerrel ki tudják tisztítani a férőhelyeket. Az épület mindaddig a váltohelyen marad, amíg újabb alomcserére nem szorul. Utána visszahozzák kitisztított, rendbehozott eredeti helyére.

A gördülő istálló mindössze 300 000 forintba került. Nagy előnye, hogy mivel úgyszólván teljesen nyitott, a melegebb évszakokban jól szellőzik, hideg időben pedig szalmabálákkal rakják körül, és így téli szállásnak is kifogástalan. (MTI)

DIABETIKUS ITALOK IS

Nyár után az üdítő italokról

Vége a nyárnak, a kánikulai forróságnak, vagyis azoknak a hónapoknak, amikor a szokásostól is több fogy üdítő italokból.

A Hajdú-Bihar megyei Üdítőital-ipari Vállalat az idén tavasszal növelni tudta termelési kapacitását egy új üzem beindításával. Azóta óránként 24 ezer üveget tud-

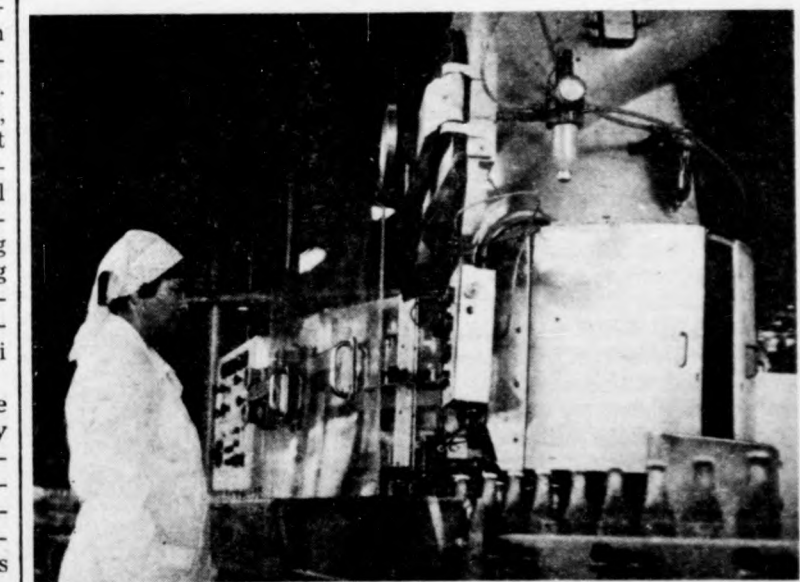
nak üdítő itallal megtölteni az NDK-ból importált gépsor segítségével. Szécsényi Lajos igazgató a nyári hónapokról szólva elmondta, hogy a nagy meleg ellenére sem tudták az új gépsor által biztosított kapacitást kihasználni, annak ellenére, hogy nőtt a megyei üdítőital-fogyasztás. A Heves, Szolnok megyébe és Budapestre, valamint Romániába frissítőket szállító vállalat ebben az esztendőben összesen 2 millió üveg üdítő italt kíván előállítani. A legnépszerűbb a narancs- és a citromlékészítmény, de sokan szeretik a colát, málnát, alma- és szőlőlevet is. A Viking, mint fantázianév, ismertté és kedvelté vált a fogyasztók körében.

Hajdú-Biharban a kiskereskedelmi vállalatok kívül csaknem az összes AFESZ-szei, vendéglátó vállalat szerződésük van. A vállalati központosítási kísérletek sikeresnek bizonyultak, így a valamikor huszonhárom telephellyel rendelkező intézmény jelenleg négy helyen végzi a termelési feladatokat.

Új italfeleségek gyártását kezdik meg rövidesen. Arra számítanak, hogy a legnagyobb érdeklődést a diabetikus italok váltják majd ki a fogyasztók körében.

Ládák — töltésre várva

Palackozás (Fotó: Kőszeghy György)

JEGYZET

Jó tapasztalatokat kínálnak

A mezőgazdasági üzemek különböző társadalmi, ipari, oktatási intézményekkel kötött együttműködési szerződésükben a támogatás fejében a gazdaságok általában valamilyen szolgáltatást kérnek. Szerződésről lévén szó, úgy is mondhatjuk, hogy kikötéseik vannak. Ez kiterjedhet a gépek gyors javítására, vagy éppen szakmunkások képzésére.

Ezeket az „előjogokat” a gazdaságok tulajdonképpen megvásárolják, hiszen anyagilag hozzájárulnak a szerződő üzem, iskola fejlesztéséhez, nem egyszer érfítéséhez. Ezért cserébe, a befektetett tőke arányában számíthatnak a garancián van, mert a szerződést kötő mezőgazdasági üzem ugyanúgy fizet — a példánál maradva — a gépjávitásért, vagy a szakmunkásképzésért, mint bárki más. A „kivülállókkal” szemben mindössze annyi az előnye, hogy a szükséges szolgáltatásokat hosszú távra biztosítja magának. Legalábbis elméletileg!

A nekibuzdulás időszakában ugyanis nincs különösebb gond az együttműködési szerződésekkel, de az idő múlásával, s a körülmények változásával előfordul, hogy a partner-intézmények számára terhekké válnak a szerződésben ki-

kötött „előjogok”. Ilyenkor — többnyire megfelelő indokkal alátámasztva — rábeszélik a mezőgazdasági üzemeket a bártárságos elváltásra.

Az ilyenkor kitörő felháborodást többnyire sikerül lecsendesíteni, hiszen az együttműködés megszüntetését nem holmi szeszélyek, hanem „külső okok” váltják ki. Szándékos ennek a kifejezésnek a használata, mert azok a bizonyos külső okok korántsem végtiszűrték és elháríthatatlanok. Egyszerűen arról van szó, hogy a szerződést kötő intézmények sokszor a könnyebb megoldást, a mezőgazdasági üzem cserbenhagyását választják. Azok többnyire megértőek, pedig nem mindig nekik kellene belátással lenni.

Igy gondolta a közösség pénzével lelkiismeretesen gazdálkodó egyik alföldi állami gazdaságunk is, s egyszerűen visszakérte a hűtlen szakmunkásképzőtől befektetett pénzt — és annak kamatját. A megszüntethetetlen külső okok egyszerűen átalakultak kiküszöbölhetőkké, s a szakmunkásképző intézet nyomban hajlott arra, hogy szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tegyen.

B. P.

A tennivalókat egymás közt megbeszélik

Fejlődtek a pártcsoportok Körösszegapátiban

Igaz, az alcímhez rögtön hozzá kellene tenni: és Körösszegapátiban. Berekbőszörményben is, mert a társközségek önállóságát, eredményeit messzemenően elismerik, tiszteletben tartják a székhely Körösszegapátiban és a három település közelébe irányító nagyközségi pártbizottságon is. Mindenesetre tény, hogy a nagyközségi párt-vegrehajtóbizottság nem tett különbséget, egy mércevel mérte a községekben folyó pártmunkát, s szeptember 22-én tartott ülésén a pártcsoportok munkájában, mindhárom község pártcsoportjainak életében jelentős fejlődést állapíthat meg.

Alulról fölfelé

Tudott dolog, hogy a legjobb központi pártbizottság is csupán akkor tölti be szerepét, ha annak vegrehajtásában valamennyi párttag közreműködik, ha az alapszervezetek, pártcsoportok a maguk területén keresik és megtalálják a megvalósítás legjobb módjait, s annak szellemében cselekszenek. A körösszegapát nagyközségi pártbizottság is ebből indult ki, amikor kezdettől fogva a pártcsoportokban folyó életre irányította figyelmét, amikor a pártélet ezen legkisebb egységeinek tevékenységéhez nyújtott gyakorlati, módszerbeli segítséget.

Az egyéni beszélgetéseken, kihelyezett titkári értekezéseken és munkabizottsági megbeszéléseken nyújtott segítség s a beszámoltatásokba fektetett energia, úgy tűnik, kezd visszatérülni. A legfontosabb gazdasági, politikai, ideológiai tennivalókat a pártcsoportokban megbeszélik, a taggyűlések elé már ötletekkel, javaslatokkal gazdagabban kimunkált elképzelések kerülnek.

Minderre a pártbizottság területének sajátosságaiból következően is nagy szükség van. A vidék alapvetően mezőgazdasági jellegű. Körösszegapát, Körösszakál és Berekbőszörmény egy-egy termelőszövetkezetére, valamint Körösszegapát, Berekbőszörmény egy-egy lakóterületi pártbizottságára alapozódik a mozgalmi munka. A termelőszövetkezetek növénytermesztő, állattenyésztő, gépésztési és irányító ágazatai, de a lakóterületi alapszervezetek összetétele (tanács, pedagógus, nyugdíjas párttagok) is megköveteli a feladatok kimunkálásában, vegrehajtásában a pártcsoportok eredményes működését. Sokkal könnyebb ugyanis összehozni

egy gyors megbeszélésre valamelyik termelőszövetkezetnek például az állattenyésztő üzemében dolgozókat, mint az egész alapszervezet kollektíváját.

Munkaidő kezdetén, végén, vagy az ebédszünetben könnyebben megoldható valamely elképzelés tíz-tizenkét kommunista részvételével történő megbeszélése, mint az egész alapszervezet ötvenhatvan párttagjának összehívása. Gyakorlat lett ezért, hogy még a sürgősen továbbított felső pártbizottságok is egyből a pártcsoportokkal ismertetik. Természetesen autentikus fóruma a pártcsoport az érintett üzemegység feladatai, ügyei megbeszéléseinek is. A taggyűlésre már csak az egész alapszervezet közös álláspontjának kialakítása vár.

A vegrehajtó bizottság a pártcsoportok jelenlegi helyzetét áttekintve megállapította, hogy a kialakult gyakorlat főleg az olyan napirendek esetében tapasztalható, amikor fontosabb feladatok megoldása vár a kommunista kollektívára, mint a mezőgazdaságban a tavaszi munkák, az aratás vagy az őszi talaj-előkészítés. Az ilyen feladatok tennivalóit jobban meg tudják beszélni az ágazat párttagjai szűkebb körükben.

Az oldottság, kötetlenebb vita, a vélemények, javaslatok bátrabb elmondása egyébként is jobban jellemzi az ilyen kis csoportok életét, mint a nagyobb fórumokat. Igaz, a pártcsoport nem készíti önálló munkatervet, nem hoz határozatokat, de mindaz ami a megbeszéléseken elhangzik, bekerül az alapszervezeti taggyűlések anyagába, részévé válik az alapszervezet politikai döntéseinek.

A bizalmi megnövekedett szerepe

Amióta a nagyközségi pártbizottság és az öt alapszervezet növelte a pártcsoportok szerepét, gyakorlat lett az is, hogy a pártvezetőségi megbeszélésekre, ülésekre a legtöbb alapszervezetben meghívják a pártcsoportbizalmiakat. Ezáltal nem csak tájékozódhatnak az alapszervezet előtt álló feladatokról, de tanácsokat, útmutatásokat is kapnak csoportjuk életének szervezéséhez, s véleményüket is nyilváníthatnak a napirenden szereplő ügyekben. Mindez persze koránt sem jelenti azt,

hogy már minden tökéletesen megy. A bizalmiak önállóságát, aktivitását még tovább lehet és kell fokozni. Különösen a középszintű döntések kialakításában — tehát saját partneri kapcsolataikban — kell bátrabban véleményt nyilvánítani, és e területen kell az érintett ágazati vagy üzemegységi vezetőknek is jobban támaszkodniuk a bizalmiakra.

A pártcsoportokat vizsgálva joggal vetődik fel a kérdés, mi történik a pártmegbízottsággal, mennyire részesednek az egyes kommunisták az alapszervezet előtt álló feladatokból, hiszen a pártcsoport az illetékes fóruma és megbízottak kiadásának és számonkérésének is.

Farkas Béla, a nagyközségi pártbizottság titkára tájékoztatása szerint az öt alapszervezetben a párttagok 91—92 százalékának van állandó megbízottsága, ennek teljesítését a csoportok megbeszélésein ellenőrzik is. Főleg a termelőszervezetekben, — mozgalmakban, munkasorságban, tudatformáló munkában teljesített megbízottságok a gyakorlati és mérhető. Ritkábban fordul elő, s egyben a továbblépés feladata is, hogy egyedi, valamely fontos gazdasági vagy politikai cél elősegítésével kapcsolatos megbízottságokat is adjanak.

Közös érdek

A vegrehajtás helyszínén, az üzemegységeken, részlegesen dolgozó párttagoknak nyújtott segítség, a pártcsoportok életében végbement fejlődés az utóbbi években gazdagította Körösszegapátiban, Berekbőszörményben és Körösszakálban a pártirányítást, és ez kifejeződött az érintett szövetkezetek gazdasági eredményeiben, de a székhely és a társközségek életében is. A pártcsoportok tapasztalatainak titkári értekezleten közkinccsé tétele elősegítette az alapszervezet, ezáltal az érintett szövetkezet és a község boldogulását. Mivel pedig a körösszegapát Körössvidék Tsz. a berekbőszörményi Május 1. Tsz. és a szakali Kossuth Termelőszövetkezet együttműködési megállapodás alapján társulást képez, a pártcsoportok együttműködésének különös jelentősége van. Sokat tehetnek a pártcsoportok is az időről időre jelentkező mezőgazdasági feladatok megoldásáért, az erők egyesítéséért. Ez pedig mindhárom település közös érdeke.

Hornyák András

A vállalkozás új formái

1. Versenytárs a kissovetkezet

„A vállalkozás nálunk csak hobbi, a gazdasági környezet ugyanis az elszűkülésre készlet. Sikertelen akció esetén túl nagy az erkölcsi és anyagi veszteség, a sikereket viszont nem honorálja kellőképpen a környezet” — még fél esztendeje sincs, hogy egyik nagyvállalatunk vezérigazgatója mondta. Ha a gyakorlat eddig nem is cáfolt rá ennek ellenkezőjére, a legfrissebb rendeletek mintha új, szabadabb folyást engedő mederbe terelnék a vállalkozás ügyét. Október közepéig több mint harminc olyan rendelet és törvényjavaslat jelent meg, amely a magán-személyek vállalkozását szabályozza.

Privát vállalkozás? Ezen ideig jöszervei csak a lánegos- és palacsintásütők, maszek autószerelők és kisiparosok vagy dívatüzlet-tulajdonosok „aranybányáját” értették. Holott az aranybánya rizikó is jelentett, és vállalkozásra más területeken is volt lehetőség.

A gondot a szabályozás merevsége okozta. 1982. január elsejétől ezek a feltételek módosultak, s a vállalkozók különböző kis szervezeti formákban, kissovetkezetekben, szakcsoportokban, gazdasági munkaközösségekben és kisvállalatokban hasznosíthatják energiáikat.

Melyik forma mit jelent? Elsőként a kissovetkezetek és a hozzájuk sokban hasonló szakcsoportok jellemzőit mutatjuk be.

Amikor kissovetkezeteket alapítanak — akár csak a többi kisüzemi forma létrehozásakor — a lakosság jobb ellátása, a tagok számára színvonalának javítása, a hiánycikkek számának csökkentése, a mozgékony háttérjari kiépítése, az alkotó energiák és a szabad pénzeszközök hasznosítása a cél.

Hogyan alapítható kissovetkezet? Ennek egyik módja, hogy valamilyen speciális részleg vagy csoport kiváljon a hagyományos szövetkezetből. Emellett újonnan is alapítható ez a kisüzemi forma — létrehozásához legalább 15 személyre van szükség, a tagok száma azonban nem lehet több száznál. Az újonnan alapított kissovetkezet a tagok vagyoni hozzájárulásából (részjegyekből, termelőeszközök, gépek, épületek, műhelyek átadásából, illetve bérbeadásból) jön létre.

Előírás, hogy a kissovetkezetek tag legalább kéthavi munkabérének megfelelő összeget, vagyont nyújt a közösbe. De ennél sokkal lényegesebb, hogy senki sem válhat „szelvényvagdosóvá”, ugyanis csupán a pénz,

vagyona révén nem válik taggá a vállalkozni vágyó! A tagság feltétele: akár fő-, akár mellékállásban valamilyen munkát kell végezni a kissovetkezetben! Az viszont leenyegtelen, hogy főállású hivatalnok, nyugdíjas, egyetemista vagy főiskolás a belépni szándékozó. Az utóbbi felsorolás azonban nem arra utal, hogy főként az említett foglalkozásúak iránt várható nagy kereslet. Sőt — miután a kissovetkezetek számára a hagyományos szövetkezetekhez képest lényegesen lazábbak lesznek az adminisztrációs, számviteli, könyvviteli és adatszolgáltatási kötelezettségek — kevesebb hivatalnoki posztra lesz szükség. Ez mindazonáltal nem jelenthet szabályozási, pénzügyi, adózási lazaságot.

Mire vállalkozhatnak a kissovetkezetek? Rendkívül széles a skála. Tervezhetnek és építhetnek magánlakásokat. Egyengethetik a különböző találmányok, újítások útját. Átvállalhatják más cégek könyvelési feladatait, és számos lehetőség adódik az idegenforgalom és a vendéglátás területén. Szövetkezetnek különböző műszaki cikkek javítására és karbantartására, de vállalkozhatnak alkatrészek gyártására, hiánycikkek számának apasztására. „Megfogalhatják” a divat nyújtotta lehetőségeket is: a friss módi irányvonalait követő kis tellő holim gyártásával akár divataruboltok ellátását is vállalkozhatják. Szervezhetnek rendezvényeket, konferenciákat, összejöveteleket, iskolai találkozókat, esküvőket és így tovább. Vagyis az esetek többségében nem hézagpótlásról van szó, ezekre a tevékenységekre jórészt eddig is akadt vállalkozó. Fehér foltok alkadnak termelési és szolgáltatási ágazatokban, azonban annál többször vetődik fel a minőség, az ellátási színvonal és ezeket előidéző verseny szükségességének kérdése.

S ha már a versenyről esik szó, logikus győztesekről és vesztesekről beszélni. S ez utóbbi a gazdasági nyelvhasználatban nem feltétlenül jelent igazi veszteséget, lehet, hogy csak a jövedelem kisebb, mint a többi hasonló vállalkozóé. Am ha rossz üzletpolitikája, csapnivaló szolgáltatása miatt mégis veszteséges lenne a kissovetkezet — állami támogatásra nem számíthat; a tagoknak önerőből kell úrrá lenniük nehézségeikben.

Molnár Patricia

Közúti pótkocsik Szabolcsból

A nyíregyházi Mezőgép Vállalatnál eddig csak a mezőgazdasági üzemek részére gyártottak pótkocsikat, az idei negyedik negyedében azonban megkezdik a közúti szállítójárművek előállítását is. A közúti pótkocsik saját tervezésűek, s a szabolcsi Mezőgép üzemének kooperációjával készülnek. Az idén elkészülő 200 kocsi alvázat és golyóskoszorúját például Tiszavasváriban, a futóművet Nyírbátorban, míg a platót és a pótkocsi vonóháromszögét Baktalórántházán gyártják.

A szabolcsi pótkocsik olcsóbbak lesznek az importból beszerzeteknél és a hazai gyártás egyúttal garantálja az alkatrészellátást is. Két típusban — hat- és nyolctonás teherbírással, 12, illetve 14 négyzetméteres rakterülettel hajják majd le a végösszeszerelést végző nyíregyházi gyárat.

Guruló istálló

A Csongrád megyei csemegei Aranyhomok Tsz.-ben a gazdaság szakembereinek ötlete alapján mozgatható tehénistállót építettek háziagos kivitelűvel. A száz üző tartására alkalmas, mintegy 50 méter hosszú épület akárcsak oszlopokból és vascsövekkel készül. Alapja betontuszkokra erősített sínvás, a tartó oszlopok aljába görgőket szereltek. Az istállót alumínium lemezzel borították, hogy viszonylag könnyű legyen. Amikor almot kell cserélni, a sinen mozgó építményt traktorral egyszerűen elvonatják, és így könnyűszerrel ki tudják tisztítani a férőhelyeket. Az épület mindaddig a váltóhelyen marad, amíg újabb almocserére nem szorul. Utána visszahozzák kitértített, rendbehozott eredeti helyére.

A gördülő istálló mindössze 300 000 forintba került. Nagy előnye, hogy mivel ügyszólván teljesen nyitott, a melegebb évszakokban jól szellőzik, hideg időben pedig szalmabálákkal rakják körül, és így téli szállásnak is kifogástalan. (MTI)

DIABETIKUS ITALOK IS

Nyár után az üdítő italokról

Vége a nyárnak, a kánikulai forróságnak, vagyis azoknak a hónapoknak, amikor a szokásostól is több fogy üdítő italokból.

A Hajdú-Bihar megyei Üdítőipari Vállalat az idén tavasszal növelni tudta termelési kapacitását egy új üzem beindításával. Azóta óránként 24 ezer üveget tud-

nak üdítő itallal megtölteni az NDK-ból importált gépsor segítségével. Szécsényi Lajos igazgató a nyári hónapokról szólva elmondta, hogy a nagy meleg ellenére sem tudták az új gépsor által biztosított kapacitást kihasználni, annak ellenére, hogy nőtt a megyében az üdítőital-fogyasztás. A Heves, Szolnok megyébe is Budapestre, valamint Romániába frissítőket szállító vállalat ebben az esztendőben összesen 2 millió üveg üdítő italt kíván előállítani. A legnépszerűbb a narancs- és a citromkészítmény, de sokan szeretik a colát, málnát, almát és szőlőlevet is. A Viking, mint fantáziánév, ismertté és kedvelté vált a fogyasztók körében.

Hajdú-Biharban a kiskereskedelmi vállalatok kívül csaknem az összes AFESZ-szel, vendéglátó vállalattal szerződésük van. A vállalati központosítási kísérletek sikeresnek bizonyultak, így a valamikor huszonhárom településsel rendelkező intézmény jelenleg négy helyen végzi a termelési feladatokat.

Új italfelelések gyártását kezdik meg rövidesen. Arra számítanak, hogy a legnagyobb érdeklődést a diabetikus italok váltják majd ki a fogyasztók körében.

Ládák — töltésre várva

Palackozás (Fotó: Kőszeghy György)

JEGYZET

Jó tapasztalatokat kínálnak

A mezőgazdasági üzemek különböző társadalmi, ipari, oktatási intézményekkel kötött együttműködési szerződéseken a támogatás fejében a gazdaságok általában valamilyen szolgáltatást kérnek. Szerződésről lévén szó, úgy is mondhatjuk, hogy kikötéseik vannak. Ez kiterjedhet a gépek gyors javítására, vagy éppen szakmunkások képzésére.

Ezeket az „előjogokat” a gazdaságok tulajdonképpen megvásárolják, hiszen anyagilag hozzájárulnak a szerződés üzem, iskola fejlesztéséhez, nem egyszerűen építéshöz. Ezért cserébe, a befektetett tőke arányában számíthatnak a garanciánál magasabbra. A hangsúly a garancián van, mert a szerződést kötő mezőgazdasági üzem ugyanúgy fizet — a példánál maradva — a gépjávitásért, vagy a szakmunkásképzésért, mint bárki más. A „kiválásokkal” szemben mindössze annyi az előnye, hogy a szükséges szolgáltatásokat hosszú távra biztosítja magának. Legalábbis elméletileg!

A nekibuzdulás időszakában ugyanis nincs különösebb gond az együttműködési szerződésekkel, de az idő múlásával, s a körülmények változásával előfordul, hogy a partner-intézmények számára terhessé válnak a szerződésben ki-

kötött „előjogok”. Ilyenkor — többnyire megfelelő indokkal alátámasztva — rábeszélik a mezőgazdasági üzemeket a bártárságos elvadásra.

Az ilyenkor kitörő felháborodást többnyire sikerül lecsendesíteni, hiszen az együttműködés megszűnését nem holmi szeszélyek, hanem „külső okok” váltják ki. Szándékos ennek a kifejezésnek a használata, mert azok a bizonyos külső okok korántsem végtiszűrték és elháríthatatlanok. Egyszerűen arról van szó, hogy a szerződést kötő intézmények sokszor a könnyebb megoldást, a mezőgazdasági üzem cserbenhagyását választják. Azok többnyire megértőek, pedig nem mindig nekik kellene belátással lenni.

Igy gondolta a község pénzeivel lelkiismeretesen gazdálkodó egyik alföldi állami gazdaságunk is, s egyszerűen visszakérte a hűtlen szakmunkásképzőtől befektetett pénzt — és annak kamatját. A megszüntethetetlen külső okok egyszerűen átalakultak kiküszöbölhetőkké, s a szakmunkásképző intézet nyomban hajlott arra, hogy szerződésben vállalja a kötelezettségének eleget tenni.

B. P.

Valahol egy állomás...

Várótermi etűdök

Valahol egy állomás, nagyjából ugyanolyan, mint a többi. Nappal nyüzsgés, tolongás, sietés, kihúzó szerelvények zaja, ideges utas és komótos peronőr. Estefelé nyugodtabb ritmus, kevesebb ember, több fény. De az állomás ilyenkor is éli a maga sajátos életét.

Utasunk verítékeze lohobé éjfélkor a pályaudvar épületének tágas csarnokába. Nekiszalad a peronra nyíló üvegajtónak, hatalmas bórondjével kilöki, mert bizodalma van még ahhoz, hogy elérje azt a fránya 1719-es személyt, amellyel hajnali négyre Pestre érkezhetne. Amzárt ajtókat fogadják, a kapusarrább ülve szunyókál, az információk fülkében csak a villany ég — felvilágosításnak édeskeves. Az állomásépületében kihalt minden, a

mi tábla oktondi feliratára fityeg hányva cigarettáznak. Rekedtes hangon, bátran káromkodva szövik üzleteiket és kapcsolataikat, avagy néha csupán az egyiket. Kétfőtintosokat kuncsorálnak egymástól, majd az automatakhöz sietnek. Ezen utasunk szintén fölbuzdul, odamegy ő is az elmes szerkezethez, de őt közül négyen a „Nem működik” feliratú táblát fedezifel. Az ötödik automata működik: adni nem ad ugyan semmit, de a nyolc darab kétforintos minden technikai fennakadás nélkül elnyeli.

Hajnali kettő és három között félelmetessé tágul a csönd. A váróteremben üdítőkörtöl valaki, és szinte hallani lehet, hogyan zubog le a folyadék a nyelősövényt át

kopott nadrágban lép a színpadra, fölébressz minden utast, és szaval: „Elhagytam a pénztárcám, lekéstem a vonatom, jaj, de szegény vagyok, úgy innék valamit...” Aztán kér néhány forintot, udvariasan elköszön, de mivel a büfében csakhamar túlad szerzeményen, kezdi előlrol a körutat. Valaki, amikor a különös idegen már harmadszor kábitja el kocsmaszagú lehelletével, megkérdi a szolgálatot teljesítő rendőrt, milyen okból engedhet meg a békés várakozást illetően zaklatása. „Az egyént reggel majd fölteszszük az első vonatra. Addig nem küldhessük el, mert a váróteremben mindenkinek joga van tartózkodni” — hangzik a válasz, s néhány méterrel odébb pirul a tábla felirata: „A váróteremben csak érvényes menetjeggyel rendelkezők tartózkodhatnak.”

Odakint közben már pitymallik, hazafelé ballag görbe éjszakájáról a maszek tollkereskedő, és dolgozni a cipőfelsőrész-készítő szakmunkás. Itt, bent, álmos szemét dörzszölgéti a pénztárosnő, megjelenik a kirakodni készülő bejártnál standoló hírlapárus. A legkorábbi vonattal indulók veszik az első újságot, no meg a bútorkereskedő, aki gyorsan átfutja az apóhirdetéseket, hogy reggel fél hétkor már csöngessen a megadott címen, pár száz forintot ajánlvá föl a pizzamában pislogó tulaj csaknem új rekamiégarnitúrájért.

A hangosbomdoló már cnekliz az első vonatok indulását, amikor berobog a teremőr, és harsány kiáltással fölkelésre buzdítja az elszibbadt derekú utasokat. Jön-megy, tüsténkedik, lökdösi a mélyebben alvókat, felszólít, egyszóval dolgozik a pénzéért. „De jól megvultunk eddig nélkülük” — morog valaki. Utasunk egyetértően bólint, megropogtatja taejait, fogja bőrdíját, s elindul kifelé.

(Későbbi értesüléseink szerint nem a peron felé tartott, hanem a buszmegállóhoz. Utazását elhalasztotta, hazatért, megborotválkozott, megreggelizett, majd bement a munkahelyére, ahol papírt fűzött az íróegébe, majd Szörényi—Brody népszerű slágérének dallamát fűtörészve írni kezdte: „Valahol egy állomás...”)

J. N. J.

pénztárosnőt sem látni, bár a magasabb termetű kíváncsiak lábujjhegyre állva észrevehetik, milyen kényelmesen lehet aludni a jegytároló szekrény mögött összetolt két-három széken. De hát ki venne jegyet ilyenkor? Az utolsó vonatok több mint egy órája elmentek a négy égtáj felé, az első meg majd csak 4.13-kor indul.

Addig? Négy óra éjszakai pihenő, kényszervesztegelés valahol egy állomáson. Utasunk bevonszolja poggyászát a hatalmas váróterembe. Nem tehet mást, ha nem ismeri az új menetrendet, hajnalig itt kell rostokolnia, hogy öt óra után néhány perccel kimenjen az első pesti vonatához. A váróteremben a szokásos éjszakai „forgalom”, minden pad foglalt. Az itt levők ötvenen sincsenek ugyan, de mindenki egy-egy löcáhozszon keresi kényszerű éjszakai nyugalomát: csatlakozást lekészt pár egymás vállára-ölebe dölve; munkásszállásról kiharadt éjszakai lovag fázosan összegörnyedve, hátizsákot egyetemisták példét takarozva. Azok pedig ott, a sarokban, akik ki sem látszanak málháik mögül, külföldiek; a nemzetközi gyorsot várják. Vettek szeretteiknek néhány bördönnyi ütiemléket, csesebecsét — poggyászaikon ülve most a zsákmányán gubbasztó réti sasra emlékeztetnek. Bagolyhoz hasonlatos viszont a félrebillent fölvel, hangosan horkoló borostás alkoholistá, néhány perccel éjfél után a táská is kiesett a feje alól.

Utasunk nem is meri, de nem is tudja átadni magát az alvásnak. Szemléldök tehát, megfigyel egyet s mást a várótermi éjszakában. Nem nehé felismerni a taxisofőröket, akik két fuvar között betérnek egy kávéra, udvarolnak pár perccel a presszósnak, majd kulcsaikat zörgögtve odébbállnak. A legérdekebb látvány azonban a váróteremből a kinti nagy csarnokba nyíló üvegajtó környéke. Éjjeli amazonok és lézengő ritterek gyülekeznek ott, és a falakra függesztett tilal-

a gyomrába. Mintha megállt volna az idő, visszhangja van minden ásitásnak. Ezeket a kritikus perceket kell kibírni, ez az időszak a kutyaálom ideje. A hajók tatjain a megelviselt tengeri medvék is elalszunnadnak ilyenkor. At kell vészeln! Utasunk erőlködik, tekergeti a nyakát, szemét meresztve nézelődik. A váróterem üvegtáblái között a tartóoszlopokat szép márványlapok burkolják. Közélebről nézvést apró bogarak fedezhetők fel rajtuk, a fűtőcsöveket övező falnyílásokból rajzanak ki. Svábogarak? Poloskák? Csótányok? Nem mutatkoznak be. Ide-oda mászkálnak, talán ők is lekésték kedvenc vonatuakat.

Tányersapka, karszalag, zseblámpa, szemüveg, pocak: megjelennek a pályaudvari rendészek. Tesznek négy lépést, elfojtanak három ásitást, végigmustrálnak két alvó lányt, aztán mennek tovább. Megjelenésükkor, természetesen, a bejártnál lébecoló, kétes elemekből álló csoport tagjai fölviszónak, elpárolognak. Nyugovóra tértek vagy „üzletkötés” céljából vonultak vissza? Utasunk szomszédja, ki eddig ölebe tett diplomataáskájára hajtotta a fejét és aludt, most fölemelkedik, s a hirtelen felriadt emberek közlékenységével mondja: „Összeveszttem este a feleségemmel. Cirkuszolt megint, hogy mikor járok haza és egyáltalán minek, meg hogy merre tekergek, kivel... Otthagytam. Kijöttem ide — magára mutat — egy szál kardigánban. — Összeszoborzong. — Reggel innen megyek dolgozni. Borotválodig, s most bizonytalan léptekkel, kócosan, gyűrt arcacal botorkálnak az Utasellátó éjszakai büféje felé, ahol is tejjel, narancslével igyekszik csillapítani az égő ponkol tüzet. Utasunk egyszer csak fölkapja a fejét: érdekes jövevény zavarja meg a nyugalmat. Egy szál trikóban,

Szép öreg ember. Szál-jaegyesen, ruganyos járású. A hetvenharmadik öst és neve napját köszöntötte augusztus derekán galamb-ész fejjel, hófehér bajusszal Balatonfüreden. Szatmárból érkezett gyógykezeléstni magát a híres szivkór-házba. Elzarándokolnak ide még az Océanon túlról is. Jönnek amerikai, kanadai, nyugatnémet, svájci, még törökül átampolárok is. Dol-lárral fizetnek a gyógykezelésért. A szatmári öreg embernek meg ingyen jár. Nem kell fizetnie egy fillért sem. Nyugdíjas térsztag.

Valahányszor végigsétált a füredi Gyógytér árnyas fái alatt, tartása, kora, hó-fehérsége hóhajtsa ösztönzött mindenkit. Kért, ne ir-jam meg nevét, ráismernek így is. Ez a szép szál szatmári paraszt ember ötször került a halál árnyékába. Egy súlyos és négy kisebb kiterjedésű, „csendes”, amolyan általomos lefolyású in-jarktussal vívott meg. Mindannyiszor sikerrel. Erősebb volt élni akarása. Tartja magát az öreg az ivatlan gyógymódhoz is. Reggel a madarakkal ébred. A sok mozgás az éltető eleme, ma-a végez minden munkát a ház körül, a kertben. Ösz fejjel még hajtja

ÜZEMI LAPOKBAN

olvastuk

Társadalmi összefogással

A hajdúszoboszlói Bocskai István Múzeum udvarában hamarosan befejeződnék a szabadtéri kiállítás előkészületei. A felépített parasztszobor századunk első felére jellemző agrártörténeti emlékek (termelési eszközök) kerülnek. E különleges látványosság, adja hírül a Hajdúszoboszló című üzemi lap, része lesz a Hajdúszoboszló története és népelete című állandó kiállításnak, mely október 25-én nyílik, ezzel is emlékeztetve a szoboszlói hajdúk letelepítésének 375. évfordulójára. A kiállítás megrendezéséhez értékes segítséget nyújtottak Hajdúszoboszló város üzemei, munkahelyei: a Gyógyfürdő Vállalat, a Nagy-alföldi Kőolaj- és Földgáz-termelő Vállalat helyi gázüzeme, a Vörös Lobogó Termelőszövetkezet, a Szolgáltató Ipari Szövetkezet és a Városgazdálkodási Vállalat. A parasztszobor pedig a Buzakalás Termelőszövetkezet építette fel társadalmi munkában.

Több család üdülhet

A Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalat üzemi lapjában arról olvastunk, hogy szeptember 30-án Siófokon, az aranyparton átadták az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt új üdülőjét. Az üdülő-szálló a tröszt 50 ezres kollek-

tívjának pihenési lehetőségeit bővíti. Egszerre 320 dolgozó veheti igénybe a modern két-, négy- és hatágyas, fűdőszobás szobákat. A Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalat dolgozó kollektívájának is bővült tehát az üdülési lehetősége. Turnusonként 20 dolgozó pihenhet Siófokon. Az üdültetés 1982. május végétől kezdődik.

Mérlegen a jogsegélyszolgálat

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóságnál 1979. január 1-én alakult meg a jogsegélyszolgálat. Eddig közel 300 ügyben jártak el dolgozók érdekében. A vállalat üzemi lapjában erről a közel hároméves munkáról adnak számot. A cikkíró megállapítja, hogy a jogsegélyszolgálat ügyfeleinek többsége a központ alkalmazotti állományú dolgozója. Külső egységekből, munkahelyekről a dolgozók ali-alig veszik igénybe. „Alig hihető, hogy az igazgatóságunknál többségben levő fizikai dolgozóknak kevesebb jogi problémájuk lenne” — hangsúlyozza a cikkíró, majd leszögezi, hogy a kisebb érdeklődés oka bizonyára a nem megfelelő propaganda. Felhívja a szakszervezeti aktivistákat és a szocialista brigádok vezetőinek figyelmét, hogy a dolgozók széles rétegeit tájékoztassák a jogsegélyszolgálat jellegéről és igénybevételek lehetőségeiről.

Bűnügyl tudósítónk jelenti

A rendőrökkel is szembeszállt a részeg garázda

Ilyenkor kiált föl az ember: Milyen kicsi a világ. Történt pedig, hogy a nyáron írtam egy riportot a gyakorló rendőrösről. A Debrecenben gyakorlatukat töltő jelöltek szolgálatukról beszélvén megemlítették: Ketten alig tudtak megfékezni egy részeg garázdat az egyik debreceni lakásban. Nem is néztem utána az esetnek, sajnos, a részeg garázda nem valami ritka csodabogár, sok ilyen eset van, még olyan emberek között is, akiknek máskor nem gyűlik meg a bajuk a törvényt. Így aztán nem csoda, hogy meglepődtem, mikor a bíróságon kiderült: Tarr Tibor volt a nyári delikvens, akinek bizony elég oka lett volna a kevésbé feltűnő viselkedésre.

Tarr Tibor, Gyál, Damjanich u. 4. szám alatti lakos (ugyan itt sohasem találták az őt kereső hatóságok) először 1978-ban állt bíróság előtt. Csalásért, lopásért, garázdaságért. Majd 1980-ban „kötött el” egy lelakotló Komar mopedit. (A jármű lezárására szolgáló lakatot egy arra haladó motorostól elkért fogóval csipentette le!) Kilen-cedik munkahelye (Tarr 21 éves) a Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat volt. Itt négy napig dolgozott mint segédmunkás. A bíró kérdésére, miért változtatott annyiszor munka-

helyet, elmondta, a rendőrök székelték, kereste őt munkahelyein, azért állt odább. Meg kell mondanunk, a rendőrség általában okkal kereste a fiatalembert, akit sem állandó, sem ideiglenes lakásban nem lehetett megtalálni. 1981. június 16. után például azért, mert az ablakon keresztül — hivatalosan bemászott K. Z. né debreceni lakásába, s onnan 2100 forint összegű lopott holmival távozott.

A „zaklatott” életű, tizenéves korából még alig kinőtt fiatalember elmondta azt is, hogy két hetes kora óta állami gondozott, sanyarú gyermekkorra volt. (Sajnos, ezt adja tovább gyerekeinek is, aki öt hónapos, s aki után gyermekotartást fizet, s aki nem sokat láthatja apját eddigi kis életében.) „Megnősültem — mondta kihallgatásakor —, de nem éreztem jól magam a házasságban. Később megismerkedtem egy debreceni asszonnyal, aki élettársam lett. Két héttel együtt jártunk, de egy randevúra nem jött el, mert elutazott. Ezen nagyon elkeseredtem, 1981. július 8-án megittam egy fél liter rumot, s felkerestem, hogy feleségemre vonjam.” (1,80 — 1,90 ezrelék véralkohol hatása alatt állva.) Kölcsönösen fel-pofozták egymást — mondta a vádlott —, majd a sértett

anyja rendőrt hívott, mert őt is durván szidalmazta és megveréssel fenyegette.

S itt kapcsolódhatunk össze a cikk elején közölt helyzettel. A kihívott rendőrökkel szemben Tarr agresszíven szembeszállt. Egyiket belökte a vitrinbe (az üveg összevágta a rendőr kezét), a másikat pofonütötte. Így aztán meg kellett bilincselni, s mivel rugdosni kezdte a berendezést, még a kezét is bokájához kellett beklyózni. A rendőrségen folytatódott az agresszivitás, itt is a berendezés akarta kitölteni bosszúját. (Igy a bíróság a garázdaság vétségét folytatódáson alapozta cselekménynek minősítette.)

A Debreceni Járásbíróság szépen sorra vette, mi minden van Tarr Tibor számláján — és a már említett bűncselekményeken túl jármű önkényes elvételének vétsége, ittas járművezetés vétsége —, összesen hétrendbeli bűncselekmény miatt egy év és hat hónapi szabadszűzést írt ki rá, s a közügyek gyakorlásától is eltiltotta 3 évre. Ugyancsak eltiltotta (egy év-re) a közúti járművezetéstől, s elrendelte az alkoholisták Tarr kényszergyógyítását. Az ítélet első fokon jogerős és végrehajtható.

Göz József

A szatmári ember

a kerékpárt kilométereket, Dohányfüsttel nem mérgezi magát, tüdejét, ereit. Es könnyű ételeket, főzelékeket eszik. Így könnyű beteg szívének a munkájában.

— Itt, a füredi szivkór-házban állapították meg mind az őt lezajlott szivinfarktust — mondja. Az elsőt még 1971-ben kaptam. Később ismertem fel a körzeti orvos. Így kerültem a fehérgyarmati kórházba, ahol igazán mindent megtettek értem. Egy évig még egy vödör vizet sem tudtam fel-emelni. Akkor összel utaltak be először ide Füredre utókezelésre. Talpra állítottak.

Tavasszal már új erőre kaptam az öreg ember. Any-nyira, hogy önként jelentke-zett társadalmi munkára a térszbe kukoricát kapálni.

— Kaszáltam az árpat is otthon. Minden munkát elvéggeztem a háztájiban. Al-dott jó ember ez a Pintér tanár úr. Ő kezelt akkor is, most is.

Szobája ott volt a modern B pavilon második emeletén. Fürdőszobával, segély-

hívó telefonnal, erkéllyel, nyugágygal, a Balatonra tekintő ablakkal. Szobátarsa egy orvos volt.

— Jöhettek volna korábban is. Ismernek otthon-jól az SZTK-nál. Felaján-lották a beutalót. Rám bíz-ták, válasszak. En meg úgy döntöttem, legjobb lesz ne-inkem ez az aranyló augusztus — mondja az öreg ember.

Sikerrel átvészelte a szíve elleni kisebb támadásokat is a derek szatmári. Ezekről mesélt dióhéjban az egykor nagy erejű ember, akat legénykorában egy ránk-tásra a vállára emelt egy zsák búzát.

— Egyik infarktusa a kerékpáron ért. Lezuhantam. Egyszer meg árpat kaszáltam otthon a kertben. Akkor tört rám. Csurom vizes lettem. Csak azt éreztem, hogy valami kegyetlenül szorítja a mellem. Akkor még a nitroglicerin sem volt kéznél. Egy kis szatmári segített rajtam. Egy gyű-szűnyit kortyoltam belőle. Az gyorsan kitájtotta az ereket — magyarázta, és kitekintett az ablakon a Balaton felé. Teleszítva tü-

dejét levegővel. — Az eset óta — folytatta — mindig két orrszágot hordok magammal. Egyiket üvegben — suhant át halvány, huncut-kás mosoly arcán.

Füreden minden óráját beprogramozták. Mutatta kezelési papírjait. Úgy ki-ismeri már magát köztük. Reggeli után tornázott. Utána a Pintér tanár úr adta be neki szinte észrevétlenül a vénás strofantin injekciót. Aztán pihent egy órácskát. Járt hydroterápiára, szén-savas fürdővizet tájtotta ereit.

Elbúcsúzásunk előtt örömmel újságot a szatmári ember:

— Azt mondta a főorvos úr, szemmel látható a javulásom. Nem kell már injekció. Pirulára váltottak.

Kiszámolta, hogy több mint 400 kilométerre van a szatmári falu, ahonnan érkezett.

— Az öcsém vitt be Ládán Gyarmatra. Onnan vinnak jöttem. Már hatod-szor vagyok itt. Első osztályú a kezelés Füreden. Gondolja, jönnek különben olyan messziről? Ezért jönnek ide még az Océanon túlról is — nézett rám a bölcs szatmári paraszt ember és sétálni indult.

Farkas Kálmán

MEGHABERKY NÁ (1911—1912)

A debreceni képti élet szerényen visszavonultabbja volt Berky N. rászűmész. 1911. 22-én született V. Képzőművészeti Boldogjai Farkas ry Jenő és Pátzaványa volt. Sikepelt a főiskolai állításain, majd Múcsarnok, a T lon tárlatain.

A háború után zára költözött. munkássága mel badiskola megter adozott. A negy végén, az ötven-jén több monum-vét valóstította m-házán és Szabolc egy nyiregyházi. Bessenyei-szobro-keket, a nagykál-dulási emlékmű-matolcsi Zalka Kölcsey-szobrot. hogy nagyobb-várják Debrecen-ben átköltözött. Megkapta a műv-műtermes lakás-kezdett az Ady Ház kerámia. Megvalósult Kö-len, Fazekas Mi-Gábor, majd Ho-szobra, illetve. Tagja lett a kép-alapnak. Művei a tavasi és ősz-i az alföldi tárlato

1961-ben, a De-éve város pályá-nyert Debrecen-rikus szobrával.

1964-ben egy-rendezett a Haj-zeumban.

1959-ben a 1960-ban a C 1972-ben, a Kelo-sági Területi Szozeti Galéria-beli-rész alkotásaiva

Elete utolsó ha-a Medgyessy-ha-taurálása kötötte-energiáját. Sze-megszállottan do-Medgyessy korai-rai, domborműv-tök legyenek.

A Déri Múzeu-rolta legjobb m-émlékét.

Sz. Kür

Vastap

PelleErzsé

A Csokonai adásainak egy-natára visszap-rozatunk felcín a kezdéskor ny-lalhatjuk: az é-miertjén valób-tartó vastaposa-ta a közönség-ber bravúros a-igen, a néző-megteveszteni”-erről avatott sz-rösöm, aki-egyvetérett az-a nagyszerű-nyújtó énekes-az első megk-méltatás.

Pedig a fr-lány csak egy-van színen, s-beten műlott, s-sa mégis ily fig-ki. Hatalmas-telt, zengő, a t-és mélyüégeket-ró, érzelmedús-töltötte a term-hírtük, azóta is-re lelkes tapsr-publicumot. csak egyetlen-és, hogy túl jó-szinte „lelének

**MEGHALT
BERKY NÁNDOR
(1911-1981)**

A debreceni képzőművészeti élet szerényen, s egyre visszavonultabban alkotó tagja volt Berký Nándor szobrászművész. 1911. szeptember 22-én született Versecen. A Képzőművészeti Főiskolán Boldogfai Farkas Sándor, Borly Jenő és Pátzay Pál tanítványa volt. Sikeresen szerepelt a főiskolai hallgatók kiállításain, majd 1939-től a Műcsarnok, a Tavasz Szalon tárlatain.

A háború után Nyíregyházára költözött. Itt művészi munkássága mellett a szobrászkörök megerősítésén fáradozott. A negyvenes évek végén, az ötvenes évek elején több monumentális művet alkotott meg Nyíregyházán és Szabolcs megyében: egy nyíregyházi Petőfi- és Besenyei-szobrot, síremlékeket, a nagykállyi felszabadulási emlékművet, a tanyogmatolasi Zalka Máté és a Kőcsesy-szobrot. Ugy érezte, hogy nagyobb lehetőségek várnak Debrecenben, s 1961-ben átköltözött városunkba. Megkapta a művészház egyik méltóságos lakását, s tanítást kezdett az Ady Művelődési Ház kerámia szakkörében. Megvalósult Kossuth, Bethlen, Fazekas Mihály, Oláh Gábor, majd Horváth Árpád szobra, illetve emlékműve. Tagja lett a képzőművészeti alaphoz. Művei részt vettek a tavaszi és őszi tárlatokon, az alföldi tárlatokon.

1961-ben, a Debrecen 600. évének város pályázatán díjat nyert Debrecen című allegorikus szobrával. 1964-ben egyéni kiállítást rendezett a Hajdúsági Múzeumban. 1959-ben a Műcsarnok, 1960-ban a Csók Galéria, 1972-ben, a Kelet-magyarországi Területi Szervezet Nemzeti Galéria-beli tárlatán vett részt alkotásaival.

Élete utolsó három évében a Medgyessy-hagyaték restaurálása kötötte le idejét, energiáját. Szeretettel és megszállottan dolgozott, hogy Medgyessy korai, sérült szobrai, doborművei kiállíthatók legyenek. A Déri Múzeum megvásárolta legjobb műveit, s őrzi emléket.

Sz. Kürti Katalin

TUDNAK-E RÓLA?

Könyvtár a Homokkertben

Nem tudom, miért, mindenestre meghiit, otthonos ez a két helyiség Debrecenben, a Szabó Kálmán utca 33. szám alatt. A precíz helymegjelölés azért szükséges, mert sokan a homokkerti klubszertü összejöveteleikhez szeretne érdeklődőket toborozni. Az utcabeli iskolával, a Petőfivel már jó kapcsolata van, rendszeresen érkeznek onnan a gyerekek könyvtár-bemutató foglalkozásokra. Hétfőn ötödik osztályosok harmincnégy fős csoportja szibongott a nyolcezer kötet között, de voltak kisiskolások kedden és leszek szerdán is. E gykori foglalkozások előkészítése és levezetése kétszázötven többletmunka a hat órában foglalkoztatott könyvtáros számára. Csütörtök kivételével egyébként a hét minden napján negyven óráig van nyitva, ám az iskolások miatt olykor kétszázötven többletmunka a Homokkertben. Szívesen csinálja, mondván, hogy ezekből a gyerekekből már biztosan olvasó felnőttek lesznek.

Az imént is nyílt az ajtó, pöttöm legényke állított elő mögüle. Három héttel ezelőtt a második Horváth Kálmán is egy csoportos látogatáson kapott kedvet ahhoz, hogy olvasójeget váltson. Nem lepődik meg azon, hogy a buvárokodás előtt most kérdésekre is válaszolnia kell. „Miért szeretsz ide járni?” „Azért, mert annyi mesékonyv van meg érdekes történetek...” „A szüleid el szoktak kísérni?” „Nem. Kevés idejük van.” „Hol dolgoznak?” „Apu gépmészernök, sokat rajzol. Anyu is.” „Ók is olvasnak?” „Ritkán. De azokat a könyveket boltból veszik.”

Három kellék

Porcióné Stébel Ildikó szívesen fogadja őket, mert mint mondja, a könyvtárhoz három dolog kell: olvasó, könyv és könyvtáros, és persze korántsem mindegy, hogy melyik milyen. Most az olvasók vannak soron: meghallgatásra találnak a kívánságaik — egyikük *A világ és az ember* című könyv iránt érdeklődik —, egy-két félmondat erejéig szóba kerülnek az olvasmányelmények is, aztán irány a kisebbik helyiség, a mesék, gyermekkönyvek, ifjúsági művek számukra csodálatos birodalma.

Amíg az apróságok elmélyülnek a böngészésben, körülnéznek a kinti, a kölcsönzőasztalnak és a felnőttek olvasmányainak helyet adó teremben. Teremben? Szobácska ez inkább, ahol egy-mástól négy-öt lépés a két legutóbbi könyvespolc, a parányi középső teret pedig újságokkal és könyvismertetővel megrakott asztal, négy karosszék és néhány ülőke nyeli el. Több ember együttlétét feltételező rendezvényeket nemigen lehet itt tartani, bár sok jó ember kis helyen is elfér — és a mondas érvényét a fia-

tal könyvtáros többféleképpen igyekszik igazolni. Szórolapokat vitt a közeli ABC-be és a gyógyszerárba, ahol sokan megfordulnak; egészségügyi előadás-sorozathoz, és a huszonevesek klubszertü összejöveteleikhez szeretne érdeklődőket toborozni. Az utcabeli iskolával, a Petőfivel már jó kapcsolata van, rendszeresen érkeznek onnan a gyerekek könyvtár-bemutató foglalkozásokra. Hétfőn ötödik osztályosok harmincnégy fős csoportja szibongott a nyolcezer kötet között, de voltak kisiskolások kedden és leszek szerdán is. E gykori foglalkozások előkészítése és levezetése kétszázötven többletmunka a hat órában foglalkoztatott könyvtáros számára. Csütörtök kivételével egyébként a hét minden napján negyven óráig van nyitva, ám az iskolások miatt olykor kétszázötven többletmunka a Homokkertben. Szívesen csinálja, mondván, hogy ezekből a gyerekekből már biztosan olvasó felnőttek lesznek.

Magam is meglepődök, milyen gyorsan emeli ki a könyvtáros a böngészőnek nevezett asztal terhéből A világirodalom remekei elnevezésű sorozat Pokolvasz-lás című kötetét, amely válogatás az említett történelmi eseményről szóló elbeszélésekből.

— Egyéb óhaj? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét?

— Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

— Mit ajánl? — kérdi a tekintetével, szótlanul is bizonyítván, hogy az olvasók ismereténél nem lényegtelebbe az olvasnivalóké sem. — Valami szép szerelmi történetet... — adom elő képzelt igényemet a próba s a játék kedvéért. — Ilyesmí Tolstojtól a Családi boldogság vagy Mau-passant több regénye, például a Gyöngykisasszony. Itt van aztán Uppdike románca, a Gyere hozzám feleségül című, azt nemrégiben adták ki. — Az olvasók gyakran kérik a segítségét? — Embere válogatja. Van, akit szinte ki kell szolgálni és hűségesen elfogadja, amit ajánlok neki. Másokat elég egyszerű-kétszer elgizgítani a polcok között, aztán már maguk keresik ki a kedvükre való olvasmányt. Megtalálják-e? Van olyan olvasó, aki a Szabadság útjáról jár a Homokkertbe szakkönyvekért, mert, állítja, az ottani fiókkönyvtárban ezekből jobban megtalálja a neki szükségeseket, mint másutt. Mindazonáltal a nyolcezer kötet egyre kevesebbé bizonyul, mind bővebbé frissítése lenne kívánatos. Az a keveske pénz — évente tizenötezer forint —, amit beszerzési keretnek neveznek, a mai könyvtárakat tekintve már egyre kevesebb határt szab a fejlesztési elképzeléseknek. De ez már nem csupán egy peremkerületi fiókkönyvtár, hanem az egész magyar könyvtáru egyre érezhetőbb gondja.

KÉPERNYŐ

1. Vízum a halhatatlanságba

Teljesen igaza van Kazimir Károlynak — a bemutató után meg mindenképpen —, „hogy a ritkán játszott spanyol és francia klasszikusokat is meg kell ismertetni a közönséggel”. A televízió közönségével is mintegy eszünkbe juttatva, hogy a színház, a dráma klasszikus értékrendje sohasem veszít varázsából. Még a legmodernebb közeg közepette sem. Mint például Corneille Cidje, amelyből Kazimir Károly rendezett tévéjátékot.

Felesleges volna most olyasmibe belemennünk, hogy mi a Cid drámatörténeti jelentősége, hol a helye a francia színházirodalomban, történelemszemlélete miben s mennyire felel meg a főlállalt kor hitének. Mondom felesleges, mert más a viszonyunk az eredetihez. A képernyő új kapcsolatot terem, új hangsúlyokat erősít. Alapvetően. Mert leülünk, leülők a készülék elé, s mintha varázslat történne a szemem előtt egyszer csak életre kel egy régen volt világ megannyi hőse, figurája. S egyáltalán nem zavar, hogy különös kosztümbömben járnak, hogy kard csörög az oldalukon, hogy versben beszélnek, hogy mozdulataikat a szabály, az előírás határozza meg. Mindez másodlagossá válik, s a belőlük áradó szenvedély lép előtérbe. Mintegy figyelmeztetve, hogy csak arra figyeljék, ami belőlük sugárzik, ami meghatározza az életüket. S ez már érdekel, ez már rokonszenvet ébreszt. Sőt, irigységet is, mert valamikor milyen fedezete volt annak: barátság, szépség, hűség, szerelem.

Erzelmeink — felesleges tagadnunk — manapság túlságosan is praktikusá ridgedtek. A nőt nem tisztelni, hanem elcsábítani, nem szeretni, hanem kihasználni akarjuk. Általában. Ezért fog meg bennünket az igazi érzelmek varázsa, ezért nyugózt le bennünket a szelíd vagy iszonyú indulatok emberi valósága. Magunkra ismerünk, vagy szeretnénk magunkra ismereni. Persze tudjuk azt is, hogy az olyan szerelem, mint Xiména meg Don Rodrigóé nemcsak a valóság kielezített pillanatait halmozza. A költészetét is. Tehát az annál inkább, a mindenkor érvényes. Azt a kegyetlen hurok helyzetet, amiben se benne maradni, amiből se kilépni nem lehet. Anélkül, hogy önmagunk személyiségét meg ne sértenénk.

A Cid általános érvényűsége — ez a rendezés nagy leleménye — maradéktalanul érzékelteti a múlt és a jelen egyidejűségét. Mert miközben a korról s a kor érzelmi és emberi viszonyairól ad információkat, azokat mintegy szembesíti a maiásg törvényeivel. Hozzá mérve, azzal egybevetve. Hogy előkészítsen bennünket az érzelmi azonosulásra, a konfliktus megélésére, a katarzisz befogadására. A Cid ezért lesz több mint pusztán csak egy szoborról követsült emlék felbeszélése, egy időtlen mérvűlt freskó megelvényítése. Az az igazság, s így a legnagyobb nyereség is, hogy megint csak Kazimirt idézzem: „a csodás költő szöveg ellenére is azt kell éreznie a nézőnek, hogy mai emberekkel találkozt”. Azt éreztük. S hogy így éreztük, azt a rendező mellett a kiváló szepelő együttesnek is köszönhetjük. Szabó Sándornak, Sunyovszky Szilviának, Inke Lászlónak, Bitskey Tibornak. És Kubik Annának és Kozák Andrásnak leginkább. Kubik Anna játéka fokozatosan fogott meg bennünket, megéreztetve és megértetve annak a bonyolultságnak a végkifejletét, amelyet vesztésként és győztesként egyszerre kellett elviselnie.

2. Nem vagyunk angyalok

Könnyű dolga van Charlie-nak. Ő csak ül a fotelben, bebeszél a mikrofonba, s attól kezdve minden úgy megy, mint a karikacsapás. A csomó kioldódik, a bűnös lelepleződik, s tort ül az igazság a hiedre tett bűnösök teteme fölött. Mert Charlie dolgát az angyalok könnyítik meg. Három remekbe szabott fehércseléd, akik angyal létükre az ördögöt se félnek. Sőt, s ez az elismerésre méltóbb az alvilágtól sem, az őrü betyároktól sem és a rendőrség soraiba beépült bűnözőktől sem.

A sorozat a lehető legszokványosabb dramaturgiára készült. A recept mindig így kezdődik: végy egy bonyolultnak tűnő bűnesetet, a rendőrséget nézd hülyének — legalábbis ostobának —, keverj hozzá egy kis izgalmat, egy kis erotikát, a helyszín legyen exkluzív, s aztán, ha kellően összegabalyodott, jöjjenek az angyalok s onnantól kezdve glóri, glóri alleluja... Mint a legutóbbinál is, amikor a gengszter—zsaru változat volt érvényben. Igaz, ez az epizód a sokévi átlagnál is bugyutábbra sikerült, ez már olyan rossz volt, hogy ha nem röpködnek benne az angyalok, nehéz lett volna nyugodtan elviselni. Ők azonban még ezt is, még az ilyesmit is el tudták feledtetni. A bájjal, a szexepillel s mindenekelőtt a humorral, ami csipetnyi só a sok izetlenségre.

De hogy ne legyen igazságtalan: ennek a sorozatnak minden hibája ellenére van egy nagy erénye. A rövidsége. Az a tömör gesztus, ahogy pontot tesznek az ügy végére. Mint, akik unják az egészet.

3. Keserű mérleg

Befejeződött a Bálint Tibor regényéből készült tévéfilm, a Zokogó Majom. Mit mondjak? Őt részről állt, epizódokra esett szét, s a közbe ékelődött hetek nem könnyítették a megértést. Pláne nem úgy, hogy az írást, amely egy család belső széthullásának a keserű mérlege időtlennek tették, kirántották alóla a kort, meg a helyszínt, s így minden csak lebegett, csak hullott a maga élehetlenségében.

Igaz, voltak ennek a filmnek megrondító pillanatai. Azok a belső felfedések, amelyek a lélek végvári ténjait világították meg. Rídek és kemény világ fénylő tiltottvilág elő, vigasztalanul, adventi drapériák violaszínével. S ha meg még hozzá gondoljuk a környezetet sívár minőségét, a figurák lelki depresszióját nemigen volt sok okunk a vigaságra. Mert mivé is lettek a történet ismerős figurái? Vincze Béla megőrült, Böske, a mindenkinél szimpatikusabb asszony meghalt. Kis Hektor bohóccá degradálódott, Erzsike beleesült a fájdalomba, szóval az idő mindenkinet rávette a maga pusztító jegyeit.

S a másik nemzedék? Némi vigasz, hogy Kálmán nem akar megalkuvó lenni — ezért rúgják ki az állásából —, Liza pedig az új, az emberséges remény neszei felé élezi hallását. Affelé, amely egyaránt adhat biztatást is, meg bátorítást a cselekvésre.

Ha a film nem is, de a szereplők játéka maradéktalanul tetszett. Közülük is mindenekelőtt Bánsági Ildikóé, aki annyit éltet, bájjal, humorral és tragikummal töltötte meg Böske alakját, hogy abból az írői látomás és a művészi teljesség egyaránt felépíthető.

Boda István

Vastaps

Pelle Erzsébet

A Csokonai Színház előadásainak egy-egy mozzanatát visszaidézve az új sorozatunk felcímét mindjárt a kezdéskor nyugodtan válalhatjuk: az évad első premierjén valóban hosszantartó vastappal jutalmazta a közönség Pelle Erzsébet bravúros áriáját. „No igen, a nézőt nem lehet meglepésztetni” — mondja erről avatott színházi ismerősöm, aki mélységesen egyetértett azzal, hogy a nagyszerű teljesítményt nyújtó énekesnőről szóljon az első megkülönböztetett méltatás.

Pelle Erzsébet szívesen fogadja őket, mert mint mondja, a könyvtárhoz három dolog kell: olvasó, könyv és könyvtáros, és persze korántsem mindegy, hogy melyik milyen. Most az olvasók vannak soron: meghallgatásra találnak a kívánságaik — egyikük *A világ és az ember* című könyv iránt érdeklődik —, egy-két félmondat erejéig szóba kerülnek az olvasmányelmények is, aztán irány a kisebbik helyiség, a mesék, gyermekkönyvek, ifjúsági művek számukra csodálatos birodalma. Amíg az apróságok elmélyülnek a böngészésben, körülnéznek a kinti, a kölcsönzőasztalnak és a felnőttek olvasmányainak helyet adó teremben. Teremben? Szobácska ez inkább, ahol egy-mástól négy-öt lépés a két legutóbbi könyvespolc, a parányi középső teret pedig újságokkal és könyvismertetővel megrakott asztal, négy karosszék és néhány ülőke nyeli el. Több ember együttlétét feltételező rendezvényeket nemigen lehet itt tartani, bár sok jó ember kis helyen is elfér — és a mondas érvényét a fia-

reit a színpadról. Pedig operatőrök vették jó részt körül, akik hasonlóképpen jól formálták meg szerepeiket. Fokozta teljesítményének értékét, hogy olyan énekesnőről van szó, aki rendkívüli szorgalommal és akaratlali képezi magát, csiszolja tudását. A Csokonai Színházhoz 1978-ban az Állami Népi Együttestől került. Pályája azóta történelmi ível felfelé, szinte minden jelentősebb alakítása sikert hoz számára. A Vivát, mama Corillájaként, a Hoffman meséi Giuliettájaként, a Muzsikus Péter és a Jolanta címszereplőjeként különösen ki

Október 22-24.

a Centrum Áruházban

**KORDBÁRSONYOK,
EGYES SZÜVET ÉS
JERSEY METERÁRUK
20% ENGEDMÉNNYEL
VÁSÁROLHATÓK!**

Az Alföldi Nyomda felvezetett, segédmuveket, tartókat, órpórtást. Jelentkezés: Debrecen, Böszörményi út 6.

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Kórház-Rendelőintézetének segédnövi munkára női munkatérre alkalmaz. Jelentkezés: Debrecen, Bartók Béla út 4. Munkaügyi osztályon.

Felsőfokú végzettséggel és gyakorlattal rendelkező villamos tervező és talajmechanikai vizsgálatok készítéséhez laboránst alkalmazunk. **AGROBER H.-B. m.-i** Kirendeltsége, Debrecen, Hunyadi u. 13.

A Kultúrpark felvezet főfogalmozás munkáira éjjel-nappal. Jelentkezés a Vidámpark irodájában, 8-15 óra között.

Segédmuveket felvezetünk. **GELKA Villamosgép Felújító Üzem**, Debrecen, Vágóhíd u. 12/C.

A II. sz. Belkínika takarítónőket és határoz munkáival ellátást keres. Jelentkezés az Intézetben.

Fogtechnikusi munkakörbe beíratott segédmuveket felvezet a Fogtechnikai Vállalat, Debrecen, Dózsa Gy. út 25.

Tehergépjármű-javítási gyakorlattal rendelkező technikus, lehetőleg autómotorszerelői gyakorlattal meős munkakörbe alkalmazunk. 8-10 éves szakmai gyakorlat szükséges. Jelentkezés: Belkereskedelmi Szállítási Vállalat 1. sz. üe., Debrecen, Dózsegi út 32-34.

A Hajdúsági Cukorgyár vizsgálóval és lehetőleg gyakorlattal rendelkező gépjármű-ügyintézőt felvezet azonnali belépéssel. Jelentkezés a gyár kabai telephelyén személyesen vagy írásban.

Autószerelőket és gépjármű-elektromos szerelőket, lehetőleg több éves gyakorlattal felvezetünk. Jelentkezés: Belkereskedelmi Szállítási Vállalat 1. sz. üe., Debrecen, Dózsegi út 32-34.

A Fazekas Mihály Gimnázium közgazdasági szakközépiskolát végzet könyvelőt, gépírnit tudó adm.alsztrátort, valamint egy fő hivatalsegédet vesz fel. Jelentkezés: Debrecen, Hatvan u. 44. gazdasági irodájában.

Két fő négyórás takarítónőt felvezet a Móra Ferenc Kollégium. Jelentkezni a gazdasági irodájában lehet.

A Debreceni Építőipari Vállalat elvétele keres debreceni munkahelyre tekőfő, bádogos szakmunkásokat kiemelt órabérral, valamint festő és lakatos szakmunkásokat. Jelentkezés: Debrecen, Monostorpályi út 9-11. sz. alatt.

Közöljük kedves olvasóinkkal,
hogy lapunk mai számához 4 oldalas **HIRDETÉSI MELLÉKLETET** adtunk ki. Az apróhirdetések a mellékletben kerültek közzésre.

EXPRESSZ

Kertes házat keresek megvételre, plusz lakást adok, a város központjában, lődök előnyben. „Nyugodt otthon” jellegű a kiadóba.

Egyszobás, összkomfortos utcai házrész eladó. Érdeklődés naponta 9-12 óráig, vasárnap egész nap. Lőrinczy u. 24.

Házfelújításra, jövőre tervezett zöldkörülményű, másfél szobás, gázfűtésű, tandéslakásomat. „Garázshelyiség előnyben” jellegű a kiadóba.

Elcsereim kettő + kettős tanácsi lakásomat másfél szobásra, meg egyeztettem. Telefon: 21-972. Fényes udvar 17. VII. 24.

Almátörölésre lődök nagyobb területben eladók. Kiszegesi út 56.

Boroshordók eladók, 270, 50, 100 literesek. Dessewffy u. 1.

OTP minigarzon eladó, kp. + kevés OTP-átvállalással. Érdeklődni Hajdú János u. 7. VI. em. 52. este 6 után, Gáspárék.

Gázkonvektor, szovяти cserep, hatméteres gerenda eladó. Apafi u. 39.

Szétköltözők, figyelmeztetlek. Elcsereim egy szoba, hallos, 50 négyzetméteres, 1 szoba, összkomfortos, 38 négyzetméteres lakásaim. 2-2 fele összkomfortosra. Ugyanott 2 szoba, összkomfortos OTP-örökösök 230 ezer kp. + OTP-átvállalással cserélünk másféle tanácsra. Telefon: 23-206.

70 literes boroshordó, négylyukú gáztűzhely, palack nélkül, nagyméretű 60-as vasutas bunda, írha mellény, bőrkabát, hosszú, 54-es női bőrkabát, allig használt állapotban eladó. Csapóker, Kisfaludy u. 38.

Eladó nagyméretű háromgyedes új vasutasbunda, háromgye des férfikabát, két munkaruha, 46-os új és allig használt cipő, bakancs, barna cserépkálya. Tóhtóm u. 6.

Tanácsi kétszoba + hallos, 63 négyzetméteres lakást cserélünk tanácsai másfél szoba, összkomfortosra. Debrecen, Háman K. út 46. sz. V. em. 20. ajtó.

Elvesztett 14-én déleben a Széchenyi u. 76. alól 8 hónapos fekete szőrű rajzos német juhász szuka kutya. Megtalálójára magas jutalom ellenében a fenti címen értesíten.

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, MAGÁN-ÉPÍTKEZŐK, FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOK LEBONTÁSA
ÁRVEREZÉS
ÜTJÁN ÉRTÉKESITJÜK.
Árverést minden pénteken tartunk 9 órakor vállalatunk Mester u. 1. szám alatti helyiségében. Az Árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk hirdetőtábláján.
DEBRECEN MEGYEI VÁROSI TANACS
BERUHÁZÁSI VÁLLALAT
Debrecen, Mester u. 1.

Dolgozókat alkalmaznak

A Művészeti Fotó Ipari Szövetkezet, Létavértes, pályázatot hirdet főkönyvelői állás betöltésére. Pályázati feltételek: közgazdasági egyetemi vagy szövetkezeti főiskolai végzettség és vezetői gyakorlat. Jelentkezés írásban vagy személyesen a szövetkezet elnöknél. Cím: Létavértes, Kossuth u. 18.

Cipőszakmában járás férfi munkatérő áruösszeállítói munkakörbe, és képesítéssel rendelkező boltvezetőt alkalmazunk. Tiszántúli Cipőkereskedelmi Vállalat debreceni irodája. Rigó u. 1.

Ipari nagyvállalat társadalompolitikai osztályát keres közép- vagy felsőfokú szakmai képesítéssel. Jelentkezéseket „Fiatalkok előnyben 205 294” jellegűre a Magyar Hirdetőbe kérjük leadni.

Október 31. és november 6. között leltározás
miatt az árukiadás és a szállítás szünetel.
PIÉRT
Kereskedelmi Vállalat
65. sz. irodák,
Debrecen

Szék- és Kárpitosipari Vállalat I. sz. telepe
FELVESZ
villanszerelőt,
faipari gyakorlattal rendelkező
szállítási ügyintézőt és éjjeliőrt.
Jelentkezés:
Balmazújvárosi út 8. sz.

Gyakorlott villamosvezetőt hazai és exporttervezési feladatokra és építőipari főiskolát vagy technikumot végzett statikus szerkesztőket **sürgősen felvesszünk**
KELETTERV
Wesselényi utca 6.

Ősz '81
„ŐSZI KERESKEDELMI HETEK”
október 31-ig.
Még tart a kedvezményes ruházati és iparcikkvásár.
Most vásároljon!
Férfiöltöny, zakó, ing,
női, bakfis, férfi átmeneti és télikabát,
gyermek télikabát és kötöttáru.
Gyermek-, férfiköntös: 40% engedménnyel,
paplan és takaró: 20% engedménnyel.
Eredményes vásárlást kíván önnek is a **Berettyőújfalui és Vidéke körzeti ÁFÉSZ.**

Értesítjük tisztelt megrendelőinket, hogy szövetkezetünk a **tűzelőolaj-szállítást megkezdte**
VÁLLALUNK TOVÁBBA
soron kívül:
gázpalackszállítást,
előjegyzésre:
költözést, rakodással.
Gyors, szakszerű munkavégzéssel állunk megrendelőink rendelkezésére.

IGÉNYBEJELENTÉS:
Általános Szolgáltató Ipari Szövetkezet
Debrecen, Eötvös u. 87. sz.
Telefon: 10-985, 13-205

Gyümölcsösteleptetéshez, fásításához, parkosításhoz nagy választékban
gyümölcsfák, díszfák, díszcserjék, örökzöldek
beszereshetők a
Hunyadi Mgtsz faiskolai lerakataiból
Nyitás: 1981. október 24-én.
Lerakataink:
Debrecen, Kishgyesi út-Határ út sarok,
Kádár dűlő 74. sz.
Polgár, Zólyom u. 2. sz.
Árusítás:
vasárnap és hétfő kivételével mindennap 7-15 óráig.

Központi és egyedi antennák,
biztonsági berendezések tervezését,
építését, javítását,
karbantartását rövid határidőn belül garanciával vállalja
GELKA
Petöfi tér 23.

Az **AGROKER** Vállalat rakatári munkát alkalmaz. Jelentkezés: Dózsegi út 3-5.
Víz-, gáz-, fűtőszervező szakmunkásokat, karbantartó-közműveket és közműves segédmunkásokat felvezet a Fémfeldolgozó és Javító Ipari Szövetkezet, Debrecen, Vágóhíd u. 3A.

Az ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat egy fő épületgépész technikusát és egy fő építésztechnikusát vagy izemmérnököt műszaki kivizsgálói munkakörbe felvezet azonnali belépéssel. Fizes mégegyeztetés szerint. Jelentkezés vállalatunk műszaki osztályvezetőjénél, Debrecen, Péterfia u. 25. sz. alatt.

A H-B m.-i Fűtőtechnikai Szolgáltató Vállalat felvezet nem nyugdíjas, gázszárazkezelői munkával rendelkező dolgozót, valamint ivhvezetőket és lakatosokat. Jelentkezés: Debrecen, Varga u. 28. sz. munkaügyi.

Autóalkatrész-ismertetőt rendelkező bolti eladókat, közgazdasági végzettséggel rendelkező adminisztrátorokat, valamint nyugdíjas éjjeliőrt felvezetünk. **AUTOKER**, Debrecen, István út 85-87. szám.

A Debreceni Városgazdálkodási Vállalat uttisztító és takarító osztálya uttisztítókat, ablaktisztítókat keres felvételre. Jelentkezés: Szabadság útja 1. sz. alatt, az osztályvezetőnél.

A Debreceni Városgazdálkodási Vállalat gépkocsivezetőket keres felvételre. Jelentkezés: István út 122. sz. alatt, a szállítási osztályvezetőnél.

KÉZILABDA
Meg
MNK: a D

A hét végi forbijari NB-s kéz DMVSC női és I. osztályban való boszlói Gázláng mérkőzést nyert jéphet pályára a otthonában, csap rülhet bajba a fi replők közül a I. a D. **MEDICOR** a nőknél a D. K. Derecske, valam végzet, s csupán közlül) kényserű

Férfi NB I B
H. Gázláng-Cs 27 (13-15). Hajd vette KISS, Dzs net után fordított együttes, s m győzelmet arato Kupai 9, Ferencz 6, Horváth 4, Jak hársz 2-2, Czere.

Női NB II
D. Közúteptők- 21-14 (10-4). zvette Csetneki, bajnok könnyed győzött a megy ságba került be len. Gólok: Cs Kecsés 4, Róza Gyöngyösi és Tör leve Varga 4, Kiss, Vargáné 2-2, Adoba.

Lőrinci Fond
22-15 (8-8). Csak a 30. percb tett a fővárosi g a derecskeiek áll. Szünet után gy sokkal nagy el szert a hazai e lok: Bauerné 6, Nyékiné 3, Esterő **D. MEDICOR-** var 14-6 (6-3) Mann utca, ve Mihalovics. Főler lem a kifejezet játszó, már kiesé siak ellen. Bal csuklófőrest zen lok: Balogh 4, Le dos, Hortó, Ny Pető.

Férfi NB II
D. MEDICOR- 28-22 (12-11). Mann utca, ve Várhegyi. Szünet játékaival biztos gyári csapat. Gó 9, Orvos 6, Erck és Héring 3-3, B jér.

Zalka SE-Nád 29 (17-11). Gyón gén játszott a gárda. Az együtt mutatkozott be tesőr igazolt egy játékos, Sztrétye, sportiskolás Sás Sztrétye 7, Papp 6-6, Sári 5, Bel I. 2.

A megyei bajn játszás előtti) ut lójának meglepe az eddig pontves kül álló D. K. környeztetben sze reséget a Beretty től, s ugyancsak ben maradt alul Meteor (a pü Zöld Mező Tsz zsemben).

Szombaton s városi sportes négy-négy legjobb részvételével ren a rájátszás küz lyeen tisztázódik, csapat képviseli megét az NB II kiirt osztályozón állás. Férfiak: I. Balmazújváros 30 nánás 22, 4. D. S pont. - Nők: I. B 2. Püspökladány 30, 3. D. Vörös M Berettyó Munkás

Bár az alsóba már befejeződött az érdekeltek még nek nyugodtak, s esőjelöltek sorsa a patók osztályozón repléselőt függ, hi nyiban a megyénk együttes feljut a akkor eggyel több nekül meg a meg ságból való kiesé

Férfiak, I. osztály
város-Hajdúszörső Hajdúnánás-Derecs Spartacus-Polgár 3 zsa 11.-Püspöklad Hajdúdorog-DUSE Rettyőújfalui-Földes osztály: Létavértes

GYÁSZHÍREK

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik szerették, ismerték édesanyunkat, nagymamánkat, dédnagyamánkat, anyósunkat, és nászasszonyunkat, hogy **KORNIS JÁNOSNE** Háló Zsófia október 17-én, életének 90. évében, hosszas betegségben elhunyt. Drága halottunkat október 22-én 10 órakor a Köztemető ravatalozó nagyszertartás szerint a Köztemető I. o. 2. sz. ravatalozó termékből polgári szertartás szerint helyezték örök nyugalomra. Lakás: Debrecen, Hétvezér u. 87. Előző lakás: Bagamér. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **ÓZV. SZOTYORI MIHALYNE** Sárosi Margit 1981. október 31-én, életének 67. évében elhunyt. Kedves halottunkat 1981. október 22-én, csütörtökön de 9 órakor búcsúznak a Köztemető I. o. 2. sz. ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Endre u. 12.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, nagyapánk, apósnk és jó rokonunk, **KOVÁCS BÉLA,** a Vám- és Pénzügyőrség nyugdíjasa, 68. életében hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat 1981. október 22-én, délelőtt 10 órakor veszünk végső búcsút a Köztemető I. o. 2. sz. ravatalozó termékből, polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Vasváry Pál u. 11.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **JACZOKI GYULÁNE** volt, özv. Kaszás Gyuláné életének 89. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 1981. október 22-én, délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető I. o. II. sz. ravatalozó jából. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Martinovics u. 3.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy szeretett férjem, drága édesapánk, gyermekem, apósnk, testvérem, vejlünk, sógorunk, násznok és jó rokonunk, **ARANY JÁNOS,** a KOKÓV üzemvezető-helyettese 1981. október 15-én, életének 49. évében váratlan hirtelenséggel elhunyt. Drága halottunkat végső búcsúztatása 1981. október 22-én, csütörtökön délután lesz a Köztemető I. o. ravatalozó termékből polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Diófa u. 4.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk, **BALLÓ JÓZSEF** temetésén megjelentek, ravatalozó koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvétel osztottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk, **HANGYÁSI FERENC** temetésén megjelentek, ravatalozó koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvétel osztottak. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, nagymamánk, anyósunk, testvérem és szeretett jó rokonunk, **ÓZV. KOVÁCS LAJOSNE** Pósalaki Róza volt kabal lakos, rövid, súlyos szenvedés után, életének 72. évében csendesen elhunyt. Drága halottunkat 1981. október 22-én, délután 1 órakor veszünk végső búcsút a Köztemető I. o. II. sz. ravatalozó termékből egyházi szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Jerikó u. 30. I. 12.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk, **ÓZV. BÁNFALVI KALMÁNE** temetésén megjelentek, ravatalozó koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvétel osztottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk, **SZARÓ SANDORNE** Molnár Ilona temetésén megjelentek, ravatalozó koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvétel osztottak. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy felejtethetlen drága jó férjem, testvérem, keresztapánk és jó rokonunk, **KOVÁCS ANDRÁS,** az ebesi Villamosvonal-felügyelőség nyugdíjasa 61. életében, türellemmel viselt, hosszas szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat 1981. október 22-én, déli 12 órakor veszünk végső búcsút a Köztemető I. o. 2. sz. ravatalozó termékből egyházi szertartás szerint. Felesége és testvérei. Lakás: Ebes, Rákóczi u. 40. Előző lakás: Hajdúszámon, Dózsa György u. 40.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk, **ÓZV. BÉNYÓSI FERENC** temetésén megjelentek, ravatalozó koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvétel osztottak. A gyászoló család.

KÉZILABDA

Megmenekült a Gázláng

MNK: a DMVSC továbbjutott, a D. Dózsa ma játszik

A hét végi fordulóban végleg tisztázódott a hajdú-bihari NB-s kézilabdacsapatok sorsa. Ismeretes, hogy a DMVSC női és a D. Dózsa férfi gárdája kiharcolta az I. osztályban való további szereplés jogát.

vari-Konyár 12-9, Hajdúnánás-DSI III. 19-8. - Ifjúsági: Földes-Hajdúböszörmény 17-8, D. MEDICOR-Polgár 33-6, DSI-Hajdúsámson 15-10, Biharkeresztes-Hajdú Vasas 9-9, D. Kinizsi-Berettyóújfalui 24-9, D. Vörös Meteor-Püspökladány 14-10.

Belgyár László

A héten megkezdődnek a küzdelmek a Magyar Népköztársasági Kupa országos döntőjében. E mezőnyben már csak a két NB I-es csapat révén érdekelt Hajdú-Bihar megye. A DMVSC női együttese Özdon kiharcolta a legjobb tizenkettő közé jutást, a D. Dózsa férfi csapata ma Szegeden, az NB II-es bajnok Sz. Vízúgy ellen lép pályára, hasonló feladattal.

DMVSC-Özdí Kohász 22-18 (10-7). Özdi, 300 néző, vezette Atkari, Várhegyi. DMVSC: Teremi - Szilágyi 3, Bata 3, Tóth 2, Juhász 4, Kádárné 5, Bordás 2 - csere: Vassné 1, Kalmár, Antos, Máthé 2. A szatartéri pályán jó iramú mérkőzést vívott a két együttes, a nagyobbat tudás döntőit a vendégszempárt javára. A debreceniek ma, szerdán délelőtt különbszallal a jugoszlávai Mostarba utaznak, ahol nemzetközi tornán vesznek részt, s a tervek szerint jövő kedden térnek haza.

Műhiba vagy tévedés?

Bombameglepetéssel zárult a megyei női kézilabdabajnokság. A 19. fordulón át pontvesztéses nélkül álló D. Kinizsi hazai környezetben mondott búcsút szép sorozatának: a Berettyó Munkás küzdelmes mérkőzésen diadalmaskodott a listavezető otthonában. A találkozó végét jelző harmas sipszó után azonban folytatódott a csata - hétfőn este, a zöld asztal mellett. A szövetség több mint egy óra vitát követően utasította el a debreceniek óvásiát.

Műhiba vagy tévedés? Erről folyt a disputa. Az történt ugyanis, hogy a játékvetők az első féldél 25. percében jelezték a szünetet - tévedésükkel azonnal észrevették, s másodpercekben belül döntöttek, hogy további öt perc játék következik. A szabály ilyenkor attól teszi jüggővé a folytatás mikéntjét, hogy a lefutás pillanatában kinél volt a labda. Ncs, a D. Kinizsi, a Berettyóújfalui és a bírói kettős ebben a kérdésben három különféle választ adott. Versenybizottság legyen a talpán, aki látatlanban bármelyik félnek is igazat ad... Ellenőr hiányában utólag lehetetlen a valós helyzetre következtetni. A szövetség ezért feltételezte a bírók igazát (a levegőben volt a labda), s jogosan vélte a folytatásként itélt feldobást. Az idő előtti sipszó pedig a szabálykönyv tévedésnek, s nem óvási oknak minősíti - lévén még 35 perc a mérkőzésből: az intermezzo nem befolyásolta döntően az eredményt. S az ismétlés sem marad el - ha nem is a Kinizsi által gondolt újrajátszás formájában, de a hét végén a rájátszáson újabb találkozik a két csapat. Ki-ki bizonyíthatja - j á t é k k a l -, hogy: fiasók volt csupán a vasárnap-i vereség, vagy, hogy: nem volt véletlen a váratlanul itélt győzelem...

Döntetlen Derecskén

Átvette a vezetést a PMÁV

JELES

Vasárnap a Püspökladányi MÁV Egyletérés labdarúgóinak rendje-módja szerint elindultak Körösszegapátiba, hogy lejátsszák soron következő megyei bajnoki mérkőzésüket. Az úton nem volt semmi baj - egy darabig -, azonban Berettyóújfaluban már üzemképtelenné vált az autóbuszuk, nem tudtak tovább menni. Ahol a baj, ott a segítség - tartja a mondás. Így történt ez most is. Berettyóújfaluban szerepelt a Nádudvar serdülő csapata, akiknek busza várt arra, hogy hazavigye a fiatalokat. A ladányiak ezt meg tudták kérni, a nádudvariakat, szállítsák el őket Körösszegapátiba. A kerésnek eleget tettek, így időben lejátshatták a Körösszegapátii-Püspökladányi mérkőzést. Sportszerűségről jelesre vizsgáltak a nádudvariakat. (I)

Püspökladány-Körösszegapátii 3-0 (1-0). Körösszegapátii, 300 néző, vezette Tóth S. Püspökladány: Makai - Faragó (Fuzsai), Darai, Cs. Kiss, Csóka, Szilágyi, Szolga, Nagy, Seress, Mile, Rácz. Körösszegapátii: Szűcs - Berke I., Berke D., Róvid J., Szitkó, Kiss, Toldi, Buzás, Lovas, Barabás, Berke II. (Drimba). Az első féldélben a hazaiaknak voltak helyzetek, de kihagyták. Szünet után a PMÁV rákapcsolt és megérdemelten győzött. Gólszerzők: Mile 2 és Rácz. Kiténtek: Makai, Cs. Kiss, Darai, Szűcs és Berke I. - Ifjúsági: Püspökladányi-Körösszegapátii 2-1 (0-0). Derecske-Polgár 1-1 (1-0). Derecske, 400 néző, vezette Sári. Derecske: Benedek A. - Makie-I, Nagy K., Zakány, Vass (Barticsa), Benedek B. (Erdi), Gyulai, Hadházi, Hajdú, Sárczki, Kabai. - Polgár: Kormos - Sztai, Orosz, Makó, Kiss, Tamás, Mozga (Silve), Nyikón, Vajnarovics (Ujhegyi). Molnár, Tarcsa. Sportszerű játék folyt a küzdelemes mérkőzésen, amely igazságos pontozatokkal végződött. A gólokat Hajdú, illetve Tardi sze-

Ötven százalék

Győzött a Balmazújváros és a D. Volán

A területi labdarúgó-bajnokság Tiszacsoportjában a tizedik forduló nyolc mérkőzése zavartalanul zajlott le az elmúlt hét végén. Az öt hajdú-bihari csapat öszteljesítménye ötven százalékos volt, miután a megszerezhető tíz pontból ötöt raktározhattak el a tarsolyukban. Győzött hazai pályán a D. Volán, a Balmazújváros idegenben, a Hajdú Vasas pedig döntetlenül mérkőzött Törökszentmiklóson. Ezzel szemben a Hajdúböszörlő saját pályáján, a Hajdúböszörmény pedig Tiszavasváriban szenvedett egyaránt kétégyes vereséget. Az élvonalas Rakamaz pontot veszített Kisvárdán. A két szabolcs-szatmári csapat, a Rakamaz és a Tiszavasvári elhúzott a hajdú-bihariaktól.

Balogh Zsigmondot (fehériben) szabálytalanul akasztja jászkséri ellenfele (D. Volán). Jászksír 1-0. Fotó: Iklódy János

Balmazújváros-Karcag 4-1 (2-1). Karcag, 500 néző, vezette Sipos. Balmazújváros: Szabó I. - Solyom, Szarvas, Wágner, Szabó II. - Urbán, Kegecs, Adorján - Radócz, Vaszlók, Tar. Az újravasváriak támadólag léptek fel és a 12. percben Adorján megszerezte a vezetést, és a 21. percben Papp öngóljával már 2-0-ra vezetett a vendégszempárt. A 31. percben Papp újabb gólt ért el, de ezúttal az Újváros kapujába rúgta a labdát. 2-1. Szünet után is a Balmazújváros irányított, támadói sok kitűnő helyzetet elhibáztak, de a 62. majd a 71. percben Tar-gólok következtek (4-1). A helyzetek alapján jóval nagyobb különbség is lehetett volna az Újváros győzelmé. Kiténtek: Szabó I., Adorján, Urbán, Kegecs és Vaszlók, illetve Erdel. Sárga lap: Antal és Szabó (mindkettő Karcag). - Ifjúsági: Balmazújváros-Karcag 4-0 (4-0).

D. Volán-Jászksír 1-0 (1-0). Debrecen, Gázvezeték utcai sporttelep, 150 néző, vezette Fodor S. D. Volán: Mikhárdi, Tóth, Nagy II. S., Rácz N. I., Török - Szabó, Nagy I. S., Föhn, Balogh J. (Vékony) - Zavacki, Balogh Zs. (Komlósi). Feltűnt, hogy a Jászksír a mezőnyben jól, pontosan adogat, de a kapura nem jelentettek veszélyt a támadó, pedig a Volán védői többször bizonytalankodtak. A 23. percben Szabó beadásából Nagy I. S. hét méterről élesen a hálóba fejezte a labdát. 1-0. Szünet után egy ideig kiegyenlített volt a játék, de azután - talán a vendégek sem csodálkoztak volna ha a Volán még fél tucat gólt ért volna el - a debreceniek egymás után vezették gölveszélyes támadásaikat. Balogh J. háromszor, Komlósi egyszer a kapusnál szemben nem tudta gólból rugni a labdát. Más alkalommal Zavacki hibázott (Török, Ires kapta el, Föhn, Zavacki, illetve Kopp és Menyhart). - Ifjúsági: D. Volán-Jászksír 3-1 (2-1). Szűcs (Volán) sárgalapost figyelmeztetést kapott.

Törökszentmiklós-Hajdú Vasas 0-0. Törökszentmiklós, 600 néző, vezette Bartha. Hajdú Vasas: Szabó I. - Rédel, Szabó J., Szabó L. Tahóczki, Kiss, Németh, Borbély - Barna (Bencsik P.), Orcs, Székelyhídi. A téglásiak megeredemelten nyertek. A gólokat Nagy I., Siketh S. és Mraz (11-esből) szerezték. Sárga lap: Mészáros L. - Ifjúsági: Hajdúnánás-Sárrétudvari 4-1 (2-0).

Létavértes-Nyiradony 0-0. Létavértes, 300 néző, vezette Könyvi Gy. Létavértes: Lázók - Szilágyi (Tóth S.), Papp, Katona, Vancsa (Dutka), Vársárhelyi, Gali, Toma, Kárándi, Cseh, Koroknai. - Nyiradony: Oláh - Vilmányi (Józsi), Kaprinnyák, Bucskó, Kerezi, Pelles, Buzai, Terdik, Kozma, Adoba, Dornán (Ujhaz). Többet veszélyeztetettek a hazaiak. A győztes gólt a 64. percben Juhász szerezte. Kiténtek: Guaiaci, Zeke, Bodnár, Aranyosi, illetve Pala I. Sárga lap: Makranyai. - Ifjúsági: Berettyóújfalui-Ujzentmargita elmaradt (a vendégek elkévsé érkeztek).

Hajdúdorog-Komádi 1-1 (1-1). Hajdúdorog, 300 néző, vezette Vincze S. Hajdúdorog: Papp - Szolyka, Pajkos, Prepuk J., Szmicskó Gy., Simicskó J., Prepuk M., Lelesz, Katona I., Katona II., Magyar (Tóth). - Komádi: Krucsó - Sóstai, Tarsoly, Prepuk (Vajda), Ceglédi, Keller, Méhes, Komoczi, Szabó, Farkas, Pelyva. Az eredmény igazságos. Jók: Pajkos, Szmicskó Gy., illetve Krucsó, Keller és Tarsoly. - Ifjúsági: Hajdúdorog-Komádi 13-0 (4-0).

Csökmő-Báránd 2-1 (2-1). Csökmő, 100 néző, vezette Vez-

Balogh Zsigmondot (fehériben) szabálytalanul akasztja jászkséri ellenfele (D. Volán). Jászksír 1-0. Fotó: Iklódy János

sőbb Kiss, Orosz és Székelyhídi a kapussal szemben állva hirtűt gólhelyzetekben. A téglásiak közelálltak a győzelemhez. Jók: Rédel, Szabó J. és Szabó L. Tiszavasvári-Hajdúböszörményi Bocskai 2-0 (1-0). Tiszavasvári, 300 néző, vezette Ingess. Hajdúböszörmény: Lovas - Munkácsi, Kiss, Lipók, Kapusi, - Bura, Kocsis, Pipó - Fejes (Barna), Mándi, Bezzegh. Majd végig a hazai együttes játszott jobban. A küzdelem közepes színvonalú volt. A tiszavasváriak jól kihasználták helyzetüket és megérdemelten győztek az eléggé meddón és erőteljes játékos szövetség ellen. A Bocskaiból Lovas, Kiss és Kocsis játszott kiemelkedően. Rákóczi-falva-Hajdúböszörlő Bocskai Vasas 2-0 (1-0). Hajdúböszörlő, 400 néző, vezette Maróthy. Hajdúböszörlő: Kun - Kántor, Debreceni, Nyilas, Mezei - magyar (Lafoncz), Mezei, Herzeg - Kovács, Pataki (Szabó), Pintér. A nagy lelkesedéssel küzdő vendégszempárt rászolgált a két bajnok pontra. A közepes színvonalú mérkőzésen a szabolcsiak eléggé gyenge telje-

Table with 2 columns: Rank, Team Name, Goals, Points. Lists regional champions and their statistics.

VASAS-LIEGE

Ma délután 5 órakor kerülő a magyar együttesnek. A belga csapatban sok-sok válogatott játékos kap helyet. Gerets és Liege közötti Kupagyőztesek Európa Kupája labdarúgó-összevesapás első találkozója.

A bajnoki szereplés alapján nem látunk sok esélyt a piros-kékeknek a nyolc közt kerülésre, a Standardról viszont félelmetes hírek érkeztek. Az Antwerpenben futballozó Fazekas László mind-

A sötét mezes polgári védők gyűrűjében Sárczki (Derecske) igyekszik gólt fejelni. Fotó: Kapitány Ferenc

Table with 2 columns: Rank, Team Name, Goals, Points. Lists regional champions and their statistics.

Részvételi rekord

Véglegesnek tekinthető adat szerint részvételi rekord születik az e héten Münchenben rendezendő ritmikus sportgimnasztikai világbajnokságon, amelyen a szervezők legfrissebb közleménye szerint - 21 nemzet képviselteti magát az együttes képzéses versenyben, míg az egyéni összetettben 87 tor-

Vertical text on the left margin, likely a sidebar or advertisement, containing various small notices and names.

Új Aurora-est Hajdúhadházon

Evente négyszer szép kiállítás és egyre gazdagabb tartalmú irodalmi periodika jelenik meg megyeszomszédunkban, Békésen. Az Új Aurora elnevezésű időszak kiadvány estjét október 22-én, csütörtökön 18 órai kezdettel Hajdúhadházon, a nagyközség Földi Jánosról elnevezett könyvtárában tartják. A Hajdúsági Iparművek kulturbizottsága, a Hajdú-

hadház—Téglás AFESZ, valamint több más szerv rendezte annak vendége az 1974 óta megjelenő Új Aurora főszerkesztője, az Írószövetség kelet-magyarországi csoportja Békés megyei tagozatának titkára, Filadelfi Mihály, továbbá Sass Ervin költő, Petrosenyi Eszter színművész, Fribojcsky Mátyas citeraművész és Sella Zoltán előadóművész lesz.

Kedves Szülők és Mindenki...!

... akik felelősséget éreznek gyermekeink jövőjéért és egészségéért. Az elmúlt négy nap alatt íz alkoholmérgezett gyermekeket — 9—12 éveseket — szállítottak mentővel klinikánkra. Közülük ötven súlyos alkoholos kómában szenvedtek, eszméletlen állapotukból csak a legerőteljesebb kezeléssel tudtuk őket visszahozni. A gyermekek kisebb csoportokban, elmondásuk szerint egy „idősebb” gyermek biztatására itták meg azt a pálinkaadagot, mely életüket ilyen válságos helyzetbe sodorta. Kérek mindenkit, vegyék ki gyermekeink kezéből a mérgező poharat! Mi vagyunk a felelősök!

Dr. Karmazsin László
egyetemi tanár, a
Gyermekklinika
igazgatója

GÓLYABÁL. A Debreceni Orvostudományi Egyetem október 24-én tartja hagyományos gólyabálját a Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarán. Jegyek a bálirodán és a helyszínen váltakoznak.

ÉGI MADÁR. Mórinc Zsigmond novelláiból összeállított műsorát ma, szerdán este 7 órakor az estvári klubkörnyári mutatja be N. Molnár Éva előadóművész. Közreműködik: Szabó Viola (ének, hegedű).

ELŐADÁS ES MŰSZERBEMUTATÓ. Debrecenben, a Technika Házában (Kossuth utca 8.) október 21-én 10 órától a Micromeritics Instrument Corporation felkérésére műszerbemutatót és szaktanácsadást tartanak.

MODERN HÁZTARTÁS, KORSZERŰ ÉLETMÓD. Ezzel a címmel rendeznek kiállítást Földesen a művelődési központ színháztermében október 22-től 25-ig. A kiállítás ideje alatt szaktanácsadás, főzési bemutató és egészségügyi előadás is lesz.

Baleseti krónika Ismét halálos balesetek

Az elmúlt héten Hajdú-Bihar megye területén 19 személyi sérüléssel végződött közúti közlekedési baleset történt. A balesetek közül három halálos, kilenc súlyos, hét könnyű sérüléses volt. Sajnos a gyalogosok által okozott balesetek száma megint emelkedik.

Október 12-én Téglás belterületén figyelmetlenül, kelő körültekintés nélkül lépett az úttestre Forgács Dániel, Téglás, Dózsa György utca 31. szám alatti lakos és elütötte őt a féktávolságon már belül levő Oláh Sándor motorkecskés vezető. Forgács Dániel olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy másnap a klinikán meghalt.

Október 15-én Csiba Gyuláné, Debrecen, Mata János utca 21. szám alatti lakos a PR 80—94 forgalmi rendszá-

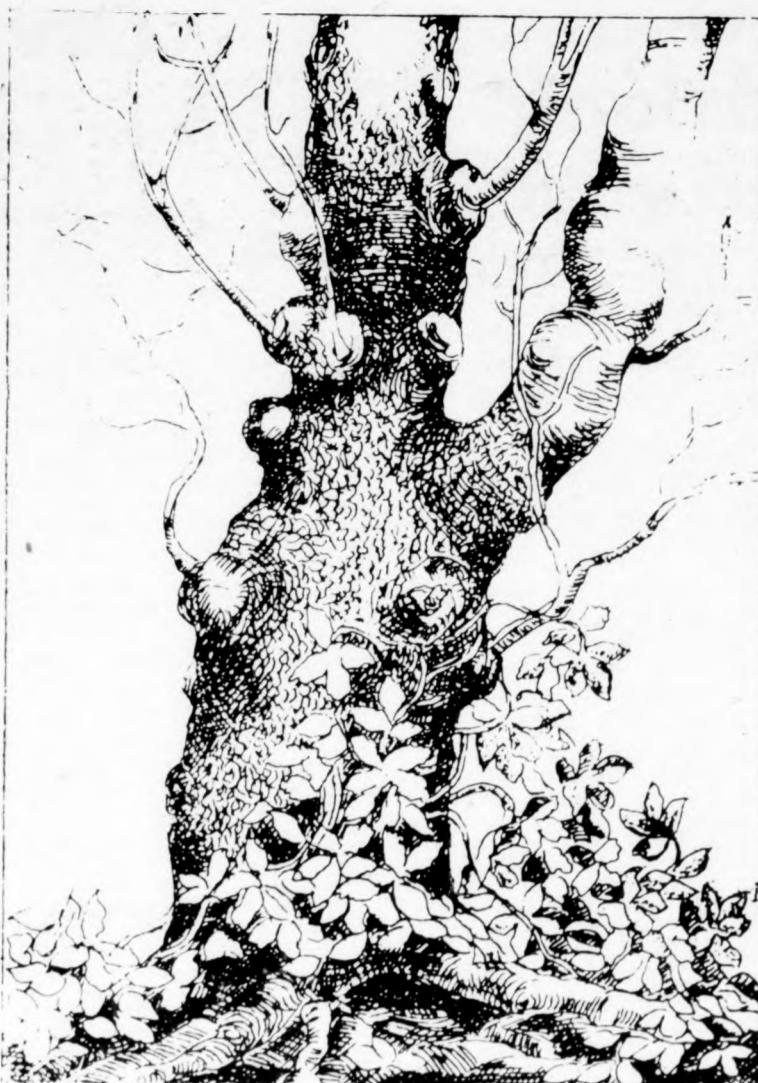
mú személygépkocsival Debrecenben a Széchenyi utcán elütötte az úttesten szabálytalanul tartózkodó, ittas állapotban levő Korbear László Nyírmártonfalva, Szabadás útja 32. szám alatti lakost, aki könnyű sérülést szenvedett.

Október 18-án Papp Miklós, Debrecen Széchenyi utca 73. szám alatti lakos a TJ 07—30 forgalmi rendszámú személygépkocsival közlekedett Nagykereki irányából Kismarja felé. Figyelmetlensége következtében a jobb oldali útrákba futott és ott felborult. Papp Miklós a helyszínen meghalt, utasai könnyű sérüléseket szenvedtek.

A balesetek ügyében a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

Megkezdődött az őszi lehalászás

A Hortobágyi Állami Gazdaság ötszázötven hektár kiterjedésű tavaiban az idén ötezeregyszáz tonna halat nevelnek. Az évi folyamatos munka mellett most megkezdődött az őszi lehalászás. A hortobágyi halból exportra is szállítanak. (MTI Foto: Oláh Tibor felvétele — KS)

PRIM ZOLTÁN KIÁLLÍTÁSA DEBRECENBEN

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Csokonai klubjában csütörtökön délután fél 5-kor dr. Tóth Ervin művészettörténész megnyitja Prim Zoltán grafikai kiállítását. A debreceni művész Hajdúböszörményben született, az Iparművészeti Főiskolán 1954—1960-ig Borsos Miklós tanítványa volt. 1960—1965 között az Állami Pénzverőben mint ékszertervező dolgozott. 1965 óta a debreceni művésztelepen él. Voltak kiállításai Budapesten, Nagyváradon, Lublinban és rendszeresen részt vesz a megyei tárlatokon. Önálló bemutatóit 1970-ben, 1974-ben és 1979-ben rendezte meg a Medgyessy terem.

Prim Zoltán kiállítása a Csokonai klubban november 15-ig tekinthető meg.

Tehetségkutató pályázat eredményhirdetése

Tehetségkutató gyermekrajz-pályázatot hirdetett a Hajdú—Szabolcs megyei Elelmiszer- és Vegyiúru Nagyereskedelmi Vállalat szakszervezeti bizottsága vállalati dolgozók gyermekei részére. A KPVD SZ kulturális hónapjának keretében meghirdetett pályázatra több száz „alkotás” érkezett, amit szakemberekből álló zsűri értékelt.

A díjazott művek készítői-

vel a továbbiakban rajztanár foglalkozik, illetve szakmai munkába szervezik be őket. Szüleiket külön tájékoztatják a gyermekek fejlődését elősegítő otthoni teendőkről. A legsikeresebb művekből a két megyében működő FÜSZERT Vállalat hat egységében vándorkiállítást rendeznek.

A díjak átadása, valamint a kiállítás megnyitója október 23-án 15 órakor lesz a Széchenyi utca 48. szám alatt.

LELKI BETEGSÉGEK. Ma, szerdán 17—19 óra között a 16-040-es telefonszámon dr. Zsadányi Ottó egyetemi docens, osztályvezető főorvos ad orvosi tanácsokat lelki betegségekre. A tanácsadói ügyelet a megyei egészségügyi hét keretében szervezik.

KORSZERŰ TAPLALKOZÁS. Hajdúböszörményben a Barátok üdülőjében október 23-án 14 órakor egészségnevelési kiállítást nyit meg dr. Szabó Zsuzsa főorvos. A megnyitót diétás ételek, gyógyvívetei bemutatja és kóstolója követi.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

Premier előtt!
VÉRVONAL (amerikai—NSZK 16). Vig 3/4, 6, 1/9.
FEHÉRLÓVIA (magyar). Híradó 1/2, 3/4, 3/6.
I. MINT IKARUSZ (francia). Meteor 1/6, 1/8, Vig 1/12.
SZÓKE INDIÁN (NDK). Apolló 3/2, 4, Meteor 3.
MEPHISTO I-II. (magyar). Apolló 6.
CSENESTARS (kanadai, 16). Apolló 1/10, 1/12.
BOB HERCEG (magyar). Meteor mese 3, 1/6.
A LEGKISEBB TÖRPE (szovjet). Híradó 1/2, 10, Vig 9, 1/3 (zártkörű).
Zártkörű a Híradó 3/8-as műsora is.
Vig mese 3/4, 6 zártkörű előadás.

SZÍNHÁZ
Műv. Központ:
Ma 7 órakor: Maya — bérlet-szünet.
TV
BUDAPEST, 1. műsor
7.58 Műsorismertetés. 8.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévé-

torna. 8.05—8.35 Iskolatévé. 8.40 Chagall. Francia film (ism.). 9.05—9.35 Iskolatévé. 9.55 Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.20—11.55 Heloise és Abelard. Francia tévéfilm (ism.). 15.37 15.55 Iskolatévé. 16.00 Hírek. Műsorismertetés. 16.00 Hírek. 16.05 A nyelv Világa. 16.50 A Közösségszolgálat tájékoztatója. 16.55 Vasas—Standard Lélege labdarúgó KEK-mérkőzés. 18.45 Egészségünkért. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... Tévé. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 A megszerzett bolygó. UNEP—MTV koprodukciós filmsorozat. 2. rész: Az érintetlen őserdő. 20.25 Szép magyar tánc. Forgató. 20.30 A fele sem igaz! Vétélkedőműsor. 21.00 Stúdió '81. A Televízió kulturális hetilapja. 22.00 Felkinálom — népgazdasági hasznosításra. 22.40 Tv-híradó, 3.
BUDAPEST, 2. műsor
20.00 Műsorismertetés. 20.01 A sárlyok alacsonyan repülnek. Olasz film (1977). 21.30 Tv-híradó, 2. 21.50 Últi-olimpia '80. 22.05 Reklám. 22.10—22.20 Lendvay Kamilló: Ót pókheidi ötlet fűvesszektetre.
POZSONY, 1. műsor
8.50 Hírek. 8.55 Iskolatévé. 9.25 Szovjet film (ism.). 10.55 Könyvek. 11.00 Francia nyelvtanfolyam. 11.30 Hírek. 15.25 Hírek. 15.30 Iskolatévé. 15.55 Német nyelvtanfolyam. 16.25 Ipari tanulók műsora. 16.55 Bank Ostrava—Cvema Zvezda Beograd BEK labdarúgó-mérkőzés. 18.45 Riportműsor. 19.10

HÍREK

1981. október 21., szerda
Orsolya napja
A Nap kél 6.11, nyugszik 16.46 órakor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Nyugaton és északnyugaton időnként erősen megnövekvő felhőzet, többfelé kisebb esővel, záporral. Májshol kevesebb felhő és legfeljebb néhány helyen záporral. Élénk, több helyen megerősödő nyugati szél. Egy-két szélvédett helyen a hajnali órákban köd. A legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 17, 22 fok között.

MŰZSEMI HÓNAP. Ma, szerdán 16 órától Nyakas Miklósné, a népművészet mestere látja vendégül a népművészeti szakkör tagjait. Balmazújvárosban a Veres Péter emlékházba a balmazújvárosi Vörös Csillag Termelőszövetkezet dolgozói látogatnak.

KIÁLLÍTÁS. Balmazújvárosban október 22-én 15 órakor Németh István országgyűlési képviselő nyitja meg a Postaközponti Hírlapiroda által rendezett országos hírlapszakfolyóirat-kiállítást a városi pártbizottság kultúrtermében. A kiállítás november 1-ig látható.

KEDVEZMÉNYES VÁSÁR. Ma kezdődik a Jármyújvát Művelődési Központjának tánctermében az AFESZ által rendezett kedvezményes ruházati vásár. Egyes cikkek 30—40 százalékos áreménnyel kaphatók a vásár ideje alatt, október 21-től 24-ig. Nyitva tart 12-től 19 óráig.

SABIN-OLTÁS. A Debrecen városi Tanács egészségügyi osztálya felhívja a szülők figyelmét, hogy a Sabinoltás második szakasza az október 26-tal kezdődő héten lesz.

Figyelem! Életveszély!

A Péterfia utca 28. sz. ház építkezésénél előkerült egy, a második világháborúból visszamaradt, fel nem robbant lövedék. A lövedéket, mielőtt a tűzszerékek hatástalanították volna, október 19-ről 20-ra virradó éjjel, ismeretlen személy (személyek) feltehetően gyerekek, elvittek. Felkérjük a lakosságot, a szülőket, hogy fokozottan kiserjék figyelmükkel gyermekeik tevékenységét és figyelmeztessék őket a veszélyre. Bárkinke tudomása van a robbanóanyag hollétérol, kérjük értesítse a 07-es telefonon a rendőrséget.
Városi és járási Rendőrkapitányság

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százhusz évvel ezelőtt, 1861. október 21-én született, és 70 éves korában, 1931-ben halt meg Klugathy Jenő fizikus, egyetemi professzor, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja.
Tanulmányait 1876—80 között a budapesti Tudományegyetemen és a Műegyetemen végezte, majd Eötvös Lorándhoz került tanulságának. Rövid külföldi tanulmányútról hazatérve, 1888-ban főgimnáziumi tanár lett, 1903-tól pedig a Tudományegyetem újonnan szervezett gyakorlati fizikai tanszék első tanára. 1910-ben ő szervezte meg és nyugdíjba vonulását, 1921-ig vezette a gyakorlati fizikai intézetet, 1900-ban megindította és 1912-ig szerkesztette az Uránia című folyóiratot. Nevéhez fűződik egy vetítési előklora alkalmazás javított vázlata és a hangal történeti elektromos távkapcsolás feltalálása. Emellett méltó eredményeket ért el a folyadékok szilárdságára vonatkozó vizsgálatok terén is.
Azok közé az egyetemi vezetők közé tartozott, akik korán felismerték az ifjúsági sport jelentőségét; 1898-ban megalapította a Budapesti Egyetemi Atlétikai Clubot (BEAC), s ennek csaknem másfél évtizeden át elnöke is volt.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Tatár Éva
Telefon: 12-144

IDŐSEK NAPJA. Ma, október 21-én Debrecen város 1. számú lakóterületén (I. kerület) működő vöröskeresztes alapszervezet 16 óra 30-tól az 1. számú vöröskeresztes alapszervezet a Vörösmarty utca 21. számú öregek napközi otthonában, 16 órától a 12. számú vöröskeresztes alapszervezet a Szechenyi utca 63. szám alatti párházban tartja meg idősek napi ünnepségét.

E napi

beszerzőkörülmény megint eredménytelen volt. Boltból boltba, trafikból trafikba jártam, de sehhol sem kaptam mentolos Sopianae cigarettát. Amelynek egyébként, gyanítom, nem is ez az igazi neve. Mézes-madzagunk kellene hinni inkább, hiszen éppoly család szándékkal alkalmazzák ezt is, mint amazt: kecsketoítő igéretként — ezentúl mentolos cigarettát szívhatasz, az egészségre kevésbé ártalmas, fokozott szűrőhatású filterrel — piacra dobták, aztán mire megkedveltük volna, már hiába kerestük: a pécsi dohánygyár terméket egy nappal az üzletbe kerülése után már nem lehetett és nem lehet a sorok írásakor sem kapni.
Magánygy, ki mivel és hogyan rongálja az egészségét. Csak a cigarettá miatt nem is emelnék tehát szót, de volt már nekünk nem egy ilyen mézesmadzagunk a Fersil mosóporról kezdve a Sharp zsebrádióig. Es nemcsak a dohányzás káros az egészségre, hanem a kereskedelem mézesmadzagjai okozta bosszandoklás is.

A statisztika bontóbb adata, kívül nagy arányú ittassággal párosuló desi balesetek száma az összes baleset aránya 17 százalékos ittassággal párosulóban 74-ről 102-re pikus baleset.
Ez a helyzet rendkívül veszélyes, egyesek nem megértik az állapot a közlekedésben, s önmagukra válnak veszélyesnek.

KÖZLEMÉNYEK

60 órás nyelvtanfolyamot indít a BOGAL Klubkönyvtár angol és francia haladó, s német középfeladói csoportban. Érdeklődni lehet a 16-085-ös telefonszámon. (X)
A TITÁSZ V. értesíti a lakosságot, hogy Nyíradony, Újfalu tanyához épített faoszlópos hálózatot, valamint Debrecen, Veker utcán megépített faoszlópos hálózatot 1981. október 22-én, feszültség alá helyezi. Ezen időn túl a létesítmények megközelítése, illetve érintése életveszélyes, tehát tilos! (X)
Judít divatruzáruüzemet Debrecen, Ibolya u. 21. sz. alatt megnyitottam. Nyitvatartás: 9—18-ig. Szombaton: 8—13-ig. (X)
Fűst Zoltán, volt balmazújvárosi férfitiszabó ismét dolgozom. Várom megrendelőimet. Debrecen, Nyár u. 8. Telefon: 15-308. (X)

A HAJDÚ

BESZÉLŐ

Hajdú-Bihar
1981. január 1. és 30. között az előző évi adatok alapján közlekedési, személtel járó balesetek hasonló időszaknyitva 17 százalékkal, míg 1980-ban az...

Keves

A fenti adatok elemzése is mindlen pozitív tényezőt tartalmaz. Amíg 1980. hónapjában 46-án az utakon, az időnkimeneteli közlekedési esetek száma csupán Miközben azonban örülünk, nem felejtjük meg róla, hogy a léssel járó balesetek 240-ről 270-re, a rülésekké pedig nőtt.

A közgazdászok közül csupán csökkent valamennyi a kettővel — az esetek száma. A nőtt viszont a város területén, 22-től újfajában esztőzárásban, 11-pókladányi járányolccsal. Hajdúhárommal Hajdúben és négyvel szon. Különösen a debreceni járásalakulása, a ugyanis itt majdalakos (107-ről 110-re).
Mi lehet ennek az oka? Az újságírók gathat. Feltehetően a járműmostanság szápjában, esetleg paszlatlaltal rendmüvezetők játszóne szerepet, valgyalagosok, akik nehezebbekodnak a növekedéshez.

Az útvonalak több baleset váltakoznak.

KÖZLEKEDÉS-BIZTONSÁG

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI TANÁCS KIADVÁNYA

BESZÉLJENEK A SZÁMOK

Jó-e a közlekedési fegyelem?

KILENC HÓNAP BESZÉDES ADATAI

Hajdú-Bihar megyében 1981 január 1. és szeptember 30. között az előzetes statisztikai adatok alapján a közúti közlekedési, személyi sérüléssel járó balesetek száma 1980 hasonló időszakához viszonyítva 17 százalékkal nőtt. Míg 1980-ban az első kilenc

hónap alatt 550 baleset történt, 1981-ben már 636. A két adat egyszerű összehasonlítása is bizonyítja, hogy noha általában a közúti közlekedés biztonsága megfelelő, a közúti fegyelem továbbra sem kielégítő, sőt romlott.

Kevesebb halálos baleset

A fenti adat részletesebb elemzése is mindössze egyetlen pozitív tényezőt tartalmaz. Amíg 1980 első kilenc hónapjában 46-an haltak meg az utakon, az idén a halálos kimenetelű közlekedési balesetek száma csupán 34. Ez is eredmény, nagy eredmény. Miközben azonban ennek örülnünk nem felelkezhetünk meg róla, hogy a súlyos sérüléssel járó balesetek száma 240-ről 270-re, a könnyű sérüléseké pedig 264-ről 332-re nőtt.

A közigazgatási egységek közül csupán Debrecenben csökkent valamivel — pontosan kettővel — a közúti balesetek száma. Negyvennel nőtt viszont a debreceni járási területén, 22-vel Berettyóújfaluban és a hozzátartozó járásban, 10-zel a püspökkladányi járás területén, nyolccal Hajdúszoboszlón, hárommal Hajdúböszörményben és négyvel Hajdúnánáson. Különösen szembetűnő a debreceni járás helyzetének alakulása, a növekedés ugyanis itt majdnem 50 százalékos (107-ről 147-re).

Mi lehet ennek a magyarázata? Az újságíró csak találgathat. Feltehető, hogy a területen a járművek száma is mostanság szaporodott meg jobban, esetleg a kisebb tapasztalattal rendelkező járművezetők játszhatnak benne szerepet, valamint azok a gyalogosok, kerékpárosok, akik nehezebben alkalmazkodnak a növekvő forgalomhoz.

Az útvonalak közül a legtöbb baleset változatlanul a

4-es, 47-es és a 35-ös számú utakon történik. A megyének általában legmagasabb szintű útnak, a 4-es főútvonalnak legveszélyesebb szakasza a Debrecen és Eszék közötti rész, valamint Hajdúszoboszló területe. A 35-ös számú úton a Debrecen és Józsa közötti, illetve Polgár és a megyehatár közötti szakasz a legveszélyesebb, míg a 47-es úton a Debrecen és Sáránd közötti szakasz.

Az okokra megint csak következtethetünk. Közismert tény, hogy nagyvárosok közelében ugrásszerűen megnő a forgalom, és ilyen helyen a legkülönbözőbb gépjárművek vesznek részt a forgalomban, terjedelem, sebesség, biztonság szempontjából. Sajnos ezt a megnövekedett forgalmat a gépjárművezetők egy része nem türelemmel, megértéssel viseli el, hanem agresszívvá válnak, szalomoznak, s a közlekedési idegesség könnyen szüli a balesetet.

Különös gondot jelent a gépjárművezetők és gyalogosok számára a lakott területeken való közlekedés, ugyanis az összes baleset 75 százalékát lakott területen belül követték el. Ebből nyilván csak egyetlen következtetést vonhatunk le: a növekvő számban megjelenő gyalogosok és kerékpárosok még nagyobb figyelemre kell hogy ösztönözzenek minden közlekedésben részt vevőt. A sebesség megválasztása itt különösen fontos, a gyors fékezés és indulás elkerülése, a kerülgetés senkinek sem jó, s előbb-utóbb balesetbe vezethet.

Ismét az alkohol!

A statisztika legmegdöbbentőbb adata, hogy rendkívül nagy arányban nőtt az ittasággal párosuló közlekedési balesetek száma. Amíg az összes baleset növekedési aránya 17 százalék, addig az ittasággal párosuló csaknem 50 százalékos. Pontosabban 74-ről 102-re nőtt ez a tipikus baleset.

Ez a helyzet tragikus s rendkívül veszélyes. Úgy tűnik, egyesek nem képesek megérteni az alkohol szerepét a közlekedési balesetekben, s önmagukra és másokra válnak veszélyessé az

al, hogy szeszest italt fogyasztanak. Mi lehet itt a megoldás? Csak a nagyobb szigorúság. Az újságíró — aki maga is vezet kocsit — könyörtelenebb lenne: aki egyszer italtoson vezetett, azt egyszer s mindenkorra megvonná a jogosítványt. Ezt tudom, jelenleg nem tehetik az intézkedő szervek. De akkor ki és hogyan tud megállítani mondani ezeknek az embereknek? A szentbeszéd, az agitáció alig használ...

A tényekhez ugyanis az is hozzátartozik, hogy a balesetek főbb okai a figyelmetlen,

gondatlan vezetés, a szabálytalan előzés és kanyarodás, a balesetek előidézői, okozói között legnagyobb számban gépjárművezetők vannak, hiszen az összes baleset közül csak 74 esetben szerepel okozóként gyalogos...

Ez pedig azt mutatja, hogy nőtt a gépkocsivezetők között az agresszivitás, nem ismerik és nem tartják be a defenzív vezetési elveit, dühöng az önzés, a „csakazértis”-tempó, az „erősebb megöli a gyengébb”-elv nagyon sokszor. Ki tudja ezeket az embereket megfékezni?

S bármennyire is egyszerű lenne a balesetek növekvő számáért a felelősséget a hivatásokra kenni, nem tehetjük. Az okozó járműveknek ugyanis kb. 90 százaléka magántulajdonban volt, ami azt jelenti, hogy a nem hivatásos gépjárművezetők igen csak élen járnak a baleseti statisztikában.

Külön kell szólnunk a gyalogosok és a gépjárművezetők kapcsolatáról, amely nyíltan szólva nem megnyugtató. Tanulni lehetünk mi magunk is itt a meggyezésre napról napra a megromlott kapcsolatnak. Léptenyeget látható, hogy a gépjárművek még a gyalogátkelőhelyen sem adnak elsőbbséget a gyalogosnak, mintha sietnének, rohannának valahova, lehet, hogy a következő karambolba.

És hát a gyalogosok sem angyalok. A gyalogátkelőhelyen trécselő és sétáló idősebbek mellett mostanában feltűnően cinikusan viselkednek a gyalogos közlekedésben a fiatalok, akik pedig igazán kapnak KRESZ-oktatást. Figyelembe sem veszik a gépjárműveket, néha még a zárt pályán közlekedő villamost sem, a tilos jelzésű lámpáról nem is beszélve. Minden sarkon, minden lámpánál, minden gyalogátkelőhelyen nem állhat rendőr. Valamit azonban mégis tenni kellene iskolában, KISZ-ben, családban azért, hogy gyalogosként se váljon agresszívvé senki.

S végül még egy számsor: a 636 balesetből 231 esetben személygépkocsi szerepel okozóként, a legveszélyesebb járműnek tehát ez tekinthető. Talán épp ezért, mert egyes vezetők nagyon is bízunk a kocsi sebességében, manőverező képességében, s ilyenkor elfeledkeznek a legáltalános szabályokról is. Pedig a kocsi csak akkor engedelmessé válik, ha az ember, aki vezeti, tudata teljes birtokában ül a volánján.

Igen, a közlekedés nem játék. Egyre nehezebb munka, s tökéletes fizikai és szellemi koncentrációt igényel. Éppen ezért csak azoknak lenne szabad volán mellé ülniük, akik képesek erre. Éppen elég a gyalogosokra figyelni akkor is, ha mi magunk teljes koncentrációval vezetünk.

Az adatok kéréllhetetlenek: a számok világosan beszélnek: a közlekedési fegyelem nem kielégítő megyénkben. S ezen a hivatalos, a kérdéssel foglalkozás szintjén törődők egyedül önmagukban nemigen tudnak változtatni.

Csak hát partnereik vagyunk-e mi magunk, ha közlekedő emberré válunk?

B. J.

Megyek az utcán...

... s bosszankodom. Miért? Mikor ezért, mikor azért. Például mostanában a

TANULÓK TANÍTÓI

miatt. A múltkorában egyikük miatt csaknem tömeg-karambol történt Debrecen egyik terén. Megúsztuk. Csak éppen én csúsztam bele az előttem haladó Trabantba.

A lámpa zöldre váltott, s a belső sávon kilenc személyautó áll egymás mögött. Elől egy feltűnő nagy T-betűt viselő kocsis, amely az indulás után csakhamar, még a kereszteződésen át sem jutva leblokkolt. Mögötte nyolc kocsi keservesen fékezett.

Miért? Mert a tanulóvezető tanítója nem tartja be azt a szabályt, hogy lassú járművel a külső sávon kell közlekedni. Nemcsak ez az egy nem tartja be, hanem nagyon sok. Elegendő reggel csúcsforgalom idején elindulni a debreceni utcákon, s csakhamar találunk példát. Gyűjtöm is őket, bár a rendszámok felsorolását egyelőre mellőzöm.

Azon kevésbé csodálkozom, hogy nyergesvontatók, lassú munkagépek a belső sávra állnak, majd ott haladnak 30–40 kilométeres sebességgel. Ezt nagyképű agresszivitásnak tartom. De hogy azok is ezt teszik, akik hónapról-hónapra a leendő gépkocsivezetőket oktatják, az szerintem felér egy kisebb közlekedési bűncselekménnyel. Milyen tapasztalatozatok szerez ez a tanulóvezető? Megtanulja az agresszivitást, a mással nem törődést, az önzést.

Kíváncsi vagyok, meddig tűrik ezt az iskolák fenntartói? Bosszankodom persze másért is. Hiányzik például közlekedési fegyvertárunkból

BICIKLISZONDA

Az ugyanis rendben van, hogy nem fogyaszthat szeszes italt, aki gépjárművet vezet. De hát a közlekedésben ugyanolyan joggal vesznek részt a kerékpárosok is. Ugyanazon az úton járnak, ugyanolyan modorral jelzik, ha kanyarodni akarnak, és így tovább.

Csak hogy a kerékpárosok nyugodtan ihatnak. Isznak is. Elég egy mellékutca kocsmája előtt megállni, hogy meggyőződjünk róla: a biciklisek fűtyülnék az alkoholtilalomra. És fűtyülnék a lovaskocsi hajtói is.

Kellene még egy fűtyülő. Amely leszállítja a kerékpár nyergéből, a lovaskocsi bakkjáról azokat, akik szeszt ittak. Vagy legalább azokat, akik nagyon sokat ittak. Bár ehhez szonda sem kell. A kerékpár nyomvonala pontosan megmutatja a szeszfogyasztás mértékét. Azonkívül megmondja, egy részeg biciklistát követő autós is. S elég sokan vannak...

(if)

Szimpla baleset

I. Cs., a vétkes: — 1981 március 16-án reggel 6 óra 20 perckor Debrecenben a Dimitrov utcán haladtam Dacia típusú gépkocsimmal. Megközelítőleg 45–50 kilométeres sebességgel haladtam a jobb oldalon a belső sávban az Erzsébet utcai kereszteződés felé. Az útkereszteződés előtt balra, majd jobbra néztem. Nem láttam semmit, ezért továbbhajtottam. A gyalogosátjárón túl újból balra, majd jobbra néztem, s ismét továbbhaladtam, mert semmit sem láttam. Ezután már csak arra emlékszem, hogy valami nagyot koppant az autón, s láttam, hogy összeütköztem egy motorkerékpárossal. Ekkor fékeztem és megálltam. A balesetért felelősnek érzem magam.

P. K., a sértett: — Simson típusú segédmotorkerékpárossal az Erzsébet utcán haladtam a Külső vásártér felé. Megközelítőleg 35–40 kilométeres óránkénti sebességgel. Az útkereszteződésbe érkezve láttam, hogy egy Dacia érkezik a Dimitrov utca felől — becslésem szerint 60 kilométeres sebességgel — a kereszteződésbe. Fékeztem, megpróbáltam balra húzódni, de az ütközést elkerülni így sem tudtam.

K. T., a tanú: — Gyalogosan közlekedtem a Külső vásártér irányából az Erzsébet utca felé. Amikor a Dimitrov utca végén levő gyalogosátkelőhelyen átmentem, láttam, hogy velem szemben egy segédmotorkerékpár közlekedik az Erzsébet utca útestéjének jobb oldalán. Kis idő múlva nagy csattanást hallottam. Ekkor hátrafordultam, és láttam, hogy a segédmotorkerékpáros az autó motorházának tetejére esett, majd néhány méter után a földre zuhant. Más forgalom ekkor a kereszteződésben nem volt.

L. I. rendőr törzsőrmester: — A rendőrséget 6 óra 40 perckor értesítették. 6 óra 50 perckor a helyszínen voltunk. Az aszfalt sima, száraz volt. Borult, csendes időjárás, természetes nappali fényt tapasztaltunk. A Dacia-ban megközelítőleg 5 ezer forint kár, a segédmotorkerékpárban ezer forint kár keletkezett. A gépjármű bal

első kerekében 1,9, bal hátsó kerekében 1,2, jobb első kerekében 2,4, jobb hátsó kerekében 1,8 atmoszféra nyomást mértem. A gumik bordázata 0,4 milliméter volt. Az alkoholszonda vizsgálat negatív eredménnyel zárult mindkét személynél. A sérültet elszállítottuk, a vezetőtől a KRESZ 28. paragrafusa I. bekezdésének b. pontja alapján a vezetői engedélyt bevontuk.

I. Cs., a vétkes jellemzése: Elküldte az illető munkahelye március 23-án. I. Cs. 1926-ban született, és 1966 óta dolgozik szövetkezetünkben agronómusként. 1966 óta párttag, négy évig pártvezetőségi tag volt. Jelenleg politikai vitakör vezetőként is dolgozik. 1978-ban szerzett diplomát a Marxista-Leninista Esti Egyetemen, s levelező úton 1979-ben lett üzememléző. Szakmai munkáját hozzáértéssel végzi, munkatársával, a beosztott dolgozókkal kapcsolatos kifogástalan. 1980. évi havi átlagjuttatása 8893 forint.

Dr. F. K., a sérültet ellátó orvos: P. K. sértett a baleset után 7 óra 10 perckor került klinikánkra. Megvizsgáltuk, lehetetlen alkoholos befolyásoltság nem volt érezhető. Bal lábának térdén és lábcszárában több helyen tiszforintos nagyságú horzsolások sérülések keletkeztek. Legnagyobb problémát jobb lábcszárának darabos törése okozza. Gyógyulása előreláthatólag 2–3 hónapot vesz igénybe.

I. Cs., a vétkes vallomása a bírósági tárgyalásról: Amikor első alkalommal balra néztem, még nem láthattam a kereszteződésbe. Amikor másodjára pillantottam balra, az Erzsébet utca torkolatának csak megközelítőleg 8–10 méteres szakaszát láttam. Ezért nem észleltem a motorkerékpárost. Mást elmondani nem tudok, vétkesnek érzem magam.

Az ítélet: I. Cs. debreceni lakost közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt hathónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték. Ezzel egyidejűleg hat-ezer forint pénzbüntetés és mellékbüntetésként a gépjárművezetéstől egy évre kizárták. A segédmotorkerékpárban ezer forint kár keletkezett. A gépjármű bal

Hajdú István

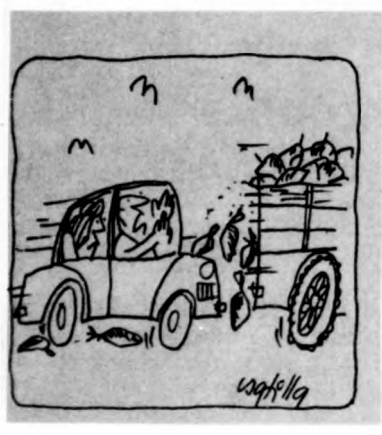
!!!
JÁRMŪVEL VAGY GYALOG, AZ ÚTON TÁRSAK VAGYUNK!

Vezetni, ősszel

GONDOLATOK A BIZTONSÁGOS AUTÓZÁSRÓL

Ezzel az eszmefuttatással egy oldalon található a meteorológus szak szerző, számokkal is alátámasztott jellemzése arról az évszakról, amelyben már benne vagyunk, még akkor is, ha a nagyérdemű uszoda versenyemében még október elején is nyári embertömeg úszik.

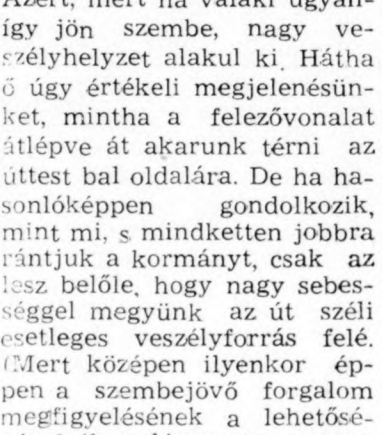
Tulajdonképpen arról kell most elmélgünk, milyen magatartást kell tanúsítanunk a leírt körülmények között. Ez utóbbiakról meg kell mondanunk, nem jelentenek mindig olyan sterilitás körülményeket, ahogy beszélt róla a szakember. Vegyük például az esőt, az esőtől nedves úttestet. Vajon elég-e figyelembe venni, hogy a gyakorta jelentkező nedvesség miatt csakis az előírt mélységű mintázattal ellátott gumibronccsal autózunk?

Nem elég. Miért? Azért, mert nemcsak az országút, hanem a szántóföldek fölött is esik az eső. Amelyeken ilyenkor, ősszel folyik a betakarítás dandárja. Igen ám, de a betakarítás, nem pedig az eltakarítás. Mindenki tudja, hogy az országútra kerülő sár eltakarítására gondoltunk. Mer a munkagépek, teherautók felhordják a sárat az úttestre, s ez a közeg bizony egészen másfajta bánásmódot igényel, mintha csak vizes lenne az úttest. Ajánlatos ilyenkor, ősszel felkészülni erre, s fokozott óvatossággal megközelíteni a dűlőutak környékét. Mert ha a sárra nagy sebességgel fut rá a kocsi, már nem marad sok tennivalónk. Ajánlatos tehát még a sár előtt fékezni. De mit tegyünk, ha erről már lekéstünk? Ne igyekezzünk pótolni a mulasztottakat, de még a gázzól sem életbiztosítás hirtelen levenni a lábunkat, mert a motorfék is megcsúszhatja a kocsit. Lassan végezzük a gázlevételt, s várjunk, míg a kocsi veszít sebességéből. A kormányt tartjuk irányban, ne rángassuk, ha a kocsi csúszkál, mert ebből egyre nagyobb kilyengéssel járó hullámmozgás lesz, amely az árokban végződik. Ha a kocsi ide-oda „vonulása” megszűnt, nagyon óvatosan kapcsoljunk a se-

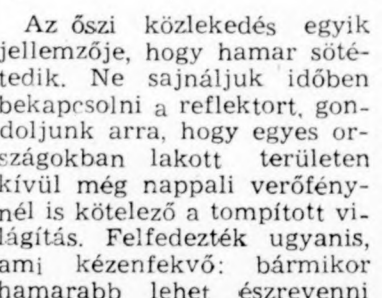
bességének megfelelő fokozatba, s a biztonságos sebességgel autózunk tovább.

Mint olvashattuk, az őszi autózás kettes számú közlekedési kód. A nagy kiterjedésű azért, mert órákig utazni egy tejszerű közegek kifejezetten unalmas és nehéz mesterség, a kisebb foltookban meghúzódo kód meg a váratlanságával lepi meg az embert. Legjobb ilyen időben nem úton lenni, de mit tegyünk, ha balsorsunk így hozza magával. Kezdjük azonnal, mit ne tegyünk? Ne álljunk rá terpesztve az úttest felezővonalára azzal a felkiáltással, hogy a szembejövő lámpáját úgyis észre vesszük, de legalább nem megyünk neki az út szélén közlekedőnek. Miért veszélyes ez? Azért, mert ha valaki ugyanígy jön szembe, nagy veszélyhelyzet alakul ki. Hátha úgy értékel megjelenésünket, mintha a felezővonalat átlépve át akarunk térni az úttest bal oldalára. De ha hasonlóképpen gondolkozik, mint mi, s mindketten jobbra rántjuk a kormányt, csak az lesz belőle, hogy nagy sebességgel megyünk az út szélén esetleges veszélyforrás felé. (Mert közepén ilyenkor éppen a szembejövő forgalom megfigyelésének a lehetőségével élve elég gyorsan megy az ember.) Ne gyútsuk meg az országúti reflektort, mert a kód egyenesen a szemünkbe veri vissza fényét. Haladjunk tompított világitással, a belátott területnek megfelelő sebességgel, s nagyon figyeljünk az úttest jobb szélén esetleg kivilágítatlanul haladó kerékpárosokra vagy gyalogosokra. Nem szórakozás az autózás, ha „a pusztára halvány kódok települnek”, de igyekezzünk ép bőrrel ki-

kerülni a legnagyobb ködből is.

Az őszi közlekedés egyik jellemzője, hogy hamar sötétedik. Ne sajnáljuk időben bekapcsolni a reflektort, gondoljunk arra, hogy egyes országokban lakott területen kívül még nappali verőfény is kötelező a tompított világitás. Felfedezték ugyanis, ami kézenfekvő: bármikor hamarabb lehet észrevenni

kerülni a legnagyobb ködből is.

Az őszi közlekedés egyik jellemzője, hogy hamar sötétedik. Ne sajnáljuk időben bekapcsolni a reflektort, gondoljunk arra, hogy egyes országokban lakott területen kívül még nappali verőfény is kötelező a tompított világitás. Felfedezték ugyanis, ami kézenfekvő: bármikor hamarabb lehet észrevenni

kerülni a legnagyobb ködből is.

kerülni a legnagyobb ködből is.

az így közlekedőt. Józsan belátás kérdése az egész. Ne feledjük, néhány éve még agítani kellett arra, hogy helyzetjelző lámpa helyett tompított fénnel közlekedjünk lakott területen belül, s ma már minden autós így cselekszik.

Ősszel előbb-utóbb megjelenik a hideg napok is. Csak idő kérdése, mikor találkozunk az országúton odafigyelt csapadékkal, dérral. Erdemes erre felkészülni, s ahol tapasztalataink szerint hajlamos elsikósodni az út, körültekintően hajtani. Ha „bejövünk a csöbe”, ahhoz hasonlóan kell viselkednünk, amit már a sáros úttest elleni manőverek ismertetésénél írtunk. Kiegészítjük még mindezt azzal a gyakorlati tanáccsal, hogy a kanyarban megcsúszó és a padka vagy árok felé sodródó gépkocsi egy darabig egyenesbe hozható, ha óvatosan a csúszás irányába kormányozzuk. Tudjuk, minden gyakorlás nélkül nehezen hajtható végre ilyen manőver, hiszen az ember ösztönösen elfelé fordul, s azzal, hogy kissé az árok felé kormányozzuk, tulajdonképpen a keresztbe fordulást korrigáljuk a menetirány felé. Nem lenne rossz dolog ezt mesterségesen sikkossá tett tanpályán gyakorolni.

Az alacsony külső hőmérséklet miatt ilyenkor fokozottan kell számolni azzal, hogy a kocsi ablakai belül párássá válnak, s ez bajt okozhat a tájékozódásban. Erdemes elindulás előtt letörölni a zavaró harmatot vagy dert. Ha van speciális párássodást gátló kendőnk, belül is törölgethetünk — megelőzés gyanánt. Ha ezt elmulasztjuk, s már elindulás után párássodik be az ablak (veszélyes gyorsasággal következnek ez be, ha négyen-ötten ülnek be a kocsiba), ne sajnáljuk az időt megállni és gondosan párártlanítani. Jónéhány koccanás következett már be, amikor egyesek menet közben végeztek hasonló műveleteket.

Göz József

AZ IDŐSEKÉRT

Az őszi közlekedésbiztonsági hetek keretében az OKBT és a Vöröskereszt országos vezetőségének módszertani útmutatója alapján az idős megrendezik megynkben az idősök hetét, amelynek ideje alatt egy sor, az idős emberek helyes közlekedésre való nevelését célzó rendezvényre kerül sor. Ezekről adott tájékoztatást Herczku Józsefnek, a Vöröskereszt megyei szervezeteinek titkára és Szarka Istvánné, a Hazafias Népfőnt megyei Bizottsága mellett működő nő- és rétegpolitikai munkabizottság titkára. Arról szölk, hogy az őszi közlekedésbiztonsági hetek keretében milyen formában, milyen rendezvényekkel igyekeznek segíteni az idős közlekedésbiztonsági felvilágosítását.

Azért beszélnek itt csak „elvben” érvényesülő formákról, mert akcióknak az elmúlt években sem korlátozott csak erre az időszakra: a hagyományosan szeptember közepé, illetve december eleje között sorra kerülő nyugdíjastalálkozón az idősök kirándulásai kapcsán, egyébként fórumokon is egyik téma az idősök közlekedése volt.

Az őszi megyei közlekedésbiztonsági hetek rendezvényeihez kapcsolódva vöröskeresztes szervezeteink az idősök körében a felvilágosító, nevelő mun-

kát — hiszen a közlekedésben való részvételük, egészségi állapotuktól függően, a mai bonyolult közlekedési viszonyokból adódóan sok veszélyt rejt magában —, alkalmazva a már jól bevált, népszerűnek mondható formákat. Így a szociális otthonokban, klubokban, párházakban, a nyugdíjastalálkozón sor kerül az idős emberek körületkint, helyes közlekedésének szükségességét bizonyító előadásokra, filmvetítésekre, beszélgetésekre, ismeretfelmérő KRESZ-vetélkedőkre, az idős emberek egészségi, életkori sajátosságait jól ismerő orvosok, gyógyszerészek, rendőrök KRESZ-tanárok közreműködésével. Jó lenne, ha még több propagandaanyag állna rendelkezésünkre, hogy az idős emberek otthon is forgathassák azokat.

Célunk, hogy az emberi humánus jegyében, testi egészségük, egészségük védelmére érdekében, korukból adódó adottságaik figyelembevételével egyre több idős emberrel ismertessük meg a helyes közlekedés szabályait. Szeretnénk, a fiatalok figyelmét még inkább ráirányítani az idősökkel való fokozott törődésre általában, így a közlekedés során is. Ezért örültünk annak, hogy a munkánk az elmúlt évben szervezett formában be-

kapcsolódtak az úttörők is: Hajdúszoboszlóban pl. közlekedési órjárdatot szerveztek a vöröskeresztes tanácselnökök és a KRESZ-referens tanárok vezetésével. Reméljük, a jó példa „ragadós” lesz, hiszen az idősök életének, testi egészségének védelme nemcsak az MKBT, a Vöröskereszt, illetve a Hazafias Népfőnt jó eredményeket hozó, hagyományos közös mozgalmanak feladata, hanem valamennyiüké, amelyet nemcsak a közlekedésbiztonsági akció idején, hanem egész évben végeznünk kell.

A Hazafias Népfőnt megyei Bizottsága együttműködve az MKBT-vel és a Vöröskereszttel az idősök segítése érdekében közlekedésbiztonsági akció eredményességét. Ezt szolgálják többek között az ilyenkor hagyományos nyugdíjastalálkozók, az igen népszerű autóbuszkirándulások, vagy a különböző előadások. Elsősorban a művelődési házakban, klubokban, a szülői munkaközösségek keretében kapcsolódunk a tevékenységbe, de örülünk annak, hogy pl. az úttörőknek a KISZ-eseknek is vannak már ilyen jellegű feladatvállalásai. Az utóbbi években egyre tartalmasabban folyik a „fiatalok az idősökért” jelző megvalósítása. Segítjük a családok részére szervezett közlekedésbiztonsági vetélkedő lebonyolítását is.

KÉTLÁBU

Hogyan közlekedjünk? Mielőtt kérdésre válaszolnánk, tisztázni kell, hogy a kérdés a járdán, a gyalogúton, az ismert nevével a z sokan ezzel úgy mint az ügyes, jólás, aki mindig a kelli helyesen felel kérdésekre, ami végre kerül sor, a ellenkezőjét csinál.

Mert az autósok si szakemberek t naszkodik a debr gosok egy részére felélenként elke eseti statisztikák nyitják, hogy baj logosok közleked val.

Erdemes néh szemléldésre e megyszekhely u és azt figyelni — hányszor vétezn gosok. A vizsgálo rajzolódnak bizor ciák, tipikus visé mák. Ezekről kívü ni, mondandónk tandó, a képek.

Tragédiákat ok lenség övezi Deb közlekedési lámp nek jelentését n tosan rosszul egyesek. Ne vegy olvasóinkat lete csakis azoknak akiknek szól —, tisztázunk: a pi műen tiltó szin, arra jogosít, hog júnk a zebrán v dásra a zöld me szabad az út. És ság? Bátorak gyú kul ki az utak n emberek teszik magukat és s akik ilyen csele szeretnének sik jutni. Sajnos sz elmarad a „diesó

„Iskolák a közlekedés biztonságáért”

A közlekedésbiztonsági tanácsok egyik alapvető feladata, hogy a felnövekvő nemzedék közlekedési ismereteinek gyarapítása, helyes, korszerű közlekedési moráljának kialakítása érdekében segítsék, szervezzék az oktatási intézményekben folyó közlekedésre nevelést. A témáról — az eredményekről és a további tennivalókról — beszélgettünk a Hajdú-Bihar megyei Tanács művelődésügyi osztályán Szekeres Sándor vezető szakfelügyelővel.

— Milyen múltra tekint vissza ez a megelőző tevékenység és hol tartunk ma?

— Több mint egy évtizedes múltra tekint vissza ez a tevékenység, amely 1974 óta — az OKBT által elfogadott alapelvek alapján — az „Iskolák a közlekedés biztonságáért” mozgalom keretében

az óvodától kezdve a középiskolával bezárólag minden korosztályt átfog. Az MKBT, a művelődési osztály, a megyei úttörőszövetség és a pedagógus szakszervezet által közösen kiadott irányelvek és szempontok alapján a bevezetett oktatási intézményekben folyó nevelést értékeljük az elért eredményeket. A mozgalom 1979-ben a „Tanuljunk együtt közlekedni” felmenő rendszerű családi vetélkedősorozattal bővült, amelynek célja, hogy a szülők legyenek partnerei az iskolának a biztonságos közlekedésre nevelésben. Az elmúlt évben, az úttörőmozgalom 35. évfordulója alkalmából az általános iskola felső tagozatos tanulói körében meghirdetett „En mire vigyázok” című közlekedési pályázat ismét újabb állomást jelentett a munkában.

Az eredményekről szólván elmondható, hogy a megye valamennyi általános iskolája bekapcsolódott a tantervet kiegészítő mozgalomba. A nevelő testületek megtárgyalták, hogyan lehet ezeket az irányelveket érvényesíteni a különböző tárgyak oktatása közben. A családi vetélkedő egyre népszerűbb, a családok egyre nagyobb számban vesznek részt benne. Sikeresen zárul az „En mire vigyázok” pályázat is.

A mozgalom hagyományos formái jól beváltak. Ezek az életkori sajátosságoknak megfelelő és korszerű játékos vetélkedők rendszere, gyermekrajversenyek és -pályázatok, társas kirándulások, közlekedési szaktáborok szervezése, ügyességi vetélkedők kerékpárral, motorkerékpárral stb. A KRESZ-vetélkedőknek például egyre nagyobb tömegmozgósító szerepük van, és az elmúlt évben országos, illetve nemzetközi szinten is jó eredmények születtek. A helyes közlekedésre nevelést segíti az úttörőgárda keretében működő közlekedési járőrszaksz, a közlekedési iskolákban pedig a közlekedési Ifjú Gárda szakalegység. Az általános iskolákban lehetőség van a ke-

rékpárvezetői igazolvány, illetve a segédmotor-kerékpár vezetői engedély, a középiskolai oktatási intézményekben pedig a motorkerékpár, illetve a személygépkocsi vezetői engedély megszerzésére. A pedagógusok számára kedvezményes jogviszony szerző tanfolyamok indítása, illetve szakoktatói tanfolyamok szervezése is megtörtént az utóbbi években — a Pedagógus Továbbképző Intézettel együttműködve — sor került a pedagógusok ez irányú tanácskozására, illetve járási városi szinten munkaközösségek létrehozására.

A KRESZ-szakreferensek köre bővült: szívesen végzik ezt a tevékenységet. Egyre több a rendelkezésre álló szemléltető eszköz: ezeket az iskolák egyrészt maguk készítik, másrészt készítesüket az Egy üzem — egy iskola mozgalom keretében a szocialista brigádok vállalják, illetve az MKBT nyújt segítséget különböző propagandaanyagok biztosításával. A nevelő testületek megtárgyalták, hogyan lehet ezeket az irányelveket érvényesíteni a különböző tárgyak oktatása közben. A családi vetélkedő egyre népszerűbb, a családok egyre nagyobb számban vesznek részt benne. Sikeresen zárul az „En mire vigyázok” pályázat is.

— Terveznek-e ebben az évben változtatást, illetve melyek a legfontosabb feladatok?

— A mozgalom kipróbált, jónak tartott formái adóttak. A jövőben az elért eredmények továbbfokozása a cél. Az, hogy a lehetőségekhez mérten minden gyereket, iskolás fiatal tanítunk meg udvariasan, biztonságosan és szabályosan közlekedni. 1981/82-es oktatási évtől az óvodai nevelési program szerves részét képezi majd a már előkészített „Mi is tudunk közlekedni” jelzővel szervezett közlekedési játékok bevezetése. Reméljük, a jövőben még eredményesebben sikerül megvalósítani a célt: azt, hogy az óvodások, az általános és a középiskolai oktatási intézményekben tanulók a megszerzett ismereteket jól hasznosítsák, a KRESZ-szabályokat betartva közlekedjenek.

G. J.

T. I.

Ősz a közlekedésben

„Itt van az ősz, itt van újra...” írta hajdanán a költő, Petőfi Sándor. Könnyű volt dicsérnie ezt a szép évszakot, a négyokrós szekerekre nem leselkedett annyi veszély az őszi hónapokban, mint korunk közlekedésére. Dr. Justyák Jánossal, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Meteorológiai Tanácskének vezetőjével beszélgettünk arról, milyen veszélyeket rejt magában az ősz a közlekedésre.

— Alapvető változás jelent a nyári hónapok után, hogy a ködképződési hajlam igen megnövekszik. Amikor a levegő annyira lehűl, hogy a benne levő párára nézve telített lesz, kialakulhat a köd. Erre már az első őszi hónapban is igen nagy az esély.

— Előttünk vannak a megye adatai az elmúlt ötven, némi jellemzők az elmúlt hetven évre vonatkozóan.

— A számok azt mutatják, hogy amíg szeptemberben a ködös napok száma átlagosan 4,3, addig októberben már átlag 12,1, novemberben 17,1, s decemberben 24,4 a fenti szám. Természetesen köd is sokféle van. Akad, amelyik beborítja a fél országot, de olyan is, amely csak egy-egy kisebb területre korlátozódik. Mindegyik lehet szinte áthatolhatatlan, vagy olyan, amelyben 100–200 méterre is el lehet látni. Mindegyiknek megvan a maga veszélye. Arra is van adatunk, hogy a novemberi és decemberi ködök harmadrésze olyan sűrű, hogy a látástávolság kevesebb, mint 50 méter.

— Melyik napszakban lehet legnagyobb valószínűséggel számítani a ködre?

— Korá reggel. Ilyenkor ugyanis a leghidegebb a levegő hőmérséklete, s ha a levegőben megvannak a

feltételek, kialakul a köd. Este is előfordul a ködképződés, amikor a naplemente után gyorsan lehűl a levegő.

Lássuk az őszi hónapok másik gyakori kísérőjét a csapadékokat. Mire számíthatunk az általában verőfényes szeptember után?

— Noha a mérések azt mutatják, az őszre nem mindig jellemző a csapadék-hajlam, de az ilyenkor uralgó alacsonyabb hőmérsékleten nem szárad fel hamar a mégoly kis eső utáni nedvesség sem. S ha mindez párosul az ilyenkor főleg északrai irányban fűvő széllel, már elég ok arra, hogy vigyázzunk. A másik figyelemre méltó dolog, hogy ilyenkor már kezdenek megjelenni a fagyok. Az elmúlt ötven év átlagában szeptemberben 1, októberben 4,4, novemberben 13,3, decemberben 22,0 a fagyos napok száma. Ha az eső olyan felületre hullik, amelynek a

hőmérséklete alacsonyabb, mint a fagypon, jéggé dermed. Mivel az útfelület minősége is közrejátszik abban, milyen alacsony hőfokra hűlt le, kialakulhat az a veszélyes helyzet, hogy akár néhány kilométeren vagy száz méteren belül változtatja egymást az úttestre fagyott finom jég, s a víz.

— Melyik időponttól kezdve számíthatunk ilyen jelenségre?

— Szintén a feljegyzésekhez fordulok. Fel vannak írva az évszázad meteorológiai szélsőségei is. Először az átlagos érték. Átlagosan október 11-én már nagy valószínűséggel lehet számítani fagyos napra. De 1911-ben szeptember 12-e volt az első, s ha olyan nagy forgalom lett volna, mint ma, sorba álltak volna az autósok a biztosító előtt. Igaz, 1938-ban meg november 21-ig kellett várni az első fagyra.

G. J.

KÉTLÁBÚ BAJOKOZÓK

Gyalogosok az utakon

Hogyan közlekednek a gyalogosok? Mielőtt a hogyan kérdésre válaszolnánk, egy másikat is tisztázni kell: hol közlekednek? Nyilvánvaló a válasz: a járdán vagy a kijelölt gyalogátkelőhelyen, közismert nevén a zebrán. Persze sokan ezzel úgy vannak, mint az ügyes, jóesztű kisiskolás, aki mindig tudja, hogyan kell helyesen felelni bizonyos kérdésekre, amikor cselekvésre kerül sor, a mondottak ellenkezőjét csinálja.

Mert az autósok, közlekedési szakemberek többsége panaszkodik a debreceni gyalogosok egy részére. Mi több, a févenként elkészített baleseti statisztikák is azt bizonyítják, hogy baj van a gyalogosok közlekedési moráljával.

Erdemes néhány óras szemléletre elindulni a megyeszékhely utcáin, útjain és azt figyelni — számolni —, hányszor vétkeznek a gyalogosok. A vizsgálat után kirajzolódik bizonyos tendenciák, tipikus viselkedési formák. Ezekről kívánunk beszélni, mondandókat bizonyítani, a képek segítségével.

Tragédiákat okozó tiszteltatlenség övezi Debrecenben a közlekedési lámpákat. A színek jelentését mintha tudatosan rosszul értelmeznék egyesek. Ne vegyék sértőnek, olvasóinkat lelkisínylőnek — csakis azoknak mondjuk, akiknek szól —, ha ezúton is tisztázzuk: a piros egyértelműen tiltó szín, a sárga csak arra jogosít, hogy felkészüljünk a zebrán való áthaladásra a zöld megvilágásával szabad az út. És mi a valóság? Bárak gyülekezete alakul ki az utak mentén, olyan emberek teszik próbára önmagukat és szerencséjüket, akik ilyen cselekedetek árán szeretnék sikerélményhez jutni. Sajnos számos esetben elmarad a „dicsőség”, helyet-

te sérülés, nem egy esetben halál következik be. Igen sok a tiszteltetlen gyalogos az Arany Bika előtti gyalogátkelőhelynél. Azt hiszik, hogy elhamarkodott cselekedeteikre magyarázat lehet, hogy a villamoshoz rohannak, hiszen sietős a dolguk, beteg a gyermek, elmegy a vonat, késve ér be a munkahelyre.

A másik igen sok veszélygócot tartozató helye Debrecennek a Csapó utca vásárcsarnok melletti szakasza. A piac bejáratától nem messze — alig ötven méterre — jelzőlámpákkal ellátott gyalogátkelő hely biztosítaná a gyalogosok baj nélküli közlekedését. Am itt is nagyon sok a sietős ember. Hirtelen megdondja magát és gyors futás után a másik oldalon terem.

Ezen néhány példaszerű megjegyzésünkkel elsősorban a gyalogosokat szeretnénk figyelmeztetni arra, hogy a

A lámpa már piros...

Közlekedésnek ők is részesei. Szabálytalankodásukat, elhamarkodott cselekedeteiket nem minden esetben tudják a gépkocsivezetők „kivédeni”. Mégis arra figyelmeztetünk minden volán mögött ülő embert, hogy a megsokottnál is óvatosabban vezesse járművét. Ez mindannyiunk közös érdeke.

Kiss Dezső Péter —
Tárkányi Béla

Közlekedésbiztonság a HÁÉV-nél

Elég nagyszámú a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat gépjármű parkja. Mit tesznek az emberleletek, a gépjárművek fokozott biztonsága érdekében? Erről beszélgettünk Nagy János szállítási osztályvezetővel.

— Hogyan alakult a járművek száma?

— Az bizonyos, hogy a nagyobb vállalatok és a több gépjárművet foglalkoztatók közé tartozunk — mondta Nagy János. — Jelenleg összesen 149 forgalmi rendszámmal ellátott járművel rendelkezünk. Ezen belül feltétlenül említést érdemel a hét darab 20 és 23,5 tonnás Skoda és konténer szállító szerelvény. Ezek a távolsági járatokon szinte az ország egész területét behálózzák. Mixer járműveink, mint speciális eszközök, magunkban hordják a balesetveszély-forrást.

— Nos, tehát többek között ezekre vigyáznak. Hogyan?

— Mindenek előtt az a célunk, hogy intézkedéseink, szállítási, rakodási tevékenységünk egésze a KRESZ-en, továbbá a műszaki elméleten és gyakorlaton alapuljon. A járművek műszaki állapotának mindenkor kifogástalannak kell lennie. És persze a legfontosabb az ún. személyi, az emberi feltételek biztosítása. A növekvő követelmények szintjéhez emeljük a KRESZ és a kapcsolódó műszaki és gyakorlati oktatást.

Nagyon komoly segítséget ad munkánk gyakorlatához az idén vállalatunknál létrehozott közlekedésbiztonsági csoport. Az ő közreműködésükkel kiterjesztettük a KRESZ-oktatást a gyalogos, a kerékpáros, a kismotoros kerékpáros dolgozókra is. Az ipari főmérnökségen például a közelmúltban összesen 25 adminisztratív és 140 fizikai dolgozó kapott oktatást.

Vállalatunk kollektívája tudomásul vette: a saját és társai biztonsága érdekében többet kell tennie. Ezért is vesznek részt szívesen a KRESZ-vetélkedőkön, az elsősegélynyújtási tanfolyamokon. Az eredmény a közutakon közlekedő 124 gépjárművezető 41 százaléka ért el különböző szintű, balesetmentes közlekedést elismerő fokozatot. Hat fő, Salánki András, Kertész István, Vozáry Béla, Réti Tibor, Bodogán György, Török Sándor immár egymillió kilométert tett meg balesetmentesen.

Az volna jó, ha mindenki megadná és megtartaná a vállalati embléma becsületét. Hiszen egymásért, egymás érdekében dolgozunk — mondta Nagy János osztályvezető.

FELHÍVÁS

az általános iskolai oktatási intézmények, úttörőcsapatok és a KISZ-szervezetek vezetőihez, szülői munkaközösségekhez

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján az együttműködő és közreműködő szervek támogatásával az 1981/82-es oktatási évben is meghirdetjük az Iskolák a közlekedésbiztonságáért mozgalom részeként a **Tanuljunk együtt közlekedni!** családi vetélkedőt.

A családi vetélkedőn részt venni kívánó családok az alatti feladatlapot kitöltve, az iskolai tanulóval visszaküldve, az iskolába adják le értékelésre 1981. december 1-ig.

Az iskolában a közlekedési szakreferensek irányításával a szülői munkaközösségek bevonásával értékelik a feladatlapokat, és a legjobb eredményt elérő családokat (iskolánként 10—15 család) hívják meg az iskolai

vetélkedőre, ahol eldől, hogy melyik család képviseli az iskolát a magasabb szintű versenyen.

Előreláthatólag az iskolai versenyeket 1981. február 1-ig, a területi, városi, járási versenyeket 1981. március 10-ig, a megyei versenyt 1981. április 26-ig rendezzük meg.

A különböző szintű versenyek megrendezésének pontos idejét, a helyi művelődési osztályok és KBT-szervek határozzák meg. A városi, járási, megyei versenyen részt vevő családok emléktárgyat, illetve tárgyjutalmat kapnak.

Megegyi Közlekedésbiztonsági
Tanács Titkársága

A „Tanuljunk együtt közlekedni” családi vetélkedő I. fordulójának feladatlapja

Név: _____ Gyermek neve: _____

és családja _____

Lakás címe: _____

Iskola neve és címe: _____

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	+1
1.														
2.														
x.														

Eredmény: _____

A bekeretezett részt kitöltve kérjük az iskola címére 1981. november hó 1-ig beküldeni!

1. Mikor léphet a gyalogos az úttestre?

- A kijelölt gyalogátkelőhelyen minden különösebb feltétel nélkül.
- Mindenütt, csak akkor, ha előzőleg meggyőződött az úttestre lépés veszélytelenségéről.
- Csak akkor, ha a jobb karját feltartja, jelezve az átkelési szándékát.

2. Mit jelent gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelzőkészülék villogó zöld fénye?

- szabad utat.
- Veszélyes hely, a gyalogos csak a járműforgalomnak elsőbbséget adva kelhet át az úttesten.
- Az áthaladásra engedélyezett időtartam végét jelzi, gyalogos az úttest-

re nem léphet, az úttesten levő gyalogos pedig köteles az áthaladást mielőbb befejezni.

3. Az alábbiak közül hol van az úttesten áthaladó gyalogosnak elsőbbségük a járműforgalommal szemben?

- Bekanyarodó járművel szemben, ha a gyalogos azon az úttesten halad át, amelyről a jármű a másik útra kanyarodik.
- Villamos járdasziget és a hozzá közelebb eső járda közötti úttestrészen.
- Kijelölt gyalogos-átkelőhelyen.

4. Kerékpárjával irányít változtat? Az alábbiak közül az irányváltoztatás végrehajtásának melyik módja a legbiztosabb?

- Karjelzés, hátránézés, irányváltoztatás.
- Irányváltoztatás, hátránézés, karjelzés.
- Hátránézés, karjelzés, irányváltoztatás.

5. Kerékpárjával előzhet-e vasúti átjáróban egy másik kerékpárost, vagy egy lovas-kocsit?

- Kerékpárost igen, lovaskocsit nem.
- Egyiket sem.
- Lovaskocsit igen, kerékpárost nem.

6. Hol tilos az alábbi helyek közül a segédmotoros kerékpárral megfordulni?

- Hídon.
- Vasúti átjáróban.
- Útkereszteződésben.

7. Mit kell tennie a segédmotoros kerékpár vezetőjének, ha a másik jármű vezetője nem adja meg részére az áthaladási elsőbbségi jogot?

- Megáll és a helyszínen türelmesen elmagyarazza a szabálytalankodónak, hogy ez miért veszélyes.
- Tovább halad, ragaszkodik elsőbbségi jogához.
- A baleset megelőzése érdekében lemond elsőbbségéről.

8. Ha a vasúti átjáró jelzőberendezéssel biztosítva nincs, meg kell-e állni?

- Nem, mert ritkán jön vonat.
- A szükséghez képest járművet megállítva, meg kell győződni, hogy nem közeledik-e vonat.
- Igen, legalább két percig kell állni.

9. Mikor kell számolni, megkülönböztető jelzést

együttesen használó gépjármű egyirányú úton, menetiránnyal szemben való közlekedésével?

- Nem közlekedhet, mert tilos.
- 22—06 óra közötti időben.
- A nap bármelyik szakában.

10. Mikor szabad útkeresztezéskor az úttést bal oldalának igénybevételével is előzni?

- Ha a járműnek a keresztező útról mindegyik irányból érkező járművel szemben elsőbbsége van.
- Ha a forgalmat rendőri, vagy fényjelző készülék irányítja.
- Sohasem.

11. Lehet-e előzni kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt, vagy közvetlen közelében?

- Igen, ha nincs gyalogos rajta.
- Igen, de vigyázni kell a gyalogosok testi épségére.
- Tilos előzni gyalogátkelőhelyen és közvetlenül a gyalogos-átkelőhely előtt.

12. Milyen hosszú tárgyat szabad a személygépkocsi tetőcsomagtartóján szállítani?

- Mint tetőcsomagtartó.
- Legfeljebb olyan hosszúságú, mint a személygépkocsi teljes hossza.
- A személygépkocsin előre vagy hátra ne nyúljon 1 m-es távolságon túl.

13. Személygépkocsijával közúti baleset részesevé vált. Mikor kell az alábbiak közül megvárni a rendőri intézkedést?

- Ha valamelyik érdekelt a baleset miatt rendőri intézkedést kíván és a rendőrt értesítette, még akkor is, ha személyi sérülés nem történt és a járművek sérülése jelentéktelen.
- Minden esetben, ha a baleset folytán megrongálódott jármű vezetője nincs jelen.
- Minden esetben, ha a baleset folytán járműtűz keletkezett.

13+1. Hol tilos személygépkocsijával az alábbi helyek közül akkor is megállni, ha ezt jelzőtábla nem tiltja?

- Taxiállomás után 3 méterre.
- Kijelölt gyalogos-átkelőhely előtti 6 méterre.
- Vasúti átjáró után 25 méterre.

A hölgy nemcsak a gépkocsivezető figyelmét vonja el, hanem szabálytalanul is közlekedik

A TIGÁZ Debreceni Üzemgazgatósága
azonnali belépéssel
FELVESZ
GÁZSZERELŐKET,
GÁZSZERELŐ
SEGÍTŐKET
ÉS KUBIKOSOKAT
Jelentkezés:
Mikepécsi u. 2.
Üzemgazdasági osztály

DEBRECENI MINŐSÉGI
Szaló
SZÖV
Cegléd u. 11. szám
alatt levő részlegébe
BEDOLGOZÓKAT
VESZ FEL
Jelentkezhetnek
a varrni tudó női
dolgozók
8-16 óra között.

Épületasztalos
művezetőt,
gyakorlattal
rendelkező
szállításvezetőt
és árkalkulátort
keresünk.
„Építőipar 205 275”
jellegére a Hirdetőbe

A
HAJDUSÁGI CUKORGYÁR
cukorrépa-feldolgozáshoz
férfi betanított és
segédmunkás munkakörbe
dolgozókat
felvesz
JELENTKEZÉS
a gyár kabai telephelyén.
Nyugdíjasok jelentkezését
is várjuk.
Munkásszállást biztosítunk.

Főkönyvelő-
helyettest,
szövetkezeti
gyakorlattal
felveszünk
JELENTKEZÉS:
Debrecen,
Galamb utca 23-29.
szám alatt, az elnöknel

Teljes
foglalkoztatottsággal
jogtanácsost
keresünk.
„Szövetkezeti ipar”
jellegére
a kiadóba

A Szék- és Kárpitosipari Vállalat
Debreceni Hajlítottbútor-gyára
FELVESZ
asztalosokat, kárpitosokat, villanszerelőt,
lakatost, kazánfűtőt, faipari gépmunkásokat,
takarítónőt, kazánházi segédmunkást,
betanított és segédmunkásokat.
JELENTKEZÉS
Debrecen, Salétrom u. 5. Munkaügy.

DEBRECENI MINŐSÉGI
Szaló
SZÖV
FELVESZ
varrni tudó bedolgozókat,
egy és két műszakos
teljes munkaidőben foglalkoztatott
varrodai dolgozókat
és betanított munkásokat.
Nyugdíjasok is jelentkezhetnek!

JELENTKEZÉS
Debrecen, Böszörményi út 66. sz.
és
Balmazújváros, Böszörményi út 56. sz. alatti
üzemeinkben.

A SZERSZÁMIPARI MŰVEK
BALMAZÚJVÁROSI GYÁREGYSÉGE
felvételre keres
nagy gyakorlattal rendelkező
forgácsoló technológust
és
festő szakmunkást.
JELENTKEZÉS:
a munkaügyi csoportvezetőnél.
Debrecenből a kijárást saját autóbusszal biztosítjuk

A HAJDÚ MEGYEI
ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
betanító tanfolyamot
SZERVEZ:
Ács-állványozó
és vasbetonszerelő
SZAKMÁKRA.

A betanítás ideje 10 hónap, gyakorlati és elméleti oktatás. Jelentkezhetnek azok a szakma nélküliek, akik 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A tanfolyam befejezését követő 3 év ledolgozása után szakmunkásvizsga letételére van lehetőség. A betanítás idejére 14,- Ft órabetét fizetünk, utána teljesítménybérben foglalkoztatjuk betanított munkásként. A vidékieket korszerűen felszerelt munkásszállónkon helyezük el.
JELENTKEZÉS: a vállalat munkaerő-gazdálkodásán, Debrecen, Kálvin tér 11.

Használt bútor vétel-eladás
OTP HITELRE IS!
Boltjaink és cím bejelentés
Debrecen, Csapó u. 25. 13-197
Debrecen, Hatvan u. 61. 16-657
Debrecen, Hatvan u. 27. 14-434
hátul az udvarban
BŰTORIPARI JAVÍTÓ ÉS HASZNÁLTCIKK-
FORGALMAZÓ IPARI SZÖVETKEZET,
Debrecen, Galamb u. 23-29.

AZ AFIT XIII. SZ.
AUTÓJAVÍTÓ
VÁLLALAT
FELVESZ
villanszerelő,
géplakatos,
darulakatos,
marós,
csőszerelő
szakmunkásokat.
JELENTKEZÉS:
Az üzemfenntartási
üzemvezetőnél.
Debrecen,
Balmazújvárosi út 14.

A SZÉK- ÉS
KÁRPITOSIPARI
VÁLLALAT
DEBRECENI
HAJLÍTOTTBÚTOR-
GYÁRA
VÁRJA
BELSŐ
ELLENŐR
JELENTKEZÉSÉT.
Feltételek:
felsőfokú szakirányú
képzettség és legalább
3 éves gyakorlat.
Jelentkezés: Debrecen,
Salétrom u. 5. sz. alatt
a személyzeti osztályon.

Tisztelt Ügyfeleink!

Október 24-én 14 órától

TRABANT,
WARTBURG

GÉPJÁRMŰ-TULAJDONOSOK RÉSZÉRE

ügyfélnapot tartunk

DIJMENTES
LENGÉSCSILLAPÍTÓ-, FUTÓMŰ-
ÉS FÉNYSZÓRÓBEMÉRÉS

XIII. sz. Autójavító Vállalat

4. SZ. ÜZEM, HAJDÚSZOBOSZLÓ
DEBRECENI ÚTFÉL

V
É
T
E
L
Használt
műszaki
cikkek
OTP-HITEL
DEBRECEN, CSAPO UTCA 25.
E
L
A
D
A
S

Felvételre keresünk
munkaügyi osztályvezető-
helyettest
Munkaügyi képzéssel
és faipari gyakorlattal rendelkezők előnyben.
Pályázatokat „Iparvállalat 205 155” jellegére
a Hirdetőbe kérünk.

Hegesztő, fényező, esztergályos,
(férfi-női) lakatos szak- és betanított
munkásokat,
marós, villanszerelő és szerszámkészítő
szakmunkásokat,
valamint sajtoló-daraboló üzemi gépmunkásokat,
segédmunkást
azonnali belépéssel felvesz a
MEZŐGÉP
Vállalat 1. sz. gyára,
DEBRECEN, HÍD U. 4-6. SZÁM.
JELENTKEZNI LEHET
A GYÁR MUNKAÜGYI CSOPORTJÁNÁL.

A Budapesti Finomkötöttárugyár

DEBRECENI GYÁRA

1982. január 1-től történő önállósodása miatt

pályázatot hirdet

az alábbi munkakörök betöltésére:

szakirányú egyetemi vagy főiskolai végzettséggel és
legalább 5 éves gyakorlattal rendelkező

— SZERVEZŐ — ELEMZŐ KÖZGAZDÁSZ
— GYENGEÁRAMÚ ÜZEMMÉRNÖK
— ANYAGBESZERZÉSI — ANYAGGAZDÁLKODÁSI
OSZTÁLYVEZETŐ
— IGAZGATÁSI OSZTÁLYVEZETŐ

Külkereskedelmi főiskolai végzettséggel és legalább
két idegen nyelv ismeretével rendelkező

— ÉRTÉKESÍTÉSI FŐELŐADÓ
Szakközépiskolai végzettséggel rendelkező
— MECHANIKAI MŰSZERÉSZ
— VEGYÉSZTECHNIKUS

Középfiskolai végzettséggel valamint gyors-gépiró
szakképzéssel rendelkező
— GYORS- ÉS GÉPIRÓ

Szakképzettséggel rendelkező
— GÉPKOCSIVEZETŐ
— LIFTSZERELŐ
— ELEKTROMOSTARGONCA-KEZELŐ

Betanított és segédmunkás munkakörbe
— GÉPKOCSIKISÉRŐ
— RAKTÁRI ANYAGMOZGATÓ
— GÉPIKÖTŐ (HÁROM MŰSZAKOS).

Jelentkezés személyesen, vagy írásban
BFK Debrecen, Nyugati u. 5-7.
személyzeti vagy munkaügyi osztályvezetőnél.

AZ ÉGSI DEBRECENI KIRENDELTSÉGE,
Petőfi tér 10.

FELVÉTELRE KERES

alkalmazott vagy programozó matematikus
végzettségű munkavállalókat programozói,
termelés-előkészítői munkakörökbe,
valamint R 22 számítógép üzemeltetésére
üzemeltető műszakit,
továbbá operátorokat.

A BÁCS MEGYEI
ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
KELT ÜZEME

tanfolyamot indít

OSZTRÁK LICENC ALAPJÁN KÉSZÜLŐ
ELŐRE HŐSZIGETELT CSŐ
GYÁRTÁSÁNAK ÉS HELYSZÍNI
BESZERELÉSÉNEK BETANÍTÁSÁRA.

A tanfolyam ideje: 3 hónap

Kezdesi időpontja: 1981. november 16.

A tanfolyam ideje alatt is előnyös,
a sikeres vizsga után pedig átlagon felüli
bért biztosítunk

JELENTKEZNI LEHET:

BÁCSÉP Házgyár, munkaügyi csoport
Keckemét, István k. krt.

VILÁG PROLETÁR

HAJL
BIHA

XXXVIII. ÉVFOLYAM
248. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. X. 22.
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR

T

A szar

Tíz évvel ezelő
meg a Taurina S
ha-tenyésztő Köz
Alapvető feladata
népgazdaság által
marha-tenyésztés
terveket maradékt
rehabilita. A válla
országban 300 te
van. A cél elérés
két főágazatot t
nak. Az első a te
a második a marh
jésre szakosodo
120 ezer tehén h
melés-szervezés
sát végzik. Muni
ményeként tavaly
átlagnál 550 liter
tak többet a tag
állatai. Hízó mar
százelekát export

Tevékenységük
integrációs munk
alakított program
felelősen szervezik
marha-előállítás
matát valamint a
léssel kapcsolatos
sokat. A marhah
főágazat dolgozó
technológiától ke
takarmány- és gy
dácson át az állate
kérdések megold

Konté

Talajművelő h

Összeszerelik